

ZIEMIA

Bratkowicka

NR 41

grudzień 2019

CENA: 5 zł

CZASOPISMO SPOŁĘCZNO-KULTURALNE TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI BRATKOWICKIEJ

Wesołych Świąt!

Wszystkim Mieszkańcom Gminy Świlcza
z okazji Świąt Bożego Narodzenia składam serdeczne życzenia
szczęścia i radości z przeżywania tych najbardziej
rodzinych Świąt w roku.

Życzę, by Wigilia przyniosła dobro i pokój,
a Nowy Rok 2020 spełnił marzenia, plany i zamierzenia.

Adam Dzedzic
Wójt Gminy Świlcza

Świąt Bożego Narodzenia wypełnionych
radością i miłością, niosących spokój i odpoczynek.
Nowego Roku spełniającego
wszelkie marzenia, pełnego optymizmu,
wiary, szczęścia i powodzenia.

życzy

Piotr Wanat

Przewodniczący Rady Gminy

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy najlepsze
życzenia, by przyniosły one ze sobą nadzieję i umocnienie
w szlachetnym postępowaniu.

Niech tak, jak każdego roku, święta te będą czasem spotkań
z bliskimi, obdarowywania się dobrymi słowami i myślami.
Niech pomnożą miłość i dobro.

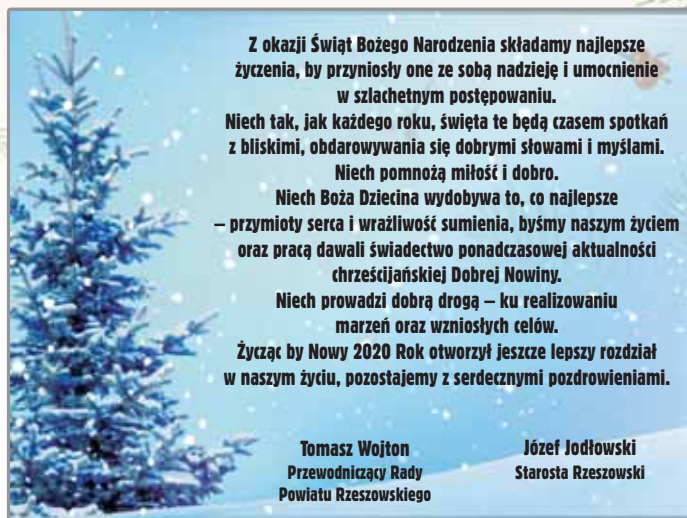
Niech Boża Dziecina wydobywa to, co najlepsze
– przymioty serca i wrażliwość sumienia, byśmy naszym życiem
oraz pracą dawali świadectwo ponadczasowej aktualności
chrześcijańskiej Dobrej Nowiny.

Niech prowadzi dobrą drogą – ku realizowaniu
marzeń oraz wzniosłych celów.

Życząc by Nowy 2020 Rok otworzył jeszcze lepszy rozdział
w naszym życiu, pozostajemy z serdecznymi pozdrowieniami.

Tomasz Wojton
Przewodniczący Rady
Powiatu Rzeszowskiego

Józef Jodłowski
Starosta Rzeszowski

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia
oraz Nowego Roku czytelnikom oraz wszystkim
mieszkańcom Bratkowic i ich rodzinom
pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia.

Niech nadchodzące Święta będą dla Was niezapomnianym
czasem spędzonym bez pośpiechu, trosk i zmartwień,
aby odbywały się w spokoju i radości wśród rodziny,
przyjaciół oraz wszystkich bliskich osób.

Życzymy wszystkim, aby nadchodzący Nowy 2020 Rok
był rokiem spełnianych marzeń i nadziei oraz pasmem
samy sukcesów w życiu osobistym i zawodowym.

Mieczysław Leja
Natalia Skuba-Więciaw

Barbara Buda
Andrzej Kozdęba

Radni Gminy Świlcza

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia
szczęśliwych dni wypełnionych
miłością i rodzinnym ciepłem
wzajemnej życzliwości.
Wszystkiego najlepszego w Nowym
2020 Roku mieszkańcom Bratkowic

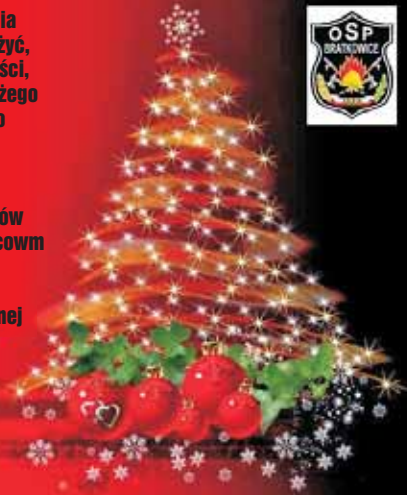
życzą Soltys i Rada Solecka

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
wielu głębokich i radosnych przeżyć,
wewnętrznego spokoju, wytrwałości,
radości oraz błogosławieństwa Bożego
w każdym dniu nadchodzącego

Nowego 2020 Roku
wraz z podziękowaniami
za dotychczasowe wsparcie
w imieniu bratkowickich strażaków
czytelnikom i wszystkim mieszkańcom

życzy
Mieczysław Leja
Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej

Nadchodzące Święta Bożego
Narodzenia niosą ze sobą wiele
radości oraz refleksji dotyczących
minionego okresu i planów
na nadchodzący Nowy 2020 Rok.
W tych wyjątkowych dniach
chcemy Państwu życzyć
wiele zadowolenia i sukcesów
z podjętych wyzwań i spełnienia
najszybszych marzeń.

Zarząd Towarzystwa
Miłośników Ziemi Bratkowickiej

„Wśród nocnej ciszy, głos się rozchodzi,
wstańcie pasterze, Bóg się wam rodzi...”

ks. Jan Twardowski

Pomódlmy się w noc betlejemską...

Pomódlmy się w Noc Betlejemską
W Noc Szczęśliwego Rozwiązania
By wszystko nam się rozplątało
Węzły, konflikty, powikłania.
Oby się wszystkie trudne sprawy
Porozkręcały jak supelki
Własne ambicje i urazy
Zaczęły śmieszyć jak kukielki.
I oby w nas złośliwe jędze
Pozamieniały się w owieczki
A w oczach mądre łzy stanęły
Jak na choince barwnej świeczki.
By anioł podarł każdy dramat
Aż do rozdziału ostatniego
Kładąc na serce pogmatwane
Jak na osiołka – kompres śniegu.
Aby się wszystko uprościło
Było zwyczajne, proste sobie
By szpak pstrokaty, zagrypony
Fikał koziołki nam na grobie
Aby wąpiący się rozpląkał
Na cud czekając w swej kolejce
A Matka Boska cichych, ufnych
Jak ciepły pled wzięła na ręce

O. Henryk Pagiewski

Wejdz w serca nasze Dziecino

Wejdz w serca nasze Dziecino,
Wejdz w cały polski nasz kraj –
Niech dusze nasze nie giną...
Łaską Twą ożyć im daj!
Bez Ciebie pusto i głucho,
Bez Ciebie smutno i źle...
O Boże Dziecię wysłuchaj!
Wejdz w życia naszego dnia.
Cóż, że choinki rozbłysły,
Gdy w duszach panuje noc?...
Cóż, kiedy nie masz kołyski
W sercach na Twój głuchych głos?...
Lecz Ty, o Księżę Pokoju,
Jedności i prawdy wzór –
Na naszych dróg stań rozstaju,
Kierunek wskaż Twoich dróg.
Noc cicha świat w mroku tuli,
Nad Grotą wciąż Gwiazda lśni...
W objęciach Swojej Matuli
Dziecina marzy Swe sny...

Bo chociaż świat Go nie przyjął,
Choć krzyż Mu oddał za tron –
W mym sercu jednak odnalazł
Choć biedny lecz własny dom.

SPIS TREŚCI

Leć, kołodo!, czyli krótka historia o takiej jednej...	4
Bożonarodzeniowe zwyczaje	6
Roślinne symbole świąt	8
V Koncert Pieśni Patriotycznych w Bratkowicach	9
O działalności TMZB w 2019 roku	10
Kapliczka św. Jana Nepomucena w Bratkowicach	12
Moje ukochane rodzinne Bratkowice	13
„Ta nasza młodość, ten szczęśny czas...”	15
Wszystkich Świętych	17
Ostatnie pożegnanie długoletniego organisty	18
Witamy w Bratkowicach	18
Za Maryją do Medjugorie	20
Spotkanie po latach	22
Gminne rozpoczęcie roku szkolnego 2019/2020 w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Bratkowicach	22
Ślubujemy! Uroczyste pasowanie na ucznia w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach	24
„Jak szybko płynie czas...”	25
Z życia Oddziału KSM w Bratkowicach	26
Spotkanie klasowe po 35 latach rocznika 1969	28
Jedyny taki peleton w Polsce	29
Sołectkie wieści	30
Napisali do nas	31
Inwestycje w Bratkowicach 2019	32
Złobek Gminny w Bratkowicach	33
Strażacy dbają o swoje wyszkolenie	34
Kontrola i inspekcje gotowości bojowej OSP Bratkowice	36
Piknik Rodzinny 2019	38
Wielkie sukcesy naszych przedszkolaków!	40
„Wstańcie, chodźmy”	40
Czy współczesny młody człowiek potrzebuje autorytetów?	42
Rozwijanie kreatywności u dzieci z Przedszkola Publicznego w Bratkowicach poprzez udział w projekcie ogólnopolskim	42
Śniadanie daje moc	44
Półkolonia w Niepublicznej Szkole Podstawowej	45
W świecie książek	46
„Pierwsze czytanki dla...”	48
przedszkolaków	48
Warto przeczytać	49
Kolejowe ABC w Przedszkolu Publicznym w Bratkowicach	50
Programy i projekty ogólnopolskie i międzynarodowe realizowane w naszym przedszkolu w roku szkolnym 2019/2020	51
Uzależnienia wśród dzieci młodzieży	52
Szymon na tropie Śmieciarza	55
„Nie trzeba być wielkim, aby zacząć trenować, ale trzeba zacząć, aby być wielkim”	56
Aktywność fizyczna zimą	56
Nowe boisko wielofunkcyjne	58
Z życia Akademii Piłkarskiej „Bratek” Bratkowice	59
Dekanalny Turniej Halowej Piłki Nożnej	60
Jak wybrać korzystną ofertę i od czego zależy wysokość składki OC/AC?	61
Kulinarium	62

Św. Matka Teresa z Kalkuty

Wtedy jest Boże Narodzenie

Zawsze, ilekroć uśmiechasz się do swojego brata
i wyciągasz do niego rękę,
jest Boże Narodzenie.

Zawsze, kiedy milkniesz, aby wysłuchać,
jest Boże Narodzenie.

Zawsze, kiedy rezygnujesz z zasad,
które jak żelazna obręcz uciskają ludzi
w ich samotności,
jest Boże Narodzenie.

Zawsze, kiedy dajesz odrobinę nadziei „więźniom”,
tym, którzy są przytłoczeni ciężarem fizycznego,
moralnego i duchowego ubóstwa,
jest Boże Narodzenie.

Zawsze, kiedy rozpoznajesz w pokorze,
jak bardzo znikome są twoje możliwości
i jak wielka jest twoja słabość,
jest Boże Narodzenie.

Zawsze, ilekroć pozwolisz by Bóg
pokochał innych przez ciebie,

**Zawsze wtedy,
jest Boże Narodzenie.**

**Legenda głosi, że pierwszą kolędę zaśpiewał
święty Franciszek...**

Leć, kolędo!

czyli krótka historia o takiej jednej...

**Trudno jest wypowiedzieć tajemnicę Narodzenia
Bożego. Może o tym świadczyć choćby bogactwo ko-
łęd, pastorałek czy kantyczek, których mamy tak
wiele w naszej kulturze i tradycji.**

Boże Narodzenie to nie tylko wielkie święto kościelne. Jest to również – a może przede wszystkim – najbardziej spokojne i zaciszne święto rodzinne i święto domowego ogniska. Muzyka to nieodłączny element wszelkiego rodzaju uroczystości. Pośród oczywistych elementów uroczystości wigilijnej takich jak choinka, potrawy i – w dzisiejszym świecie – prezenty, wyróżnia się ona więc śpiewem ku czci Bożego Dzieciątka. Jest to śpiew utworów zwanych kolędami, których źródłem są przede wszystkim zachwyty i miłość dla Jezusa i całej Świętej Rodziny.

Kolęda – proveniencja terminologii

Termin *kolęda* pochodzi z języka łacińskiego od słowa *calendae*. Określenie to u starożytnych Rzymian oznaczało pierwszy dzień każdego miesiąca, jednak szczególnie znaczenie miały *calendae ianuariae* co tłumaczyć można jako *kalendy styczniowe*. Rozpocynały one nowy rok i związane były ze świętem pogańskim odradzającego się słońca. W jaki sposób obchodzono ten dzień w starożytnym Rzymie? Bardzo uroczyste – odwiedzano się wzajemnie, składano sobie życzenia wzajemnej pomyślności, obdarowywano się nawzajem prezentami i śpiewano pieśni.

Brzmi znajomo? Ten starożytny zwyczaj świętowania kalend styczniowych dotarł w VI i VII wieku na Bałkany. Stamtąd zawędrował do Greków, Rumunów, Słowian Południowych skąd przedostał się na Ruś i do Polski. Obyczaj ten przetrwał do XVI wieku. Jednak określenie *kolęda* dzisiejsze znaczenie zyskało dopiero pod koniec XVII wieku.

Kiedy nasz kraj znalazł się pod silnym wpływem chrystianizacji stopniowo zaczęto ograniczać pogańską obrzędowość.

ZIEMIA
Bratkowicka

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE
„ZIEMIA BRATKOWICKA”.

WYDAWCA: Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, Samorząd Gminy Świlcza, Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji.

REDAGUJE ZESPÓŁ.

e-mail: tmzb.bratkowice@onet.eu

OPRAC. GRAF: Dorota Wadiak

DRUK: DUET Drukarnia Wydawnictwo Mariusz Michalik,
tel. 603 703 003.

Za treść i formę ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo segregowania nadesłanych materiałów, dokonywania skrótów i poprawek. Redakcja przypomina o właściwym wykorzystywaniu danych osobowych wg przepisów RODO (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r.).

Zarejestrowano w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie
Wydział Cywilny. Sygn. akt I Ns Rej. Pr. 9/07.

Oczywiście mimo różnego rodzaju ograniczeń asymilowano niektóre rytuały. I tak właśnie święto *narodzin niezwyčajonego słońca* obchodzone w starożytnym Rzymie na początku stycznia zostało przeniesione na 25 grudnia i utożsamiane w naszej kulturze z pamiątką narodzin Jezusa Chrystusa. W czasie tego święta odbywało się *kolędowanie* rozumiane jako odwiedzanie domów sąsiadów, przyjaciół, składanie im życzeń i darów. Temu zwyczajowi towarzyszyła pieśń, która w poetycki sposób wyrażała życzenia pomyślności i szczęścia. W Polsce pieśni takie określano mianem *godowych* (z prasłowiańskiego *god* oznaczał rok). Były więc to świeckie kolędy życzeniowe, które w swoim charakterze tematycznym i słownym nie miały nic wspólnego z późniejszą i obecną kolędą.

Polska kolęda – jej początki

Trudno jest ustalić obecnie, kiedy powstała polska kolęda o treści religijnej. Pieśń-kolęda to utwór wokalny o bożonarodzeniowej tematyce często o budowie zwrotkowej lub zwrotkoworefrenowej. Ta forma muzyczna nosiła różne nazwy. W XV i XVI wieku były to rotule, w XVII wieku – sinfonie. Potem powstały piosenki, pioseneczki, kantyczki, kantyki, w XIX wieku – pastorałki. Pastorałki to określenie kolęd, które należało śpiewać w domach. Dla odróżnienia od świeckich kolęd życzeniowych (pieśni godowych) bożonarodzeniowe śpiewy zaczęto nazywać wszystkimi wcześniej wymienionymi w tym akapicie określeniami. Polska kolęda przypuszczalnie narodziła się w środowisku franciszkanów polskich w XIII wieku. To oni wprowadzili na naszych ziemiach zwyczaj urządzania w kościołach żłóbka z Dzieciątkiem. Wierni śpiewali wtedy okolicznościowe pieśni o tematyce religijnej. A były to właśnie... kolędy.

Krótką historią polskiej kolędy i jej twórcy

Najdawniejsze polskie kolędy wywodzą się z hymnologii łacińskiej i czeskiej. Należą do nich takie tytuły jak *Anioł Pastierzom Mówił* (z łac.) czy *Zdrów bądź, krolu anjelski* (z czes.) – obydwie z wieku XV. To właśnie z I połowy tego wieku pochodzą najstarsze zabytki kolędowe. Zachowane one są w różnych kancjonałach bez zapisów muzycznych ale za to z samym tekstem. To właśnie dopiero w XVI wieku termin *kolęda* nabiera swojego dzisiejszego znaczenia. Czyli były to pieśni religijne ku czci nowo narodzonego Chrystusa. Z tego czasu zachowało się ok 100 kolęd. Niestety to co najważniejsze, melodii zachowało się niewiele.

Najpłodniejszy rozkwit gatunku kolędy przypada na okres baroku i klasycyzmu. Pod wpływem reformacji renesansowej często unarodowiono kolędy polskie. Zmieniało ich treść ewangeliczną, dla przykładu zdarzało się, że przenoszono akcję z Palestyny do Polski. Większość kolęd, które śpiewamy obecnie pochodzi właśnie z XVII i XVIII wieku. W okresie klasycyzmu nastąpiły kolejne ewolucyjne zmiany w gatunku polskiej kolędy. Kolędy traktowane były już nie jako „zabobonne” pieśni godowe, ale traktowano je jak dzieła sztuki muzycznej. Nadawano im nowe oblicze harmoniczne – a co za tym idzie – inne oblicze estetyczne. W tym okresie krystalizują się polskie cechy narodowe zawarte w materiałach melodycznych kolęd okresu klasycyzmu.

W XIX wieku powstał jeden z najpopularniejszych zbiorów polskich kolęd. Autorem był ks. Michał Marcin Miodu-

szewski, który poświęcił lata na zbieranie i spisywanie kolęd ze staropolskich kantyczek. Spisywał on również pastorałki przekazywane tradycją ustną. Prawdziwą rewolucją okazała się systematyka jego zbioru, tzn. podzielił on wszystkie kompozycje w swojej pracy na kościelne pieśni bożonarodzeniowe i na domowe kolędy i pastorałki.

Bóg się rodzi

Bóg się ro - dzi, moc tru-che - je Pan nie-bio-sów ob-na - zo - ny o - gien krze - pnie
 blask ctem-nie- je ma gra-ni-ce Nie-skoń- czo-ny Wzgar-dzo-ny o - kry-ty chwa-łą śmier-tel-ny Król
 nad wie-ka - mi a sło-wo Cia - lem się sta - lo i miesz-ka - lo mię-dy na - mi

Kolędy pisali wybitni polscy twórcy tacy jak: Franciszek Karpiński (doskonale każdemu znane *Bóg się rodzi*), Piotr Skarga (*W żłobie leży*), Teofil Lenartowicz, Jan Kochanowski, Mikołaj Sęp Sarzyński czy choćby Juliusz Słowacki. Niestety kolędy ostatnich wymienionych twórców nie były na tyle popularne aby wejść do naszego kanonu.

Melodie kolęd są bardzo różnorodne. Począwszy od uroczystych i fanfarnych hymnów, przez chorały, dojrzałe polonezy, smutne kujawiaki, skoczne krakowiaki, mazury aż po spokojne, balladowe dumki. Trudno wskazać nazwiskach twórców warstwy muzycznej kolęd. Znamy jednak kilku, a są to: Zygmunt Noskowski, Jan Gall, Feliks Nowowiejski, Stanisław Niewiadomski, Jan Maklakiewicz czy Witold Lutosławski, który opracował 20 kolęd polskich na głos i fortepian radykalnie zmieniając ich warstwę harmoniczną. Opracowania te ucieszyły się takim powodzeniem, że zostały przetłumaczone na język angielski. Często wykorzystywano motywy kolęd w kompozycjach. Najbardziej znanym chyba tego przykładem jest wykorzystanie melodii kolędy *Lulajże Jezuniu* przez Fryderyka Chopina w środkowej części swojego *Scherzo h-moll op. 20*.

Leć, kolędo!

W przypadku kolęd można mówić niejako o fenomenie. Kolędy praktykuje się raz do roku przez okres około jednego miesiąca. Mimo to, rokrocznie chętnie wracamy do ukochanych melodii kolęd i pastorałek powtarzając je latami. I raczej nam się te kompozycje nie nudzą, prawda? Wręcz przeciwnie, często nie możemy się już doczekać tego czasu w roku kiedy ponownie będziemy mogli usłyszeć lub – co mam nadzieję ważniejsze – zaśpiewać ulubione kompozycje. Myślę, że nie wynika to tylko z jakości danej owych utworów. Przez pryzmat tego, że kojarzą się one nam z tym okresem w roku gdzie się spotykamy w gronie rodzinnym, obdarowujemy się wzajemnie prezentami i spędzamy czas pełen ciepła i spokoju w zaciszu domowym – nasza kolęda będzie jeszcze długo lecieć...

Bożonarodzeniowe zwyczaje

Boże Narodzenie to wyjątkowy czas, który spędzamy w gronie rodziny i przyjaciół, wyróżniający się ciepłą i rodzinną atmosferą. Często nazwany okresem refleksji człowieka nad życiem, relacjami z bliskimi oraz podsumowaniem osiągniętych sukcesów i planów związanymi z przyszłością.

Święta Bożego Narodzenia to przede wszystkim upamiętnienie narodzin Jezusa Chrystusa, są one jednym z najstarszych świąt chrześcijańskich, sięgające III wieku naszej ery. Ponadto, wiążą się one z wieloma tradycjami i zwyczajami pielęgnowanymi z pokolenia na pokolenie.

Jedną z nich jest okres, który w tradycji chrześcijańskiej nazywany jest Adwentem. Ów czas oczekiwania na święta Bożego Narodzenia, wiąże się ze świecami, które zostają zapalane w Kościele, kolejno w następujących po sobie tygodniach.

Nie należy zapomnieć o jednej z najprzyjemniejszej tradycji, bez której trudno wyobrazić sobie Boże Narodzenie, a jest nią ubieranie choinki. Dzięki udekorowaniu drzewka, dom nabiera szczególnego uroku. Obecnie tradycja ubierania choinki znacznie się zmieniła. Ozdoby są coraz bardziej fantazyjne, wymyślne. Strojenie choinki odbywa się znacznie wcześniej, aniżeli było to kiedyś. Wcześniej choinkę ubierano w wigilię. Rano wyruszano do lasu w poszukiwaniu odpowiedniego drzewka. Kolejno całą rodziną ubierano drzewko, ozdobami przygotowanymi własnoręcznie. Najwięcej radości w tym okresie miały dzieci, kiedy to ukradkiem podkraadały słodczyce zawieszane na choince przez rodziców. Zazwyczaj pod koniec dnia na choince zostawały same ozdoby.

Nieodzowna w tradycji bożonarodzeniowej jest Wigilia, w tradycji polskiej jest najbardziej uroczystym i najbardziej wzruszającym dniem w roku. W ten dzień w szczególny sposób dbamy, aby okazywać sobie wzajemną życzliwość i serdeczność, ufamy, że takie zachowanie pomoże nam w podobnej atmosferze przetrwać kolejny rok. Dzień wigilijny związany jest z licznymi tradycjami, często już niestety zapomnianymi.

Symbole i zwyczaje wigilijne dawniej

W dzień wigilijny za wszelką cenę unikano kłótni, aby nadchodzący rok nie przyniósł niezgody. Często zdarzało się, że zwaśnieni członkowie rodziny czy sąsiedzi się godzili. Nie należało zapomnieć o tym, by nie używać igły i niczego w tym dniu nie naprawiać, inaczej w nowym roku ciągle coś miało się psuć. Stąd pochodzi przysłowie „Jaka wigilia taki cały rok”.

W wigilię ważne było to, aby wcześniej wstać i zabrać się do pracy, aby zdążyć ze wszystkim nim zaświeci pierwsza gwiazdka. Kobieta w tym dniu nie mogła usiąść, aż do wieczery, co miało zaobfitować w pracowitość w przyszłym roku. Duże znaczenie miało, kto pierwszy odwiedzi nasz dom. Jeżeli byłaby to kobieta, oznaczało to złą wróżbę, nieszczęście w rodzinie. Mężczyzna natomiast oznaczał szczęście, jedyny wyjątek, gdy było brak kozucha w jego ubraniu, zwiastowało to choroby. W niektórych wsiach, specjalnie wysyłano młodych chłopców, aby zapewnić sobie pomyślność. Byli to tzw. szczodraki (połaźnicy), którzy w ramach życzeń i odwiedzin otrzymywali od gospodarza poczęstunek.

Uważano również, że do wigilii powinna siadać parzysta liczba osób, co było gwarancją tego, że wszyscy spotkają się w przyszłym roku. Jeżeli brakowało jednej osoby, gospodarz zapraszał do stołu tzw. dziada, czyli snopek siana przebrany w strój męski. Nie należy zapomnieć o tym, że w trakcie kolacji wigilijnej, jej uczestnicy nie mogli odłożyć, ani upuścić łyżki, którą całą rodzina spożywała posiłek wigilijny. Upuszczenie wróżyło, że ktoś z członków rodziny nie doczeka kolejnych świąt.

Do dziś w tradycji wigilijnej jest praktykowane pozostawienie pustego nakrycia dla wędrowca, kiedyś ten zwyczaj miał inne znaczenie. Pusty talerz w trakcie wigilii był przeznaczony dla zmarłych członków rodziny, których dusze według wierzeń powracały w tym szczególnym okresie świątecznym do swoich domów.

W trakcie podawania posiłków ważne było to, aby spożywane posiłki pochodziły z własnego gospodarstwa, własnych upraw. Posiłki były stawiane na opłatku, jeżeli do danej potrawy opłatek się przykleił, oznaczało to szczególnie urodzaj danej rośliny uprawnej. Na stole wigilijnym zazwyczaj podawano 12 posiłków w nawiązaniu do 12 apostołów. Każdy z uczestników musiał skosztować każdej z przygotowanych potraw, aby nie sprowadzić na domostwo nieszczęścia.

Tak jak dawniej tak i obecnie ważne jest również to, aby na stole wigilijnym pod obrusem nie zabrakło siana, które jest odniesieniem do żłóbka, w którym narodził się Jezus Chrystus. Zwyczaj ten jest symbolem skromności i prostoty. W wielu domach uważa się, że taki gest przyniesie pomyślność w nadchodzącym roku.

Należy zwrócić uwagę, iż cały rytuał wigilijny w polskiej tradycji zaczyna się od łamania opłatka, który jest jednym z najpiękniejszych tradycji bożonarodzeniowych. Kiedy następuje moment dzielenia opłatkiem, składamy sobie wzajemnie życzenia, dzielimy się sercem, miłością z drugą osobą. Dzielnie się nim na samym początku wigilijnej wieczerzy wyraża chęć bycia ze sobą. Tradycja ta sama w sobie jest symbolem przebaczenia, pojednania, znakiem przyjaźni i miłości.

Inauguracją wieczerzy wigilijnej jest uczestniczenie w uroczystej Mszy św., tzw. Pasterce, odprawianej o północy z 24 na 25 grudnia. W trakcie pasterki głośno biją wszystkie kościelne dzwony w Polsce, śpiewane są podniosłe pieśni kościelne i kolędy, zwłaszcza „*Bóg się rodzi*”, oznajmiająca początek dnia i Święta Bożego Narodzenia.

Dzień Bożego Narodzenia jest traktowany w tradycji Polaków, jako dzień radosny, łączący starsze i młodsze pokolenia. Tego dnia Polacy spotykają się przy wspólnym stole, by w szerszym gronie rodziny przyjaciół celebrować narodziny Jezusa. Wtedy to śpiewają wspólnie kolędy, wystawiają jasełka. Jednak nie zawsze tak było, dawniej Boże Narodzenie świętowano w gronie najbliższej rodziny. Wtedy to obowiązywał całkowity zakaz wykonywania jakichkolwiek

czynności. W niektórych rejonach Polski, nie wolno nawet było głośno rozmawiać. Przekonania te były podyktowane tym, że Boże Narodzenie to wielkie święto i należy je godnie świętować.

W drugi dzień świąt, w Kościele Katolickim wspomina się św. Szczepana, pierwszego męczennika. Symbolem ukamienowania św. Szczepana jest święcony owies, którym się wzajemnie obrzucano, aby zapewnić sobie urodzaj w kolejnym roku. Wieczorami w tym dniu goszczono się wzajemnie, czekając na kołédników. Ich wizyta, podobnie jak odwiedziyny mężczyzn w wigilię, miała zapewnić pomyślność w nowym roku.

Obecnie wiele pięknych zwyczajów odeszło w zapomnienie, jednak to co najważniejsze na zawsze pozostanie w naszych sercach. Święta Bożego Narodzenia to nie tylko spotkania rodzinne, pyszne jedzenie, pięknie przyozdobiona choinka, zapach siana spod obrusa i czar kolorowo zapakowanych prezentów. To przede wszystkim pamiątka narodzin Jezusa i to powinno, w tym świątecznym czasie, być dla nas najważniejsze, nad tym powinniśmy się pochylić i wspólnie w gronie przyjaciół rodziny przeżywać.

Anna Trawka

Zdzisław Kunstman

W Dzień Bożego Narodzenia

Wszystko jest, jak przed rokiem:
na szybach srebrne kwiaty
i ten sam obraz w ramach okien;
świat biały, jak opłatek...

Będzie wilia! – Uśmiechną się ludzie,
do świątecznej zasiądą wieczerzy –
błogosławiony grudzień!...
„W żłobie leży – któż pobieży...”

Pomyśl: na cudzej ziemi wśród obcych,
tacy jak ty młodzi chłopcy
i małe dziewczęta
zaśpiewają tę samą kolędę.

Pamiętaj: będą
ludzie smutni, opuszczeni,
niepotrzebni nikomu –
i nikt z nimi słowa nie zamieni,
nie zaprosi do swego domu...

Weź do ręki biały opłatek,
choćbyś nawet nie miał go z kim dzielić –
i życz szczęścia całemu światu;
niech się wszystkie serca rozweselą!...

Roślinne symbole świąt

Święta Bożego Narodzenia są nierozdzielnie związane ze zwyczajem przystrajania naszych mieszkań oraz ogrodów.

Zgodnie z tradycją, honorową ozdobą naszych domów jest choinka. Jako drzewko bożonarodzeniowe, pojawiła się w XVI w. niemieckiej Alzacji i szybko rozpowszechniła się do innych krajów. Ubrane drzewko, w ozdoby z papieru i jabłka, nawiązywało do rajskiego drzewa jako „drzewa poznania dobra i zła”. Zwyczaj ten przejął nieco później Kościół katolicki, a żywe drzewko stało się w chrześcijaństwie symbolem Chrystusa jako źródła życia.

Kolejną piękną rośliną świąteczną to gwiazda betlejemska (*Euphorbia pulcherrima*), zwana również poinsecją lub wilczomleczem pięknym. Jej piękne, wybarwione na czerwono liście są często błędnie uważane za kwiaty. Natomiast kwiaty poinsecji są małe i nie rzucają się w oczy, znajdują się w środku gwiazdy, wyrastają z przylistków.

Meksykańska legenda o poinsecji mówi o małej, biednej dziewczynce o imieniu Pepito, której nie było stać na prezent dla Jezusa, dlatego w Wigilię postanowiła podarować Mu bukiet zielonych liści. Wiedziała, że dla Jezusa liczą się szczerze chęci, a nie materialna wartość подарunku. Ku zaskoczeniu wszystkich, bukiet zaczął przybierać w kościele intensywne odcienie czerwieni.

Nie można także zapomnieć o kaktusie bożonarodzeniowym zwanym grud-

nikiem lub zygokaktusem. Prawidłowa nazwa tej rośliny to *Schlumbergera ziomowa* (*Schlumbergera truncata*), a cie-

szy nasze oczy kwiatami w różnych kolorach przez dwa miesiące od grudnia.

Znana od bardzo dawna i nadal darzona szczególną sympatią roślina, to Jemioła pospolita (*Viscum album*). Jej staropolska nazwa to strzęśła. Zwyczaj wieszania jemioły pod sufitem przywodził ze Skandynawii i krajów anglosaskich. Dawniej wierzono, że obecność jemioły zapewni domownikom dobrobyt i szczęście. Staropolska tradycja pozwalała młodym parom na publiczne całowanie się pod gałązkami jemioły.

Zgodnie z tym zwyczajem mężczyzna po każdym pocałunku, musiał zerwać jeden z owoców jemioły. Jeśli udało mu się zerwać ostatni owoc, oznaczało to, że otrzyma dar płodności.

Urok drzewka choinkowego oraz świątecznych kwiatów i roślin urzeka tym bardziej, że cieszymy się nimi tylko raz w roku, podczas magicznego czasu Świąt Bożego Narodzenia. Wnoszą one do naszych wnętrz kolor, zapach oraz niezwykłą atmosferę.

Bernadeta Kwoka

Dekoracja z poinsecją w naszym kościele

V Koncert Pieśni Patriotycznych w Bratkowicach

Kościół św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach był miejscem, w którym 17 listopada odbył się V już Koncert Pieśni Patriotycznych.

Wzorem lat ubiegłych patronat honorowy nad koncertem objął Starosta Rzeszowski – Pan Józef Jodłowski. Z roku na rok zarówno koncert jak i jego poziom artystyczny cieszy się coraz większym uznaniem i zainteresowaniem, a tegoroczna edycja wykraczała poza granice Województwa Podkarpackiego. Corocznie poszerza się także grono odbiorców tego koncertu i widać, jak z roku na rok liczba uczestników koncertu rośnie, powiększając się o mieszkańców ościennych miejscowości i nie tylko. Z wielką radością i zadowoleniem chórzyci obserwowali wypełnione ławy kościelne, głównie przez licznie zgromadzonych mieszkańców Bratkowic, podkreślając potem z uznaniem rzadko spotykaną na koncertach frekwencję, a nie tak przecież nie cieszy wykonawców jak liczna widownia. Od pierwszej edycji koncert organizuje parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach oraz Chór Męski RESONANTAE z Bratkowic, a w tym roku współorganizatorem wydarzenia było także Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej. Jubileuszowy koncert był też okazją do małego podsumowania historii koncertów. I tak w przeciągu tych pięciu lat gościliśmy chóry z 2 województw, 6 powiatów, 15 miejscowości a wystąpiło 18 różnych zespołów, 19-stu dyrygentów i blisko 500-set chórzystów, którzy wykonali 100 pieśni o tematyce patriotycznej.

Tegoroczny koncert, podobnie jak w latach ubiegłych, poprzedziła Msza św. w intencji Ojczyzny, po której gospodarze koncertu, Chór Męski RESONANTAE z Bratkowic, rozpoczęli spotkanie z muzyką patriotyczną wykonaniem średniowiecznego hymnu BOGURODZICA. Koncert poprowadził prezes chóru RESONANTAE – Bogdan Wójcik, przedstawiając przybyłe na koncert chóry, a także przybliżając słuchaczom treści prezentowanych pieśni i utworów, historię ich powstania oraz autorów. A wykonawcami koncertu byli:

- Chór CON ANIMA z Waśniowa (pow. ostrowiecki) – dyrygent Monika Gryzka
- Chór DEO CANTAMUS z Tuczeup (pow. jarosławski) – dyrygent Dominika Godziń

- Chór RAXAVIA z Rakszawy (pow. łańcucki) – dyrygent Anna Ginalska
- Chór Męski z Bratkowic
Kierownikiem artystycznym koncertu był dyrygent chóru gospodarzy, pan Jakub Pięta.

W kolejności chóry zaprezentowały następujące utwory:

1. Chór Męski RESONANTAE *Bogurodzica*
2. Chór CON ANIMA *Piechota* (sł. i muz. Leon Łuski)
3. Chór RAXAVIA *Dziś do Ciebie przyjść nie mogę* (autorzy nieznani)
4. Chór DEO CANTAMUS *Pieśń Konfederatów Barskich* (A. Kurylewicz)
5. Chór CON ANIMA *Modlitwa do Bogarodzicy* (sł. Krzysztof Kamil Baczyński, muz. Józef Świder) *Boże wiecznej mocy* (tłum. Jan Kochanowski, muz. Józef Świder) *Czy powróci* (sł. J. I. Kraszewski, oprac. Andrzej Żyliš, muz. St. Moniuszko)

Gwizdź, muz.: niezn., opr.: R. Twardowski) *Pierwsza Kadrowa* (sł.: T. Ostrowski, muz.: niezn., opr.: R. Twardowski).

Na zakończenie uroczystego koncertu, w wielkim finale tego wieczoru, bratkowicki kościół wybrzmiał podniosłym i gromkim wykonaniem przez połączone chóry monumentalnego hymnu „*Gaude Mater Polonia*” pod dyr. Jakuba Pięty.

Za udział w Koncercie Pieśni Patriotycznych wszystkie chóry otrzymały od organizatorów podziękowania i pamiątkowe statuetki, które w imieniu Starosty Rzeszowskiego wręczyli: Przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego pan Tomasz Wojton, pan Tadeusz Pachorek – członek Zarządu Powiatu Rzeszowskiego oraz radny Powiatu Rzeszowskiego pan Sławomir Miłek, a także ks. Józef Książek – proboszcz parafii Bratkowice. Nie obyło się także bez podziękowań

Fot. PHOTOmigawka

6. Chór DEO CANTAMUS *Czerwone Maki na Monte Cassino* (A. Schutz) *Przybyli ułani* (autorzy nieznani) *Maki (Ej Dziewczynyno)* (S. Niewiadomski)
7. Chór RAXAVIA *Modlitwa do Bogarodzicy* (sł: Juliusz Słowacki, muz: ks. Jan Żukowski) *Bywaj dziewczę zdrowe* (mel. trad.) *Modlitwa o pokój* (sł: Mirosława Hanusiewicz, Andrzej Schmidt, muz: Norbert Blacha)
8. Chór Męski RESONANTAE *O mój Rozmarynie* (mel. trad., autorzy nieznani) *Wojenko, wojenko* (sł.: Feliks

złożonych organizatorom koncertu za prawdziwą ucztę duchową oraz krzewienie patriotyzmu śpiewem i muzyką.

Zwieńczeniem Koncertu było wspólne odśpiewanie hymnu „*Boże coś Polskę...*” pod dyr. Anny Ginalskiej i przy akompaniamencie organowym Jakuba Pięty, po którym chóry i goście zostali zaproszeni na słodki poczęstunek zorganizowany w Hotelu Restauracji ZACISZE w Bratkowicach. Patronatem medialny nad wydarzeniem objęła Telewizja Polska oddział Rzeszów, a także Radio VIA oraz Polskie Radio Rzeszów.

Organizatorzy koncertu składają serdeczne podziękowania Staroście Rzeszowskiemu panu Józefowi Jodłowskiemu za honorowy patronat i ufundowanie pamiątkowych dyplomów i statuetek, a także sponsorom, którymi byli:

- Powiat Rzeszowski – Starosta Rzeszowski Józef Jodłowski
- Bożena Andrzej Zabawscy – Firma USŁUGI GAZOWO-SANITARNE
- Alina Goldmann – Firma Erris
- Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszywa i Usług Geologicznych KRUSZGEO S.A.
- AGROMA Sp. z o.o. Rzeszów
- Krzysztof Ciszewski – Hotel i Restauracja ZACISZE
- Tomasz Wojton
- Damian Kwoka – Firma BRATCAR Sp. z o.o.

Fot. PHOTOmigawka

- Bogdan Orzech – Przedsiębiorstwo Budowlane BOG-BUD
- POLMAD RZESZÓW Sp. z o.o.
- Michał Flis – FPH DREW-PROFIL
- Zakład Instalacji Sanitarnych Jan Wilk.

Bogdan Wójcik

O DZIAŁANOŚCI TMZB W 2019 ROKU

Mija kolejny rok działalności Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej. Wszyscy członkowie TMZB z zaangażowaniem uczestniczyli w życiu społecznym, religijnym naszej miejscowości.

Należy zwrócić uwagę na to, iż działalność ta przyczyniła się do promowania Bratkowic na różnych szczeblach. Pragnę zauważyć, iż pełna aktywność członków TMZB sprawiła, iż została reaktywowana Nasz lokalna gazeta „Ziemia Bratkowicka”, w której mogą Państwo znaleźć informacje dotyczące naszej miejscowości, zmian które w niej zachodzą i inne ciekawe tematy. TMZB aktywnie współpracuje z innymi organizacjami na terenie Bratkowic. Nie jest to współpraca bierna, tylko pełna pasji i kreatywności ze strony członków.

W 2019 roku członkowie Towarzystwa uczestniczyli w uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia historyczne, uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Akcji „Burza”, 100 rocznicy Odzyskania Niepodległości. Podczas tych uroczystości przedstawiciele Zarządu składali kwiaty reprezentując Towarzystwo wśród innych organizacji i przedstawicieli władz gminnych i powiatowych. Członkowie Towarzystwa reprezentując społeczność Bratkowic uczestniczyli również w Gminnych obchodach Odzyskania Niepodległości, które odbyły się w Trzcianie.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej wzorem roku ubiegłego

było inicjatorem pikniku rodzinnego, który odbył się 21 lipca br. w naszej miejscowości. Patronat honorowy nad imprezą objęli Starosta Powiatu Rzeszowskiego pan Józef Jodłowski oraz Wójt Gminy Świlcza pan Adam Dziedzic. Przygotowaliśmy szereg atrakcji, które miały zagwarantować wszystkim uczestnikom aktywne i ciekawe spędzenie niedzielnego popołudnia. Jednak niesprzyjające warunki atmosferyczne uniemożliwiły realizację części programu. Udało się rozegrać mecz LKS Bratek Bratkowice kontra oldboje oraz przeprowadzić zawody strażackie dla dzieci. Niestety pozostałe konkurencje sportowe, ze względu na złe warunki atmosferyczne, zmuszeni byliśmy odwołać. Również koncert Zespołów Polonijnych został odwołany i przeniesiony do GCK-SiR w Trzcianie. Imprezy plenerowe są w wiadomy sposób uzależnione od warunków atmosferycznych, w tym roku niestety nie były one dla nas sprzyjające. Dziękuję Mariuszowi Dziedzic za zorganizowanie meczu oraz prezesowi OSP Mieczysławowi Leja za przeprowadzenie zawodów strażackich dla dzieci. Dziękuję członkom TMZB, Chóru Męskiego Resonantae, KGW, LKS Bratek, OSP, Radnym Bratkowic oraz Radzie

Soleckiej za wspólną pracę i pomoc podczas organizacji pikniku. Dziękuję również Pani Karolinie Ząbczyk za bezinteresowną pomoc. Dziękujemy instytucjom, które włączyły się w realizację pikniku prezentując swoje stoiska edukacyjno-informacyjne: Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Głogów Małopolski oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rzeszowie, jak również wszystkim, którzy zaprezentowali swoje usługi i produkty.

Szczególne podziękowania należą się sponsorom, bez których nie udało by się zorganizować tej imprezy. Dziękujemy serdecznie:

- Posłowi na Sejm RP Panu Mieczysławowi Miazga,
- Gminie Świlcza,
- Starostwu Powiatu Rzeszowskiego,
- Bankowi Spółdzielczemu w Głogowie Małopolskim
- Przewodniczącemu Rady Powiatu Rzeszowskiego Tomaszowi Wojton,
- Małgorzacie i Jarosławowi Białek,
- Barbarze Buda,
- Agnieszce i Piotrowi Grędyśa,
- Zdzisławowi Lesiak,
- Natalii Skuba-Więclaw,
- Katarzynie i Bogusławowi Wdowik,
- Delikatesom „Centrum”

- Delikatesom „Spar”,
- Firmie Electric System z Rzeszowa
- Hotelowi i Restauracji Zacisze,
- Firmie „Węglózłom” Krystyna i Tadeusz Surowiec.

Państwa wola współpracy, uprzejmość oraz ofiarność były dla nas bardzo pomocne w tworzeniu i organizowaniu imprezy. Dziękujemy!

Czując niedosyt po odwołanym pikniku postanowiliśmy dla najmłodszych zorganizować „Pożegnanie wakacji”. To pierwsza taka impreza w naszej miejscowości kończąca wakacyjny czas. Tym razem pogoda nam dopisała. Przygotowaliśmy dla dzieci szereg atrakcji: animatorzy, dmuchańce, popcorn, wata cukrowa, malowanie buzi oraz możliwość zrobienia sobie tatuażu. Tą ostatnią atrakcją wymyśliła Pani Barbara Buda, która ufundowała tatuaże, a także podjęła się ich wykonywania, za co bardzo dziękujemy. Mamy nadzieję, że dla uczestników imprezy, szczególnie tych najmłodszych był to czas dobrej zabawy. Dziękujemy wszystkim, którzy bezinteresownie zaangażowali się w jej realizację: Ani Piórkowskiej za malowanie twarzy maluszków, paniom Małgorzacie Draus i Magdalenie Kowal za pełnienie dyżuru jako pierwsza pomoc przedmedyczna, wolontariuszkom, które reprezentując Bibliotekę Publiczną w Bratkowicach udzielały instruktarzu jak wykonywać piękne kwiaty z bibuły. Dziękuję również Maciejowi Tyburczemu oraz Beniaminowi Toczek za obsługę sprzętu nagłośnieniowego. Sponsorami tej imprezy była Gmina Świlcza, Hurtownia Misiek oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej.

Bardzo cieszy nas fakt, że 1 listopada br. w dniu Wszystkich Świętych, tak jak i w roku ubiegłym, strzelcy z bratkowickiego plutonu pełnili wartę przy grobie żołnierzy poległych podczas Akcji

Członkowie Towarzystwa zapalający znicze w dniu 11 listopada.

Burza na cmentarzu parafialnym w Bratkowicach. Ta piękna tradycja z inicjatywy mieszkańców i członków TMZB powróciła w ubiegłym roku. Bardzo dziękujemy strzelcom oraz pani Bożenie Zwierzyńskiej-Kret za jej podtrzymanie. Wierzymy, że w przyszłych latach będzie również czyniona.

Listopad to również czas świętowania kolejnych rocznic Odzyskania Niepodległości – w tym roku przypadła 101. By uciec to tak ważne dla naszej Ojczyzny wydarzenie członkowie TMZB zaświecili białe i czerwone znicze na grobie oraz pomnikach upamiętniających pomordowanych mieszkańców Bratkowic, którzy oddali życie za wolność naszej Ojczyzny.

17 listopad w ramach obchodów święta Odzyskania Niepodległości po raz kolejny w naszej miejscowości zorganizowany został Koncerty Pieśni Patriotycznych pod honorowym patronatem Starosty Powiatu Rzeszowskiego pana Józefa Jodłowskiego. To V edycja tego Koncertu, który cieszy się coraz większą renomą oraz zainteresowaniem. Tym bardziej dumni jesteśmy, że jako Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej od tego roku jesteśmy współorganizatorami tej imprezy. Dziękujemy Chórowi Męskiemu Resonantae oraz Parafii pw. Jana Chrzciciela w Bratkowicach za zaproszenie do współtworzenia tego pięknego święta muzyki i patriotyzmu w naszej miejscowości.

Działalność Towarzystwa to również dbałość o miejsca kultu religijnego w naszej miejscowości. Efek-

tem tego jest zrealizowane zadanie pn. „Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego – przebudowa kapliczki w parku podworskim w Bratkowicach” w ramach którego dokonano odbudowy kapliczki w parku w Bratkowicach. Starania o odbudowę zabytkowej kapliczki św. Jana Nepomucena i przywrócenie jej do dawnej świetności od wielu lat czynił pan Władysław Kwoczyński. W 2019 r. Wójt Gminy Świlcza Adam Dziedzic wspólnie z Radą Gminy, po wcześniejszym uzgodnieniu wymaganych planów i projektów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, podjął decyzję o odbudowie kapliczki. Zadanie to realizowane było przez Towarzystwo przy współpracy z Urzędem Gminy Świlcza, dziękujemy panu Wójtowi Adamowi Dziedzicowi oraz pracownikom Urzędu Gminy za pomoc w przygotowaniu wniosku i realizacji zadania.

Miejmy nadzieję, iż kolejny rok naszej działalności będzie równie aktywny co poprzedni. Będziemy dalej szerzyć i silnie angażować się w to, aby Bratkowice były jeszcze piękniejsze.

Składam serdeczne podziękowania: Cecyli Homa, Zdzisławie Lesiak, Annie Trawka, Katarzynie Wdowik, Tadeuszowi Bednarz, Dariuszowi Jamuła oraz Piotrowi Jucha za dotychczasową współpracę i ogromne zaangażowanie. Specjalne podziękowania kieruję pod adresem Karoliny Kwas za ogromne zaangażowanie w tworzenie naszej gazety, którą z dumą w Państwa ręce oddajemy. Życzę moim koleżankom i kolegom, aby nie opuszczały ich siły, energia i pasja do podejmowania działań i wcielania nowych pomysłów w życie. Jestem przekonana, iż nasza działalność przynosi radość i satysfakcję mieszkańcom naszej miejscowości.

Prezes Lidia Bułatek

Piknik 2019.

KAPLICZKA ŚW. JANA NEPOMUCENA W BRATKOWICACH

Obiekt dworsko-parkowy w Bratkowicach funkcjonował co najmniej od XVI-XIX wieku. Był ośrodkiem starostwa bratkowickiego, które wchodziło w skład dóbr królewskich.

Jedynym reliktem małej architektury na terenie dawnego folwarku (obecnego parku) jest **kapliczka św. Jana Nepomucena** z przełomu XVIII/XIX w., ufundowana przez jednego z właścicieli Bratkowic (jego nazwisko jest nieznane, ponieważ na frontonie kapliczki nie było żadnego napisu). Pierwotnie była drewniana, kryta gontem, później murowana. Pod koniec lat 60. XX wieku, została otynkowana i pobielona białą farbą wapienną.

Kapliczka miała wysokość ponad 2,5 m. Gontowy dwuspadowy dach zwieńczony był niedużym drewnianym krzyżem. W ściankach od strony zachodniej, południowej i północnej, znajdowały się stylizowane drewniane okna w górnej części półkoliste. Wewnątrz kapliczki znajdowała się drewniana figurka św. Jana Nepomucena o wysokości ok. 70 cm, polichromowana. Wykonał ją nieznanymi rzeźbiarzem ludowym prawdopodobnie z Bratkowic. Kapliczka ta przetrwała do przełomu lat 1970/1980 w niezmiennym kształcie.

Nieuchronnie upływający czas i zmienne warunki atmosferyczne spowodowały, że drewniany gont zmuszał, dach zaczął przeciekać, popękały szyby, a drewniane okna zaczęły się szybko rozpadać, podobnie jak mury kapliczki. Znajdująca się wewnątrz kapliczki zabytkowa figurka świętego, zaczęła niszczeć, dlatego poddano ją gruntownej renowacji. Pod koniec lat 80. ubiegłego stulecia, kapliczka była już w stanie niemalże ruiny. W tej sytuacji grupa mieszkańców Bratkowic nieświadoma faktu, że kapliczka wpisana jest do rejestru zabytków, postanowiła dokonać jej rozbioru.

Na przełomie lat 1980/1990 na jej dotychczasowym miejscu, zbudowano nową, niestety w zupełnie odmiennym kształcie architektonicznym i stylu – toporną, z wykorzystaniem betonu, lastryka i metalu, która przetrwała do obecnych czasów. Główną ścianę kapliczki stanowiła żelbetonowa płyta drogowa, zwieńczona czterospadowym daszkiem pokrytym blachą, wspartym na dwóch filarkach z rury PCV. Kapliczkę ogrodzono drewnianym niewysokim

plotkiem. Drewniana figurka świętego w trakcie budowy kapliczki była odnawiana i konserwowana, a w jej miejsce tymczasowo umieszczono gipsową, która w niedługim czasie uległa ona zniszczeniu. W 1994 r. odnowioną starannie zabytkową figurkę św. Jana Nepomucena, ustawiono w kapliczce na niewysokim betonowym cokółku, wewnątrz metalowej oszklonej wnęki. Mimo zabezpieczenia przed zniszczeniem figurkę po 24 latach ponownie odnowiono w 2018 r.

Św. Jan Nepomucen urodził się w 1345 r. w Pomuku (później Nepomuk), k. Pragi. W 1370 r. był klerikiem, w charakterze notariusza w kurii biskupiej w Pradze. W 1380 r. został wyświęcony na kapłana i otrzymał probostwo przy kościele św. Gawła (czeski Havel) w Pradze. W latach 1382–1387 studiował na uniwersytecie w Padwie, gdzie otrzymał tytuł doktora prawa. Następnie piastował godność kanonika kolegiaty praskiej św. Idziego. W 1389 r. mianowany został wikariuszem generalnym arcybiskupa praskiego Jana Jenštejna. W związku z zatargiem między królem Czech Wacławem IV, a arcybiskupem, Jan Nepomucen popadł w niełaskę władcy, po odmówieniu ujawnienia tajemnicy spowiedzi Zofii Bawarskiej królowi czeskiemu Wacławowi IV (król podejrzewał żonę o niewierność),

w 1393 r. został uwięziony i poddany okrutnym torturom, w których – według relacji – miał brać udział sam król. Po tem, na pół żywego, w nocy, zakuto w kajdany i z belką w zębach powleczono przez Pragę, po czym uwiązano mu kamień młyński u szyi i zrzucano z mostu Karola IV do rzeki Wełtawy. Jego zwłoki złożono w podziemiach katedry św. Wita na Hradczanach w Pradze. Według tradycji po otwarciu krypty świętego przed kanonizacją w 1719 r. okazało się, że jego zwłoki mają nienaruszony język.

Kult św. Jana Nepomucena rozwijali głównie jezuita, rozprzestrzenił się on na ościenne kraje, trafił m.in. do Polski, Austrii i Niemiec. Jan Nepomucen został beatyfikowany w 1721 r. przez Innocentego XIII, a kanonizowany 19 marca 1729 r. przez papieża Benedykta XIII. Św. Jan Nepomucen jest patronem jezuitów, Pragi, spowiedników, szczerej spowiedzi, dobrej sławy i tonących oraz orędownikiem podczas powodzi. Jest także patronem mostów.

Według tradycji ludowej był świętym, który chronił pola i zasiewy przed powodzią, ale również suszą. Dlatego figury i kapliczki św. Jana Nepomucena można spotkać jeszcze dzisiaj, głównie przy drogach, w sąsiedztwie mostów, rzek, ale również na placach publicznych i kościelnych oraz na rozstajach

dróg. Atrybutami tego świętego, są: klucz, książka, kłódka, krzyż trzymany w ręce, zapieczętowany list, most (z którego został zrzucony), pieczęć z pięciu gwiazd (w środku napis: „tacui” – miłczałem), woda, zamek.

Starania o odbudowę zabytkowej kapliczki św. Jana Nepomucena i przywrócenie jej do dawnej świetności, podjęto po raz pierwszy w 2004 r. Wówczas Rada Gminy Świlcza opracowała Plan Rozwoju Gminy Świlcza na lata 2004-2006 i 2007-2014, w którym

uwzględniono zadanie zagospodarowania parku podworskiego w Bratkowicach i odbudowę znajdującej się na jego terenie kapliczki świętego. Przez kilka lat sprawa odbudowy kapliczki stała w miejscu, dopiero Wójt Gminy Świlcza Adam dziedziec wspólnie z Radą Gminy, po wcześniejszym uzgodnieniu wymaganych planów i projektów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, podjął decyzję o odbudowie kapliczki w 2019 r.

Władysław Kwoczyński

* * *

W wyniku podjętej decyzji o odbudowie kapliczki pracownicy Urzędu Gminy w Świlczy poszukiwali możliwości pozyskania środków finansowych na ten cel. Jednocześnie Lokalna Grupa Działania Trygon Rozwój i Innowacja ogłosiła nabór na działania w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”. W jego wyniku zaistniała możliwość pozyskania środków na odnowienie kapliczki. **Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej podjęło się realizacji tego zadania.** Pracownicy Urzędu Gminy przygotowali dokumentację techniczną oraz wnioski,

który po podpisaniu przez prezes oraz skarbnik TMZB został złożony w siedzibie Lokalnej Grupy Działania Trygon w Boguchwale. Operacja pn. „**Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego – przebudowa kapliczki w parku podworskim w Bratkowicach**” była operacją mającą na celu zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego na obszarze objętym LSR poprzez realizację zadań mających na celu przebudowę kapliczki w parku podworskim w Bratkowicach. Koszty odbudowy kapliczki w kwocie 20 000 zł pokryto ze środków Unii Europejskiej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Prace budowlane wykonała firma Usługowo-Handlowa „KRIS-BUD” Krzysztof Leszczak ze Strzyżowa.

Zadanie to realizowane było przy współpracy z Urzędem Gminy Świlcza, dziękujemy Panu Wójtowi Adamowi Dziedzicowi oraz pracownikom Urzędu Gminy za pomoc w przygotowaniu wniosku i realizacji zadania.

Lidia Bułatek

PS. Dziękuję panu Władysławowi Kwoczyńskiemu za starania, które od wielu lat czynił, by odnowić kapliczkę.

Moje ukochane rodzinne Bratkowice

Już 84 lata w moim sercu noszę.

Z ogromną radością i satysfakcją powziąłem wiadomości, że Bratkowice są najpiękniejszą wioską na Podkarpaciu. Przyznam, że nie zostałem tym zaskoczony. Już od wielu osób, które odwiedziły Bratkowice w ostatnich latach słyszałem bardzo pozytywną opinię o Bratkowicach. Po pierwsze są pięknie położone – teren równinny. Od strony północnej otoczone lasem. Po drugie są tu piękne domy, w okresie letnim w ogrodach kwitnie mnóstwo pięknych kwiatów. Jest okazały kościół parafialny i zadbane trzy szkoły podstawowe.

W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować moim Rodakom, którzy zabiegali o pozytywną ocenę Bratkowic. Mam nadzieję, że nasze wnuki doczekają czasu, kiedy Bratkowice nabędą prawa miejskie. Aktualnie Bratkowice liczbą mieszkańców przewyższają niejedno małe miasteczko w Polsce.

Bratkowice słyną nie tylko ze swojej piękności, ale mieszkają tu też ładne

panny. Dowodem tego jest fakt, że wielu kawalerów spoza Bratkowic żeni się w Bratkowicach. Prawdopodobnie za kilkanaście lat popularne nazwiska w Bratkowicach, takie, jak: Kwoka, Lis, Przywara, Zajac będą rzadkością. W ich miejsce będą nowe – też ładne.

Mimo, że z żoną mieszkamy już 52 lata w Rzeszowie, to sercem i myślami ciągle jesteśmy w Bratkowicach. Cieszymy się z sukcesów naszych Rodaków. Załujemy wszystkich, którzy odchodzą do wieczności. Pamiętamy o nich w codziennej modlitwie.

Przeżyte przeze mnie 32 lata młodości w Bratkowicach wspominam bardzo mile. Mimo, że dawne Bratkowice w drugiej połowie XX wieku nie były tak piękne, jak obecnie. Domy drewniane były kryte strzechą, w zasadzie nie było domów murowanych. Natomiast w owym czasie bratkowickie pola były starannie uprawiane. Nie było przypadku, żeby nawet skrawek pola ornego leżał odłogiem. Właściciela ta-

kiego pola nazwano by: „leniem”, „nie-robem”, „lancem”. W tym czasie nie było żadnej mechanizacji uprawy pola, tylko za pomocą pługa, brony, motyki, grabi, sierpa, kosy i wideł pielęgnowano uprawę roli. Oburącz plewiono trawę rosnącą w ziemniakach, nawet przez kilka dni. W tych pracach pomagały dzieci.

Nasi rodzice i dziadkowie ukończyli cztery klasy szkoły powszechnej (niekiedy i mniej klas), dlatego też nie byli ekonomistami. Ale widocznie opłacało się im uprawiać pole, hodować zwierzęta domowe (krowy, konie, kozy, świnie, kury, gęsi) po kilka i kilkanaście sztuk. W tamtych czasach bardziej dbano o uprawę ziemi, hodowlę zwierząt niż o wygląd domów, ogrodów. W każdym gospodarstwie uprawiano małe poletka maku, konopi. Mak wykorzystywano do pieczenia ciasta, a konopie do kręcenia powrozów. Uprawa tych roślin nie służyła do innych celów. Po wojnie nie można było sadzić bakonu, z którego

Rok 1918. Jan Sawicki ur. w 1901 r. Bratkowice – Przywary.

pozyskiwano tytoń do produkcji papierosów. Były nakładane surowe kary za łamanie zakazu. W latach późniejszych była dozwolona uprawa bakanu w ramach tzw. „umów kontrakcyjnych”.

Przed wojną jak i po wojnie w Bratkowicach istniało bardzo dużo punktów usługowych w takim zakresie jak: szewcy, krawcy, tkacze, kowale, stolarze, kołodzieje, cieśle budowlani, szklarze, zdunowie. Między innymi lutowano dziury w garnkach blaszanych, klejono też dziury w butach gumowych. Były też

sklepy prywatne. Kobiety rodziły dzieci w domu. Posługę w odbieraniu dzieci przy porodzie świadczyła pani Lis z Klepaka, która miała uprawnienia w tym zakresie. Nazywano ją potocznie „babką”. Wówczas kiedy kobieta przewidywała, że będzie rodzić (nie miała opinii lekarza), to prawdopodobnie mąż w nocy spał w ubraniu, a buty stały koło łóżka. Kiedy żona powiedziała: „Idź po babkę”, to natychmiast ubierał buty i szybko biegł po nią. Wówczas nie było telefonów, rowerów.

Rok 1951. Eugeniusz Franczyk (z lewej) i Władysław Sawicki (z prawej).

Dawnych mieszkańców Bratkowic cechowała nie tylko pracowitość, uczciwość, przywiązanie do ziemi, ale też głęboka wiara w Boga. Istniał „kościół domowy”, modliła się wspólnie cała rodzina. Najważniejszą Mszą świętą w niedzielę i święta była Suma odprawiana w kościele o godzinie 11:00. Na tej Mszy kościół był wypełniony wiernymi w pełni, a miejsc siedzących było niewiele. Dlatego, że na sumie była procesja wokół kościoła w okresie letnim, od Świąt Wielkanocnych przez cały okres

letni. Z ambony ksiądz ogłaszał zapowiedzi o zamiarze zawarcia związku małżeńskiego przez parę młodych osób. W czasie głoszenia zapowiedzi, zwłaszcza pierwszych, wierni słuchali w skupieniu, ale po ich ogłoszeniu były szeptki, kto z kim się żeni. Po sumie sołtys wsi głosił ogłoszenia dotyczące spraw wsi. W okresie Wielkiego Postu na Gorzkiej Żalach odprawianych o godzinie 14:30 uczestniczyły tłumy wiernych, również dzieci i śpiewano trzy części. Podobnie w okresie Adwentu na Mszy św. Roratniej odprawianej w niedzielę i święta o godzinie 6 rano kościół był wypełniony ogromną rzeszą wiernych. Nie do zapomnienia są dla mnie uroczystości w kościele bratkowickim z okazji wizyt duszpasterskich księży

biskupów, odpustu parafialnego, przyjazdu księży Rodaków do Bratkowic i głoszone przez nich homilie oraz uroczystości prymicyjne księży Rodaków. Wówczas w kościele były niezliczone ilości wiernych. Po takich uroczystościach odbywały się niekończące się dyskusje na temat wygłoszonych homilii przez ks. biskupów i ks. Rodaków. Spon-taniczna radość parafian trwała długo.

Dawni mieszkańcy Bratkowic to wielcy społecznicy. W czynie społecznym budowano trzy szkoły, Dom Strażaka, Ośrodek Zdrowia, pierwszy kościół i jego rozbudowę, drogę, chodniki.

Mieszkańcy Bratkowic prowadzili skromny tryb życia. Zachowana była więź rodzinna, panowała zgoda sąsiedzka. Jak dobrze pomnę, to przed wojną i długo po wojnie, nie było rozwodów małżeńskich.

Serdecznie pozdrawiam moich Rodaków. Szczęść Boże.

Mieczysław Sawicki

Jan Kasprowicz

Przy wigilijnym stole

Przy wigilijnym stole,
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości jest poczęty;
Że, jako mówi wam wszystkim
Dawne, prastare orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w waszym domu zasiądzie.
Sercem Go przyjęć gorącym,
Na ścieżaj otworzyć wrota –
Oto co czynić wam każe
Miłość – największa cnota.

„Ta nasza młodość, ten szczęsny czas...”

– *Piwnica pod Baranami*

Pomysł zorganizowania spotkania klasowego z okazji jubileuszu 40-lecia zakończenia szkoły podstawowej zrodził się w mojej głowie już w ubiegłym roku. Zaraziłam tym pomysłem kilku „zapaleńców”: Leszka Ciocha, Ziułkę Augustyn, Krysę Kowal, Marysię Pięte, Halińkę Zajac i Martunię Kwokę (nazwiska koleżanek panińskie). „Komitet organizacyjny” spotkał się w restauracji hotelu „Zacisze”, aby podzielić się zadaniami. Na początku sporządziliśmy listę koleżanek i kolegów z obu klas – VIII a i VIII b. To zadziwiające, ale pamiętaliśmy wszystkich w kolejności alfabetycznej! Odtworzyliśmy bez problemu listę z dziennika. Każdy z nas zadeklarował, kogo powiadomi o terminie imprezy. Tutaj nieocenieni okazali się Ziułka i Leszek, którzy wzięli na siebie główny ciężar zdobywania kontaktów i przekazywania informacji. Te spotkania „komitetu organizacyjnego” tak nam się spodobały, że widywaliśmy się regularnie, ustalając program uroczystości, menu, listę zaproszonych gości, ale tak naprawdę po to, aby pogadać.

I wreszcie nadszedł 17 sierpnia. Spotkaliśmy się znowu – jak za dawnych lat. Absolwenci rocznika 1979. Rozpoczęliśmy Mszą św., którą w intencji wszystkich koleżanek i kolegów ze szkolnej ławy (żyjących i zmarłych) oraz naszych nauczycieli odprawił ks. dr Marek Wiński – dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie. Kazanie ks. Marka zrobiło na wszystkich ogromne wrażenie. Ania Dworak stwierdziła, że mówił o nas tak, jakby doskonale znał naszą klasę.

Po Mszy św. udaliśmy się na cmentarz, by stanąć nad mogiłami naszych koleżanek i kolegów, którzy już odeszli, wyszeptać słowa modlitwy „Wieczny odpoczynek racz im dać Panie...” i zapalić znicze. Z naszego rocznika odeszło wielu: Małgosia Czapka, Ewa Przywara, Jurek Słowik, Stasiu Rusin, Janusz Mazan, Bogdan Zagrodnik. Pamiętamy o nich. Czujemy pamięć tych, co już „na tamtym brzegu”. Po tych chwilach zadumy i refleksji nad kruchością życia pojechaliśmy do restauracji Hotelu „Zacisze”, gdzie u wejścia czekała na wszystkich niespodzianka w postaci identyfikatorów z imieniem i nazwiskiem każdego uczestnika zjazdu absolwentów oraz jego zdjęciem z czasów szkolnych. Zabawy było co niemiara przy odnajdowaniu swoich wizytówek, oglądaniu zdjęć i porównywaniu z plakietkami kolegów. W tym czasie, gdy byliśmy zaabsorbowani przypinaniem identyfikatorów, dotarł do nas Pan Ryszard Cebula – nasz nauczyciel matematyki. Został powitany owacjami! Kiedy jeszcze dowiedzieliśmy się, że opuścił rodzinną imprezę, aby spotkać się z nami, podziękowaniom nie było końca. Pan Ryszard, dżentelmen w każdym calu, zakupił szampana, którym wzniesiliśmy toast za nasze pierwsze po latach spotkanie w tak liczny gronie przyjaciół. To był bardzo wzruszający moment. Staliśmy, patrząc na siebie. Jeden na drugiego. Na naszych twarzach całe nasze dotychczasowe życie. Trudno było nam sobie wyobrazić, że to już 40 lat od zakończenia „podstawówki”, 40 lat od momentu, kiedy startowaliśmy w życie! Spoglądali-

śmy na siebie pytając: Co zostało z tamtych lat? Co zostało z tamtych marzeń, zamierzeń, planów? Co zostało z tamtej nadziei? Zmieniło się nasze życie, zmienił się świat wokół nas, ale my przecież wciąż jesteśmy ci sami. Tylko że już głowy nasze lekkim szronem pokryte, a w dawnej, poczciwej „budzie” kto inny siedzi w ławkach...

Zajęliśmy miejsca przy wspólnym stole i... kolejne zaskoczenie! Przygotowana przeze mnie (w tajemnicy przed kolegami) prezentacja multimedialna pt. „Kapsuła czasu klasy VIII a i VIII b – 40 lat minęło jak jeden dzień...” wywołała wiele wzruszeń, ale też wzbudziła mnóstwo wesołości. Przypomnieliśmy sobie różne wydarzenia z czasów szkolnych. Uwiecznione na starych fotografiach zawody sportowe, wycieczki, dyskoteki szkolne były żywiłowo komentowane, a wspominkom nie było końca. Wracaliśmy myślą do pierwszych dni w ławkach szkolnych. Naukę rozpoczęliśmy w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach w 1971 roku. Nasza klasa liczyła 30 uczniów, w kronice szkolnej pod datą 20 września 1971 r. zapisano: „Uroczyste przyjęcie pierwszoklasistów. Dzieci deklamowały wiersze i śpiewały piosenki przygotowane przez wychowawczynię tej klasy, panią Danutę Lis. Zostały obdarowane skromnymi upominkami w postaci temperówki i obsadki ze stalówką”. Pani Danuta Lis była naszą wychowawczynią jedynie przez rok. Po jej wyjeździe obowiązki wychowawcy, na kolejne dwa lata, przejęła nasza najukochańsza nauczycielka – pani Genowefa Pyziak. Wychowawcy

Klasa VIIIA.

Klasa VIIIB.

zmieniali się jak w kalejdoskopie. Żartowaliśmy sobie, że żaden nie mógł wytrzymać z nami zbyt długo. W klasie IV naszą wychowawczynią została pani Dorota Drelinkiewicz – polonistka, która też pięknie rysowała. Wspominaliśmy z uśmiechem, jak odbierała chłopcom orzechy, które jesienią przynosili do szkoły i łupali na lekcji. Gdy tylko usłyszała trzask zgniatanego orzecha, podbiegała i rekirowała go. Kolejna nasza

szkoła uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Bratkowicach na tzw. Piaskach. Szkoła Podstawowa nr 1 była tzw. szkołą zbiorczą i dlatego od V klasy chodzili do niej też koledzy z „Piasków”. Zrobiło się tłoczno, bo doszło do nas 20 uczniów. Podzielono nas więc na dwie klasy „a” i „b”. Mimo to nadal trzymaliśmy się razem. Koledzy z „Piasków” doskonale się zaaklimatyzowali. Wszystkie imprezy, wycieczki, dyskotek

harcerskich drużyn pożarniczych. Było tych sukcesów (w różnych dziedzinach) więcej. Nawet pisał o nas Świat Młodych – ówczesne pismo młodzieżowe. Byliśmy w stanie do wszystkich naszych pomysłów przekonać dyrekcję i nauczycieli. Po lekcjach nie zdarzało się, abyśmy szli prosto do domu. Zawsze było jeszcze boisko, gra w dwa ognie albo w piłkę nożną (choć „w nogę” chłopcy nie bardzo chcieli z dziewczętami grać, bo mówili, że strasznie „kosimy”). Do domu wracaliśmy, idąc nie poboczem drogi, ale rowami. Do dzisiaj nie mogę pojąć, co w tym było dla nas atrakcyjnego? Kiedy byliśmy w VIII klasie papieżem został Karol Wojtyła. Pamiętam, że staliśmy w szatni (wszystkie „ósmaki”), ściskaliśmy się i płakali. Lekcji tego dnia wcale nie było. Nauczyciele też tak to przeżywali jak my.

Szkołę ukończyliśmy w 1979 r. (rok szkolny 1978/1979 kończył się 13 czerwca). Trudno było nam się rozstać. Poszliśmy do różnych szkół, rozeszły się nasze drogi. Mamy wśród nas: elektroników, nauczycieli, ekonomistów, analityków medycznych itp. Mamy też księdza – Bogusia Grędybę, który jest proboszczem w Angarsku na Syberii i wybudował tam kościół.

Te wszystkie wspomnienia snuliśmy przy wspólnym (suto zastawionym) stole. Każdy z nas opowiadał też, co obecnie dzieje się w jego życiu. Gdyby nie Marek Surowiec i jego akordeon snuliśmy wspomnienia do północy. Dzięki Markowi przypominaliśmy sobie kolejne piosenki z czasów naszej młodości i śpiewy (przeplatane tańcami) trwały do godziny 2 w nocy. Bawiliśmy się świetnie, ale wszystko co dobre, kiedyś się kończy. Przed rozstaniem obiecaliśmy sobie, że nie będziemy czekać na kolejne spotkanie ani 10, ani nawet 5 lat! Jak śpiewa Wojciech Gąssowski: „Spotkamy się tu znów za rok”.

Małgorzata Nowińska-Zgurska

wychowawczynie to pani Maria Jamniak. Opiekowała się nami aż do klasy VIII (z roczną przerwą na studia w Orle pod Moskwą). Jako że uczyła języka rosyjskiego, co roku przygotowywała akademie z okazji kolejnej rocznicy rewolucji październikowej, a że my byliśmy jej klasą, to właśnie nas do tego angażowała. Nasza klasa była jednak niepokorna i z domu wynieśliśmy inne wychowanie. Zawsze robiliśmy to z „przymrużeniem oka” i zawsze „wycinaliśmy” na akademii jakiś numer. W klasie V nastąpiły wielkie zmiany – przyjęto do naszej

ki organizowaliśmy wspólnie. Byliśmy bardzo życzliwi i wyznawaliśmy zasadę „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”. Nikt nie skarżył, nie donosił. Pomagaliśmy sobie nawzajem. Wstyd przyznać, ale podpowiadaliśmy sobie na lekcjach, dawaliśmy „ściągać”, nikt się nie obrażał. Byliśmy też bardzo wesołą klasą i, mimo że robiliśmy różne żarty, to nauczyciele bardzo nas lubili. Mówili o nas, że jesteśmy „do tańca i do różańca”. Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza (złożona z naszych kolegów) zdobyła I miejsce o ogólnopolskich zawodach

Wszystkich Świętych

1 listopada Kościół katolicki obchodzi uroczystość Wszystkich Świętych. Dzień ten kojarzy się dla wielu ze zniczem, z grobem bliskich osób, z cmentarzem, dla innych z wiązanką kwiatów, jeszcze dla innych z modlitwą i pamięcią o tych, którzy wyprzedzili nas w drodze do wieczności. Nie mniej jednak w tym dniu udajemy się z całymi rodzinami na cmentarz i nawiedzamy groby naszych bliskich, przyjaciół, rodziców, krewnych, znajomych, stawiając kwiaty, zapalając ten „płomyk nadziei”, wierząc, że już cieszą się oni chwałą w domu Ojca Niebieskiego. Kościół w tym dniu oddaje cześć tym wszystkim, którzy już weszli do chwały niebieskiej, a wiernym pielgrzymującym jeszcze na ziemi wskazuje drogę, która ma zaprowadzić ich do świętości. Przypomina nam również prawdę o naszej wspólnoty ze Świętymi, którzy otaczają nas opieką.

Kształtowanie się uroczystości

W początkach chrześcijaństwa, w obawie przed bałwochwalstwem, nie oddawano czci nikomu ze stworzeń, ani ludziom, ani aniołom. Oddawano cześć jedynie Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu. W Nowym Testamencie zauważamy pochwałę jaką sam Pan Jezus daje św. Janowi Chrzcicielowi, cześć z jaką wyraża się św. Paweł w listach do Rzymian i Hebrajczyków o Abrahamie i Melchizedeku.

Najpierw przedmiotem kultu stała się Najświętsza Maryja Panna, jako Matka Syna Bożego. Zaczęto wznosić kościoły ku Jej czci, Kościół zaczął ustanawiać święta i układał modlitwy oraz pieśni o Matce Bożej. W tym samym czasie zauważamy też kult św. Michała Archanioła. Krwawe prześladowania Kościoła w I w. rozbudziły także kult męczenników. Dzień ich zgonu uważano za dzień ich narodzin dla nieba. Dlatego już od V w. kult prywatny przerodził się w urzędowy, powszechny. 13 maja 608 r. papież Bonifacy IV, rzymską świątynię pogańską, ku czci zwłaszcza nieznanego bóstwa (Panteon), poświęcił Matce Bożej i świętemu męczennikom. W VIII w. papież Grzegorz III w kościele św. Piotra otworzył kaplicę poświęconą Wszystkim Świętym, nie tylko męczennikom. W Anglii pojawiło się święto Wszystkich Świętych w połowie VIII w. obchodzone 1 listopada. Święto poprzedzone było

wigilią, a od XV w. otrzymało także oktawę. Reforma z 1955 r. usunęła wigilię i oktawę. Natomiast papież Jan XI w 935 r. ustanowił osobne święto ku czci Wszystkich Świętych, wyznaczając je na dzień 1 listopada. Tak więc, uroczystość Wszystkich Świętych ma już ponad tysiącletnią tradycję i przypomina nam przede wszystkim tych Świętych Pańskich „z każdego narodu i wszystkich pokoleń, ludów i języków” (por. Ap 7, 9), którzy nie mają swoich osobnych wspomnień w roku liturgicznym. W ciągu wieków Kościół ubogacił kult świętych. Stawiał im posągi, malował ich obrazy, budował ku ich czci świątynie i ołtarze, ułożył szereg modlitw i pieśni religijnych ku ich czci, jak też ułożył teksty liturgiczne do Mszy św. i kapłańskich pacyerzy – Liturgii Godzin.

Kult Świętych pomnaża cześć Pana Boga. Świętych Pańskich czcimy ze względu na Pana Boga, którego oni „reprezentują”. Tak więc nie bezpośrednio, lecz pośrednio przez nich kierujemy kult ku Panu Bogu. Kościół oddaje cześć świętym w różnym stopniu. I tak na pierwszym miejscu stawia Najświętszą Maryję Pannę, następnie świętych: Józefa i Jana Chrzciciela, dalej Apostołów, wśród których Święci Piotr i Paweł mają uprzywilejowane miejsce. Najwięcej jest świętych lokalnych, którzy odbierają szczególną cześć: w zakonie, w narodzie, w państwie czy w diecezji, gdzie się wstawili męczeństwem za wiarę lub niezwykłą cnotą.

Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych

Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych Kościół obchodzi 2 listopada i w tradycji polskiej dzień ten jest nazywany Dniem Zadusznym lub inaczej „zaduszkami”. To wspomnienie wprowadził opat benedyktynów w Cluny we Francji,

Władysław Broniewski

Zaduszki

W dniu Zaduszek, w czas jesieni, odwiedzamy bliskich groby, zapalamy, zasmuceni, małe lampki – znak żałoby. Światła cmentarz rozjaśniły, że aż luna bije w dali, lecz i takie są mogiły, gdzie nikt lampki nie zapali.

św. Odilon (Odylon). On to w 998 r. zarządził modlitwy za dusze wszystkich zmarłych w dniu 2 listopada. Termin ten i sama idea szybko rozprzestrzeniły się we Francji, Anglii, Niemczech, Italii. W XIII w. zwyczaj ten w Kościele rzymskim stał się powszechny.

W XV w. wytworzył się u dominikanów w Wenecji zwyczaj ofiarowania w dniu 2 listopada trzech Mszy św. przez jednego kapłana. Papież Benedykt XIV w 1748 r. rozszerzył ten zwyczaj na całą Hiszpanię. W 1915 r., podczas I wojny światowej, papież Benedykt XV na prośbę opata – prymasa benedyktynów pozwolił kapłanom całego Kościoła odprawić w tym dniu trzy Msze św. Jedną w intencji przyjętej od wiernych, drugą w intencji wszystkich wiernych zmarłych, a trzecią w intencji papieża. Zwyczaj ten nie jest traktowany jako obowiązek.

Kościół w tym dniu wspomina zmarłych pokutujących za grzechy w czyśćcu. Chodzi więc o których nie mogą wejść do nieba, gdyż mają pewne długi do spłacenia Bożej sprawiedliwości. Prawdę o istnieniu czyśćca Kościół ogłosił jako dogmat na soborze w Lyonie w 1274 r. i na XXV sesji Soboru Trydenckiego (1545-1563), w osobnym dekreście o czyśćcu. Sobór Trydencki orzekł prawdę, że duszom w czyśćcu możemy pomagać. Cała wspólnota Kościoła przychodzi z pomocą duszom czyścicowym zanosząc w tym dniu prośby przed tron Boży. Aby przyjść z pomocą zmarłym pokutującym w czyśćcu, żyjący mogą w tych dniach uzyskać i ofiarować odpusty zupełne.

Ks. Rafał Majerski

Ostatnie pożegnanie długoletniego organisty

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego organisty śp. Józefa Pepera, który przez 48 lat związany był z naszą parafią Bratkowice.

Śp. Józef Pepera urodził się w 9 lutego 1948 roku. Pochodził z Osieka Jasielskiego. Muzyczny talent rozwijał już w dzieciństwie, głównie za sprawą swojego ojca,

Szymon Mucha

Kolęda dla nieobecnych

A nadzieja znów wstąpi w nas,
Nieobecnych pojawiają się cienie.
Uwierzymy kolejny raz,
W jeszcze jedno Boże Narodzenie.
I choć przygasł Świąteczny gwar,
Bo zabrakło znów czyjegoś głosu.
Przyjdź tu do nas i z nami trwaj,
Wbrew tak zwanej ironii losu.

Daj nam wiarę, że to ma sens,
Że nie trzeba żałować przyjaciół.
Ze gdziekolwiek są dobrze im jest,
Bo są z nami choć w innej postaci.
I przekonaj, że tak ma być,
Że po głosach tych wciąż drży powietrze,
Że odeszli po to by żyć.
I tym razem będą żyć wiecznie.

Przyjdź na świat,
By wyrównać rachunki strat.
Żeby zająć wśród nas,
Puste miejsce przy stole.
Jeszcze raz pozwól cieszyć się
dzieckiem w nas,
I zapomnieć że są puste
miejsca przy stole.

A nadzieja znów wstąpi w nas,
Nieobecnych pojawiają się cienie.
Uwierzyli kolejny raz,
W jeszcze jedno Boże Narodzenie.
I choć przygasł świąteczny gwar,
Bo zabrakło znów czyjegoś głosu.
Przyjdź tu do nas i z nami trwaj,
Wbrew tak zwanej ironii losu.

który grał w tym czasie w kapeli ludowej. Jako młodzieniec podjął naukę w szkole organistowskiej przy Kurii Diecezjalnej w Tarnowie, którą ukończył w 1968 roku z wynikiem bardzo dobrym. Świadectwo ukończenia szkoły uprawniało go do objęcia posady organisty w parafii rzymsko-katolickiej. Po roku przerwy od ukończenia szkoły powołano go do odbycia 2-letniej zasadniczej służby wojskowej.

Zdolności muzyczne zadecydowały, że został skierowany do Wojskowej Orkiestry Garnizonu Miasta Stołecznego Warszawy. Kilka miesięcy po wyjściu z wojska przyjechał do Bratkowic. Posadę organisty objął w kwietniu 1971 roku mając 23 lata.

Obowiązki organisty przejął po swoim poprzedniku Mieczysławie Miazga, a powierzył mu je jego rodak śp. ks. Stanisław Wojnar, który był wówczas proboszczem bratkowickiej parafii. Jak się okazało była to jego pierwsza i jedyna parafia. Tu poznał swoją przyszłą żonę, założył rodzinę i mieszkał do ostatnich dni swojego życia.

Śp. Józef swoje obowiązki wypełniał bardzo odpowiedzialnie i sumiennie. Obdarzony pięknym głosem towarzyszył nam śpiewem w całym Roku Liturgicznym Kościoła. Zawsze dbał o poziom muzyki kościelnej.

Uczył śpiewu dzieci, które przystępowały do I Komunii Świętej, a wszystkich nas parafian nowych pieśni. Przez wiele lat pełnił także obowiązki zakrystianina, prowadził scholę, a przez 20 lat prowadził męski chór parafialny. W okresie Świąt Bożego Narodzenia odwiedzał nasze domy i dostarczał każdej rodzinie opłatki na stół wigilij-

ny. Czynnie angażował się także w życie społeczne parafii. Ostatnie miesiące naznaczone były chorobą i cierpieniem i nie pozwalały mu już na codzienną posługę. Zmarł 13 września 2019 r. Śp. Józef przez całe swoje życie z gorliwością służył Bogu, Kościołowi i nam mieszkańcom Ziemi Bratkowickiej.

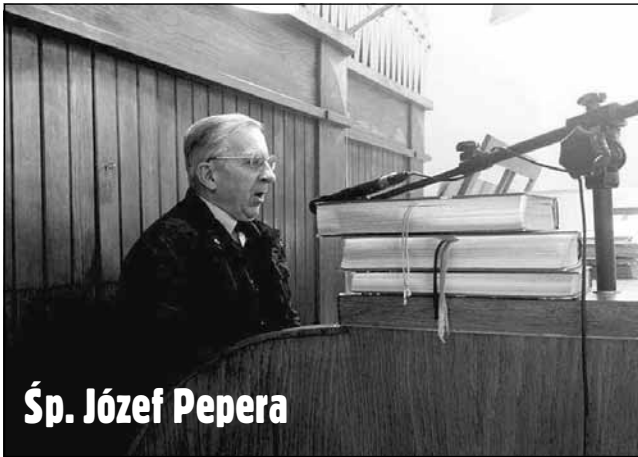
Uroczystości pogrzebowe odbyły się w niedzielę 15 września o godz. 14.00 w kościele parafialnym pw. Św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach. Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył ks. Krzysztof Gac proboszcz parafii Miłosierdzia Bożego w Sędziszowie Małopolskim w asyście ks. Józefa Książka – proboszcza parafii Bratkowice, ks. Janusza Winiarskiego – proboszcza parafii Trzciana, ks. Zdzisława Sawki – naszego rodaka, ks. Wiesława Lisowicza – bratkowickiego wikariusza oraz ks. Rafała Głowackiego i ks. Józefa Treli – byłych bratkowickich wikariuszy.

Homilię wygłosił proboszcz parafii ks. Józef Książek, w której przypomniał postać i ukazał zasługi zmarłego organisty.

Po zakończeniu mszy świętej pogrzebowej trumna z ciałem zmarłego w kondukcje żałobnym została przewieziona na bratkowicki cmentarz parafialny.

W ostatniej drodze zmarłemu towarzyszyła rodzina, znajomi, przyjaciele, wspólnota parafialna Bratkowic oraz organiści m.in. ze Trzciany, Mrowli, Dabrowy i Pstrągowej.

Jego doczesne szczątki spoczęły obok kaplicy cmentarnej w sąsiedztwie grobu śp. ks. Stanisława Baniaka byłego proboszcza parafii.

Witamy w Bratkowicach

Od 1 listopada 2019 roku oficjalnie posadę nowego organisty w naszej parafii objął pan **Wojciech Pazdan**.

Swoją przygodę z muzyką kościelną rozpoczął w kaplicy szpitalnej w Sędziszowie Młp., będąc jeszcze w liceum. Później przez 2 lata uświetniał uroczystości liturgiczne w kaplicy na „Taborze” (budynek starego seminarium w Rzeszowie). Często zastępował organistów z rzeszowskich kościołów.

Jego pierwszą stałą placówką była parafia Dąbrowa, gdzie pracował 5 lat. Ostatni rok pełnił posługę organisty w Górze Ropczyckiej.

Pan Wojciech jest absolwentem Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Rzeszowie. Ma 27 lat, jest żonaty i mieszka w Sędziszowie Małopolskim.

Aktualnie jest w trakcie budowy domu w Bratkowicach. Gorąco i serdecznie witamy Go w bratkowickiej wspólnocie parafialnej.

Życzymy opieki Bożej oraz długiej i satysfakcjonującej pracy.

Redakcja

Za Maryją do Medjugorie

Wakacje to czas, kiedy udajemy się w różne strony świata na odpoczynek. W tym podróżowaniu warto odwiedzać miejsca święte – miejsca cudów. Wczesnym rankiem 10 sierpnia 2019 parafia Bratkowice wraz z parafią Będziemyśl udaliśmy się na 5-dniową pielgrzymkę do Medjugorie.

Po drodze zatrzymaliśmy się w Budapeszcie pięknej stolicy Węgier. Po krótkim zwiedzaniu udaliśmy się na wspólną Eucharystię w skalnej kaplicy umiejscowionej wewnątrz Wzgórza Gellerta. Po umocnieniu sił duchowych, udaliśmy się do Ludbregu, gdzie znajduje się relikwia Cudu Eucharystycznego. Od VI wieków aż do dnia dzisiejszego przechowywana jest tam Krew Chrystusa. Monstrancja z Krwią znajduje się w sanktuarium Najświętszej Krwi Chrystusa. Do tego miej-

sca zdążają tysiące pielgrzymów i wymadają łaski dla siebie oraz swoich bliskich. Następnego dnia po smacznym śniadaniu udaliśmy się do Bazyliki Matki Bożej Bystrzyckiej w niewielkiej miejscowości Marija Bistrica – największego sanktuarium w Chorwacji, nazywanym również chorwacką Częstochową – po modlitwie przed figurą Maryi, nazywaną Czarną Madonną, udaliśmy się do Medjugorie. Tam już pozostaliśmy do końca naszego pobytu.

Medjugorje leży na półwyspie Bałkańskim w Hercegowinie. Do czasów objawień Matki Bożej, była to typowo rolnicza miejscowość, położona w otoczeniu gór, niedaleko od morza. Parafia w Medjugorje powstała w 1892 r., a jej patronem jest św. Jakub – opiekun pielgrzymów. Pierwsze objawienie nastąpiło 24 czerwca 1981 r. na wzgórzu Podbrdo, położonym niedaleko centrum miejscowości. Jednak po raz pierwszy Matka Boża przemówiła dzień później – 25 czerwca – i odtąd ta data jest obchodzona, jako rocznica objawień. Matka Boża objawiła się sześciorgu dzieciom w wieku 10 – 17 lat. Przedstawiła się jako Królowa Pokoju i wezwała świat do pokoju i pojednania. W tym samym dniu udaliśmy się na plac przy kościele św. Jakuba, w którym znajduje się figurka Matki Bożej z Medjugorje. Odwiedziliśmy cmentarz, gdzie spoczywa o. Slavko Barbarić i odmówiliśmy modlitwę pod figurą Zmartwychwstałego Chrystusa.

Następnego dnia wczesnym rankiem udaliśmy się na Górę Objawień, rozważając w drodze tajemnice różańcowe. Był to czas na chwilę wyciszenia się oraz na osobistą modlitwę przy figurze Matki Bożej, która została wykonana na podstawie opisów dzieci. Po śniadaniu udaliśmy się do domu Gorana Ciurkowica, gdzie wysłuchaliśmy świadectwa jego życia, który żył bez Boga, upadł w najgorsze. Doszło już do tego, że chciał się kilka razy zabić. Po południu udaliśmy się na piękne wodospady w Kravicy. W czwartym dniu udaliśmy się do pięknego zabytkowego miasteczka Split. Po zwiedzeniu go udaliśmy się na plażę w Makarską Rivierę (Makarskiej Rivierze), a w drodze powrotnej zatrzymaliśmy się w Sanktuarium Matki Bożej z Lourdes w Vepric – zwanym Chorwackim Lourdes. Tam uczestniczyliśmy we wspólnej Eucharystii.

Po tym umocnieniu duchowym i fizycznym, nadszedł czas powrotu do domu. Dziękuję wspaniałej Grupie Pielgrzymów z Bratkowic i Będziemyśla, wśród których czułem się jak w rodzinie. Dziękuję ks. Jerzemu proboszczowi z Będziemyśla za pomoc i zaangażowanie się w przygotowaniu pielgrzymki oraz szczególne podziękowanie dla *Biura Podróży Credo*. Po wspólnym wyjeździe zrodził się pomysł na następną podróż, tym razem do Włoch, na 100-lecie urodzin św. Jana Pawła II.

Ks. Wiesław Lisowicz

Spotkanie po latach

Z roku na rok stajemy się coraz starsi, a życie mija w nieubłaganym tempie. „Wszystko przemija. Łąka dziś pusta, deszcz splukuje z ławki nasze imiona”, pisze jeden z polskich poetów, lecz nigdy nie przeminą wspomnienia ze szkolnej ławki, które zawsze są z nami.

I tak w dniu 13 lipca 2019 roku po 45 latach od ukończenia Szkoły Podstawowej nr 1 (rocznik 1959) spotyka się ze sobą grupa ludzi, dawnych przyjaciół,

których wiążą piękne szkolne wspomnienia. Pragną w ten sposób powrócić do przeszłości i przypomnieć sobie jak to było kiedyś. Spotkanie rozpoczęło się

uroczystą Mszą świętą w kościele parafialnym w Bratkowicach. Po zakończeniu uroczystej Mszy absolwenci udali się na wspólny poczęstunek do miejscowej

restauracji „Zacisze”. Wspólne chwile przy muzyce dobrze im znanej i lubianej, przynoszącej liczne wspomnienia, pysnym jedzeniem wspominali minione lata. Wspomnieniom i rozmowom nie było końca. Atmosfera panująca na spotkaniu była przyjacielska i serdeczna. Każdy pragnął dowiedzieć się o sobie jak najwięcej, jak potoczyły się życiowe losy. Oczywiście nie zabrakło wspomnień o przygodach ze szkolnych ławek. W spotkaniu uczestniczyło większa część klasy, niestety kilkoro osób odeszło już z tego świata, jednak każdy z nich pozostanie na zawsze w sercach kolegów.

Anna Trawka

Gminne rozpoczęcie roku szkolnego 2019/2020 w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Bratkowicach

2 września skończył się czas wakacyjnego odpoczynku i rozpoczął się rok szkolny 2019/2020. Naszej szkole przypadł zaszczyt organizacji uroczystości gminnych.

Stąd obecność znamienitych gości w osobach: pana wójta gminy Świlcza Adama Dziedzica, p. Sławomira Styki zastępcy wójta gminy Świlcza, ks. kanonika Józefa Książka proboszcza pa-

rafii w Bratkowicach, p. Marcina Czecha przewodniczącego Komisji Edukacji, Kultury, Zdrowia i Polityki Społecznej, radnych gminy Świlcza: p. Natalii Skuby-Więclaw, Andrzeja Kozdęby,

Mieczysława Lei, przedstawicielki Kuratorium Oświaty w Rzeszowie p. Jolanty Wasilewskiej, dyr. CUW p. Elizy Oleszak, dyr. gminnej biblioteki p. Doroty Madej, dyrektorów szkół i przed-

szkoli: Joanny Różańskiej, Janusza Ostrowskiego, Małgorzaty Mazepy, Stanisława Filarowskiego, Krzysztofa Potockiego, Grzegorza Patrusia, Krystyny Kubas, Danuty Rusin, Zofii Smały, sołtysa wsi Bratkowice p. Ryszarda Franczyka, przew. Rady Gminnej Kół Gospodyń Wiejskich p. Marii Nowożeńskiej oraz przedstawicieli rodziców. Na inauguracji nowego roku szkolnego 2015/2016 oprócz uczniów klas 0-VIII, grona pedagogicznego, dyrekcji szkoły obecni byli również rodzice, dziadkowie, prawni opiekunowie.

Uroczystość rozpoczął przedstawiciel Samorządu Uczniowskiego – Jakub Półtorak. Po komendzie „Baczność” został wprowadzony sztandar szkoły. Zgromadzeni odśpiewali hymn państwowy. Następnie głos zabrała dyrektor szkoły – **Barbara Wasilewska-Naróg**, która powitała wszystkich serdecznie. Szczególne słowa zostały skierowane do dzieci klas najmłodszych, czyli oddziałów „0” i klas I oraz ich rodziców. Życzyła, aby pierwsze szkolne doświadczenia były wspaniałą przygodą w poznawaniu świata. Zwróciła się również do ósmoklasistów, przed którymi rok ciężkiej pracy. Egzaminami końcowe. Życzyła powtórzenia tegorocznego wyniku z języka polskiego, który uplasował nas wraz ze szkołą z Rudnej Wielkiej na pierwszym miejscu w gminie.

Pani Dyrektor poinformowała wszystkich uczniów o działaniach szkoły przewidzianych w bieżącym roku szkolnym, które wynikają z kierunków polityki oświatowej państwa. Życzyła wielu sukcesów oraz satysfakcji ze zdobywania nowej wiedzy i umiejętności. Zaakcentowała, że początek roku szkolnego to również tragiczna rocznica – w tym roku 80 – wybuchu II wojny światowej. W tych mrocznych czasach Polska stawiała okupantowi skuteczny opór. Akcje „Małego Sabotażu”, później akcje dywersyjne pokazały odwagę, hart ducha i determinację Polaków. Do walki stanęły również dzieci i młodzież, harcerze. I to losom polskiego dziecka, młodzieży i osób, które bohatercko ratowały ich życie, poświęcony został dzisiejszy montaż słowno-muzyczny.

Po tym wystąpieniu słowa do uczniów i nauczycieli oraz rodziców skierował wójt gminy **Adam Dzedzic**. Życzył wszystkim uczniom radości, nauczycielom satysfakcji z pracy, a rodzicom zadowolenia z sukcesów dzieci.

Także i on ze szczególnym naciskiem podkreślił wagę rocznicy wybuchu II wojny światowej w budowaniu tożsamości narodowej, przekazywaniu dzisiejszej młodzieży wartości wiecznie żywych, za które umierali ich rówieśnicy w tych „czasach pogardy”: Bóg, Honor, Ojczyzna.

Na zakończenie części oficjalnej zabrała głos p. Jolanta Wasilewska, odczytując list kurator oświaty Małgorzaty Rauch, skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców naszej szkoły.

Część artystyczną rozpoczęła uczennica klasy ósmej, Milena Draus, wprowadzając nas w nastrój nostalgiczny za utraconymi promieniami słońca, poplątanymi ścieżkami wakacyjnych przygód. Lirycznie, a czasami energicznie dopełniła tę część wakacyjną klasa pierwsza, z całych sił i pozytywnym nastawieniem zabrzmiała piosenka „Szkolny dzwonek”. I nagle... Cisza. I słowa, które wywołują dysonans, że był takim wrzesień, w którym zamiast bomb dzieci usłyszały wycie syren, przelykały gorzkie łzy rozpaczy, traciły swoich bliskich, ginęły, walczyły – stawały się bohaterami i tak wcześniej musiały dorosnąć, tak szybko przyszło im odejść. Jak napisał Stanisław Pigoń o bohaterze naszego wojennego wspomnienia poecie Kamili Krzysztofie Baczyńskiej, tuż po jego śmierci: „Polacy do Niemców strzelali diamentami!”. Pokazaliśmy w montażu okrucieństwo czasu wojny, ale i jasną stronę natury ludzkiej. Oddajmy hołd bohaterom, którzy w tamtych czasach nie sprzeniewierzyli wartości wpajanych im w domach i szkole. To oni Alek,

Rudy i Zośka harcerze Szarych Szeregów, wcielający w życie ideały przedwojennej Polski, nie dożyli końca wojny. To on Janusz Korczak – lekarz, pedagog, wychowawca, wierny do końca swym wychowankom, idąc razem z nimi na śmierć – podarował im największy ludzki skarb – **GODNOŚĆ**. To ona Irene Sendlerowa, umierała wielokrotnie, wyprowadzając z getta żydowskie dzieci, by dać im szansę na przeżycie. To oni – nieznanzi z nazwiska i imienia – ósmioletnia sanitariuszka, ratująca

w czasie powstania ludzkie życie, chłopcy z poczty powstańczej przedzierający się cuchnącymi kanałami, gdzie ginęli rozrywani od rzucanych w tę otchłań niemieckich granatów.

A to MY: młodzi 2019! Uśmiechnięci, kreatywni, biegnący za swoimi marzeniami. **PAMIĘTAMY**. Niech pamięć o was wiecznie trwa! Cześć i chwala bohaterom! Na zakończenie odśpiewaliśmy jakoś szczególnie poważnie i w skupieniu hymn szkoły pieśń „My, Jana Pawła uczniowie”.

Pani dyrektor podziękowała uczniom za zaangażowanie, udział w próbach i piękny występ. Nauczycielom za przygotowaniem części artystycznej, strony medialnej i graficznej uroczystości. Rodzicom i dziadkom za przyprowadzanie dzieci na próby. Następnie ogłosiła: „Rok szkolny 2019/2020 uważam za otwarty”.

Życzymy wszystkim szkołom sukcesów w zdobywaniu wiedzy, bo: „Nauka jest oknem na świat”.

Bogumiła Majka

Ślubujemy!

Uroczyste pasowanie na ucznia w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach

Każdego roku w progach naszej szkoły witamy nowych pierwszoklasistów, których poprzez pasowanie uważamy za prawowitych uczniów szkoły. Jest to bardzo ważne wydarzenie nie tylko dla najmłodszych, ale również dla ich rodziców, dziadków, bliskich, a także szkoły. Ten szczególny dzień odbył się 11 października 2019 roku w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach podczas uroczystej akademii z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Zanim pierwszoklasiści zostali przyjęci do grona społeczności szkolnej musieli pokazać to, czego już nauczyli się w szkole, bowiem pierwszy miesiąc to czas na poznanie szkoły, jej zwyczajów, ale też zdobycie nowych wiadomości i umiejętności. Uczniowie przygotowali się do tej uroczystości od początku

roku szkolnego. Pod kierunkiem wychowawczynie Marty Rząsy chętnie uczyli się tekstów wierszy, piosenek, kroków tańca, które wytrwale ćwiczyli podczas prób. Wszystkie te działania miały przygotować dzieci do wielkiego wydarzenia – ślubowania i pasowania na prawowitego ucznia.

Po rozpoczęciu oficjalnej części akademii, odświętnie ubrani w kolorowych biletach i bardzo przejęci pierwszoklasiści przystąpili do zaprezentowania swoich umiejętności. Poprzez indywidualną i chóralną recytację wierszy, śpiew i inscenizację piosenek oraz tańiec do melodii „Most na rzece Kwai” pokazali jak wiele już umieją; wiedzą jak należy zachowywać się w szkole, dbać o bezpieczeństwo, potrafią wspólnie bawić się i pracować; słowem są gotowi do sumiennej pracy w szkole. Ich występ nagrodzony został gromkimi brawami publiczności. Potem nastąpiła najważniejsza część uroczystości, czyli ceremonia ślubowania na sztandar szkoły i akt pasowania na ucznia. Trzymając uniesione prawe dłonie uczniowie z przejęciem wypowiadali słowa ślubowania, po czym nastąpił akt pasowania, którego dokonała Dyrektor Szkoły Pani Joanna Różańska kładąc ogromny ołówek na ramię ucznia i wypowiadając słowa „Pasuję cię na ucznia Szkoły Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach”. Dyrektor wręczyła każdemu uczniowi legitymację uczniowską – pierwszy dokument potwierdzający to, że jest on prawowitym uczniem szkoły. Każde dziecko otrzymało też pamiątkowy dyplom, klasowe zdjęcie w ramce, a od starszych kolegów w imieniu Samorządu Uczniowskiego zapewnienie o pomocy z ich strony. Miłym zakończeniem uroczystości były wspólne zdjęcia i słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców. Uczniowie pełni wrażeń i pozytywnych emocji wrócili do domów. Wszystkim pierwszoklasistom Szkoły Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach życzymy sukcesów w nauce i jak najlepszych ocen na pierwszym szkolnym świadectwie.

„Jak szybko płynie czas...”

Czas nieubłaganie idzie do przodu i z przeszłością człowiek rozstaje się na zawsze i wrócić do niej może tylko wspomnieniami. Często jako ludzie dojrzały wracamy do tej odległej przeszłości, wracamy do czasu, z którym była związana nasza młodość, nasze najlepsze lata i nasze najlepsze marzenia. I wtedy rodzi się pytanie: „Gdzie wy, jasne dni moje, moje szkolne czasy, kiedy serce dziecinne z wiarą i otuchą, do grona towarzyszy i do murów klasy przyłgnęło, przyrosło na glucho”?

(L. Kondratowicz)

Niezwykła chwila wspomnień została zorganizowana dla absolwentów Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach, którzy w 1978 roku ukończyli klasę VIIIA i VIIIb. Inicjatorem tego spotkania był ksiądz Zdzisław Sawka. Trudno uwierzyć, że to już minęło 41 lat... Szkołę ukończyło 56 osób, ale na spotkanie przybyło tylko 32. Przyczyny nieobecności były różne: choroba, obowiązki zawodowe, emigracja. Pięcioro już nie żyje, w sierpniu pożegnaliśmy naszą koleżankę Ewę.

25 maja 2019 roku kościół parafialny wypełnił się absolwentami naszego rocznika. Zebraliśmy się na Mszy św., którą odprawiał w naszej intencji ksiądz Zdzisław. Każdy z łezką w oczach wysłuchał homilii, w której wspominał szkolne czasy. Opowiadał o naszych psikusach, zmartwieniach, sukcesach i porażkach. Polecał w modlitwie uczestników i ich rodziny, a także zmarłych z naszych klas. Niezapomnianym przeżyciem była dla nas wizyta na cmentarzu i modlitwa przy grobach naszych kolegów i koleżanek. Zapalone znicze przywoływały ich postacie z mroków naszej pamięci. A potem... To już była restauracja „Zacisze” i wspomnienia, wspomnienia. Tę mniej trochę oficjalną część naszego spotkania rozpoczęliśmy od lampki szampana i smacznego obiadu, podczas którego zerkaliśmy na siebie i przypominaliśmy sobie: kto jest

kto. Pomogły w tym przygotowane identyfikatory z imionami i nazwiskami (oczywiście wg listy szkolnej). Potem każdy z nas opowiadał o sobie, o swoich zainteresowaniach, rodzinach, radościach i smutkach. Choć wielu mieszka wciąż w Bratkowicach lub okolicy, znaleźli się i tacy, których los rzucił w odległe strony Polski, a nawet świata (Kanada, Norwegia, Irlandia, Anglia). Wspólne śpiewy, żarty pozwoliły nam przenieść się znów do czasów szkolnych. Oglądane zdjęcia przypominały nas z tamtych lat. Do późnych godzin nocnych trwały rozmowy, a pożegnaniom nie było końca. Wspaniała atmosfera panująca podczas spotkania była okazją do odnowienia dawnych kontaktów. Pozostaje nam tylko powtórzyć za Arturem Oppmanem:

*„Niezapomniane młodzieńcze lata!
Szkolne wspomnienia niezapomniane!
Na ciężkich drogach chmurnego świata
Wyście jak balsam na krwawą ranę!
Gdy wstecz obrócę wzrok, taki łzawy,
Wnet się jak czarem byt złoci szary
Niech żyje przyjaźń od szkolnej ławy!
Niech żyją nasze dawne lata.”*

Z pewnością uda nam się zorganizować kolejne spotkania. Już cieszymy się na te chwile.

Mam nadzieję, że będzie nas więcej i nikt nie ubędzie z naszego grona.

Do zobaczenia kochani koledzy i koleżanki.

Danuta Pomianek

Zamieszczone zdjęcia obrazują jak zmienialiśmy się przez kolejne lata.

Z życia Oddziału KSM w Bratkowicach

Pełni energii i zapału, w nieco odświeżonym składzie, rozpoczęliśmy już kolejny rok naszej działalności, jednak powróćmy jeszcze do poprzedniego, ponieważ jego końcówka była pełna wydarzeń.

Akcja „Ciasteczko Niepodległościowe”.

Akcja „Słowo z Nieba”.

Okres Wielkiego Postu zakończyliśmy Triduum Paschalnym, podczas którego razem się modląc, rozważając mękę Pańską i śpiewając, czuwaliśmy przy Ciemnicy i Bożym Grobie. Wiosną wybraliśmy się do FlyParku – Parku Trampolin w Rzeszowie, gdzie uśmiechy nie schodziły nam z twarzy. Była to okazja, aby się jeszcze lepiej poznać oraz zdrowo spędzić piątkowy wieczór. W maju zorganizowaliśmy małe zawody sportowe: „Olimpiadę Niepełnosprytnych”, w czerwcu natomiast świetnie bawiliśmy się podczas podchodów. 2 czerwca, z okazji Dnia Dziecka, przeprowadziliśmy akcję „#słowoznieba”, podczas której rozdawaliśmy baloniki z fragmentami Pisma Świętego i cukierkiem. Najwięcej radości sprawiły nam uśmiechnięte twarze dzieci.

Jak co roku tak i w tym, w dniach 7-8 czerwca, wyjechaliśmy na trzydniową wycieczkę. Tym razem udaliśmy się do Parku Rozrywki „Energylandia”, gdzie mogliśmy zażyć dreszczyku emocji na wszelakich roller coasterach oraz do Poronina i Zakopanego. Podczas wyjazdu nie zabrakło czasu na wspólną modlitwę czy integrację przy grillu. Wróciliśmy wypoczęci i pełni energii oraz z masą wspomnień.

Rok Formacyjny 2018/2019 oficjalnie zakończyliśmy 19 czerwca, wspólną Mszą świętą i ogniskiem. Był to czas podsumowania całego roku działalno-

Ogólnopolska akcja „Polska pod Krzyżem”. Leśny Zakątek.

ści oraz wspomnienia czasu spędzonego podczas piątkowych spotkań czy przygotowywania różnego rodzaju akcji i wydarzeń. W tym dniu także, swoją przygodę w kierownictwie zakończyły skarbnik i długoletnia muzyczna oddziału – Patrycja Wojton oraz sekretarz i zastępowa KSM DRz – Monika Mierzwa. Jeszcze raz pragniemy podziękować dziewczynom za ich serce włożone w pracę w kierownictwie, poświęcony czas oraz dbałość o nas, KSM-

owiczów, podczas wszystkich lat spędzonych razem z nami. Życzymy wam wielu łask Bożych i błogosławieństwa Bożego na każdy dzień.

Podczas wakacji wielu z nas uczestniczyło w turnusach „Wakacje z Bogiem” organizowanych przez KSM DRz. Poznaliśmy wiele wspaniałych osób, a czasem i przyjaciół, pogłęбилиśmy swoją relację z Panem Bogiem oraz naładowaliśmy akumulatory na kolejny rok formacyjny.

Nowy Rok Formacyjny 2019/2020 przyniósł zmiany w kierownictwie naszego Oddziału. Sekretarzem został Tomasz Dąbek, skarbnikiem Sylwia Mytych, a nową muzyczną Amelią Dworak. Pierwsze spotkanie rozpoczęliśmy tradycyjnie wspólną Mszą świętą, następnie był czas na poznanie się i wspólną zabawę.

We wrześniu uczestniczyliśmy w ogólnopolskiej akcji „Polska pod Krzyżem”. W sobotę 14 września przygotowaliśmy Drogę Krzyżową do Leśnego Zakątka, podczas której rozważaliśmy o znaczeniu rodziny w życiu człowieka. Obstawiliśmy także Mszę świętą. W tym dniu w naszej parafii przypadł Dzień Młodych, zatem po Eucharystii razem z LSO udaliśmy się na ognisko.

Listopad był miesiącem pełnym pracy, jednym z wydarzeń była Wieczornica Patriotyczna. W tym roku słowami przewodnimi były słowa św. Jana Pawła II: „*Wolność jest dana nam, ale jest także zadana*”. Poddaliśmy podczas niej pod zastanowienie, jaki my mamy stosunek do wolnej i niepodległej ojczyzny. 17 listopada natomiast przygotowaliśmy Mszę świętą dla dzieci i młodzieży. Po Eucharystii rozdawaliśmy „*Ciasteczko Niepodległościowe*” dla najmłodszych. W listopadzie rozpoczęliśmy także przygotowania do naszych Jasełek, na które już teraz zapraszamy w styczniu.

Jeśli chodzisz minimum do 7 klasy szkoły podstawowej i chciałbyś do nas dołączyć to zapraszamy w każdy piątek po wieczornej Mszy świętej do sali parafialnej. U nas nigdy nie ma nudy! Zapraszamy także na zimowiska – „*Ferie z Bogiem*”, możliwe że na niektórych z nich spotkasz właśnie nas. Więcej informacji na stronie www.ksm.rzeszow.pl.

Znajdziesz nas na Facebook’u: **KSM Bratkowice.**

Z KSM-owskim GOTÓW!

Michał Przywara

Wycieczka do Energylandii.

Wycieczka do Zakopanego.

Spotkanie klasowe po 35 latach rocznika 1969

19 października 2019 w Bratkowicach odbyło się spotkanie klasowe rocznika 1969. Spotkanie rozpoczęło się Mszą św., której przewodniczył nasz kolega z rocznika ks. Jacek Lewicki. Słowa, które do nas kierował, nadały tej uroczystości wzruszającego nastroju i utwierdziły w nas, że to już 35 lat jak ukończyliśmy szkołę podstawową.

Wszyscy uczestnicy spotkania.

Biesiada przy stole.

Uczniowie klasy a.

Po Mszy, udaliśmy się całą grupą na cmentarz, gdzie ksiądz Jacek przy grobie naszej koleżanki Marysi przewodniczył wspólnej modlitwie o spokój jej duszy i św. pamięci Jurka. Następnie udaliśmy się do lokalu Zacisze na uroczystą kolację i biesiadę, którą przygotowała dla nas nasza koleżanka z rocznika Marta Skwira. Niektóre osoby wyprowadziły się z Bratkowic, więc po tych 35-ciu latach trudno było nam się rozpoznać. Dlatego na wstępie każdy się przedstawił i opowiedział kilka zdań o sobie.

Spotkanie odbyło się w bardzo miłej i wesołej atmosferze, mimo upływu tylu lat bawiliśmy się razem tak jak kiedyś na szkolnych zabawach (a może nawet lepiej). Jednogłośnie podjęliśmy decyzję, że nie będziemy czekać kolejnych 35-ciu lat i spotykamy się w przyszłym roku.

Jako organizator tej imprezy dziękuję wszystkim za tak liczne przybycie, a szczególnie osobom, które pomogły mi w organizacji tego spotkania: ks. Jackowi Lewickiemu, Marcie Skwira, Teresie Chruściel, Lucynie Trzeciak oraz właścicielowi Restauracji „Zacisze”.

Bogumiła Lesiak-Cyło

Krzysztof Dzikowski

Dzień jeden w roku

Jest taki dzień bardzo ciepły, choć grudniowy;
dzień, zwykły dzień, w którym gasną wszelkie spory.
Jest taki dzień, w którym radość wita wszystkich.
Dzień, który już każdy z nas zna od kołyski.
Niebo ziemi, niebu ziemia,
wszyscy wszystkim ślą życzenia.(...)

Jedyny taki peleton w Polsce

Dzwonienie dzwonekó rowerowych, mieszkańcy zebrani przy swoich ogrodzeniach i wyglądający na drogę, żeby pozdrawić przejeżdżających pielgrzymów – kolarzy, a może i rozpoznać znajomą twarz pośród nich – to od wielu lat obraz jednego z sierpniowych poranków w Bratkowicach. W tym roku w piątek 2 sierpnia w Bratkowicach zatrzymali się pielgrzymujący po raz 40 kolarze jadący na Jasną Górę. W tej grupie znajdowali się także Parafianie z Bratkowic.

Jedyny taki peleton w Polsce w ilości 295 uczestników na rowerach. Po raz 40. wystartował on 2 sierpnia z Rzeszowa, a 4 sierpnia w godzinach porannych zameldował się u stóp Matki Bożej na Jasnej Górze. Jubileuszowa pielgrzymka rozpoczęła się w kościele Św. Huberta w Rzeszowie – Miłocinie pod przewodnictwem J.E. Ks. Bp. Edwarda Białogłowskiego. Uczestników powitał gospodarz parafii ks. Józef Mucha. We Mszy świętej uczestniczyli także księża, którzy od lat pielgrzymują na rowerach: ks. Witold Pazdan – wikariusz z Nowego Żmigrodu, ks. Janusz Miąso – z Uniwersytetu Rzeszowskiego i ks. Paweł Smoleń z Ropczyc, św. Barbary. Peleton podzielony na grupy i rozciągnięty na wiele kilometrów wiódł przez cztery województwa: podkarpackie, małopolskie, świętokrzyskie i śląskie. Pierwszy postój to gościnne Bratkowice i przerwa na śniadanie. W tym miejscu pragnę podziękować Ochotniczej Straży Pożarnej w Bratkowicach za eskortę i kierowanie ruchem; Pracownikom Przedszkola i Kołu Gospodyń Wiejskich za przygotowanie smacznego posiłku oraz miłą i życzliwą obsługę; Zarządcy Stadionu za udostępnienie obiektu na zatrzymanie się Pielgrzymów.

Z Bratkowic przez Kamionkę Przewclaw, Pielgrzymi udali się Łączek Brzeskich, gdzie był czas na wspólną konferencję. Kolejne etapy to przez Radomyśl, Szczucin i do prastarej Wiślicy gdzie od 27 lat wstępujemy na nocleg. Tutaj miały miejsce spotkania w gronie znajomych, czas na modlitwę i nocny odpoczynek. Następnego dnia po porannej Mszy świętej wyruszyliśmy na drugi etap. W Sędowicach u państwa Klamińskich od 27 lat znajdujemy oazę, gdzie można się zatrzymać na wypoczynek oraz na konferencje, które na zmianę w trakcie pielgrzymki prowadzili nasi duszpasterze. Kolejne miejsce, gdzie nas życzliwie od wielu lat oczekują i witają, to Nawarzyce. Następne miejsca na trasie to Słupia, Bonowice i od 34 lat Paulinów, gdzie zawsze nas miło witają w rodzinie państwa Golików. Olsztyn od kilku lat miejsce gdzie mamy miejsce na wypoczynek, regenerację sił i pierwsze podsumowania. Niedziela 4 sierpnia zapisze się złotymi zgłoskami, bo w godzinach porannych w radością w sercu i pełni emocji, których nikt nie krył, wjechaliśmy w Aleje Najświętszej Marii Panny, aby pokłonić się Królowej Polski. Po Mszy świętej w kaplicy MB i Drodze Krzyżowej na Wałach zakończyliśmy 40. jubileuszową pielgrzymkę.

Nieżyjący już jej twórca Marian Celek mieszkaniec Stociny, obecnie dzielnica Rzeszowa, pracownik WSK Rzeszów i działacz Solidarności nie spodziewał się na pewno, że tylu pielgrzymów będzie jechać szlakiem wytyczonym przez niego. Jego dzieło kontynuują działacze Solidarności WSK Rzeszów w połączeniu z członkami Solidarności innych zakładów pracy, a także ludzi dobrej woli. Wszyscy jako wolontariusze. Organizując pielgrzymkę o tak mocnych podstawach nie zamykamy się w swoim gronie tylko jesteśmy otwarci na wszystkich. Bo uczestniczą w niej ludzie w wieku od 12 lat do 78. Wszystkich bez mała wykonywanych zawodów. I to jest wspaniałe. W pielgrzymce wzięło udział 91 pań. Uczestnicy wywodzili się z terenu całego województwa podkarpackiego i grupa z Krakowa. Hasłem, które wszystkich scalało, były słowa Jana Pawła II wypowiedziane na Jasnej Górze: *Matko przyjmij, nie opuszczaj, prowadź*. Patronat i organizację przyjęło Podkarpackie Stowarzyszenie Turystyczno-Sportowe NSZZ „Solidarność” w Rzeszowie, a Partnerem pierwszy raz w historii naszej pielgrzymki zostało Województwo Podkarpackie.

Ryszard Szyszka i ks. Witold Pazdan

Sołeckie wieści

- Zarząd Dróg Powiatowych oraz Urząd Gminy wykonał w okresie wiosennym czyszczenie obrzeży dróg powiatowych i gminnych przy chodnikach usunięto pozostałości piasku po okresie zimowym, wyczyszczono również studzienki kanalizacji deszczowej.
- Pracownicy Urzędu Gminy usunęli płotki przeciwnie-gowe oraz pojemniki z piaskiem.
- Urząd Gminy dokonał doraźnych napraw masą asfaltową ubytków na drogach gminnych.
- Na Dąbrach wybudowano dwa perony przystankowe dla wsiadających i wysiadających.
- Urząd Gminy na bieżąco montuje lustra drogowe w miejscach niebezpiecznych i na łukach drogi na terenie Bratkowic. Ma to na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników drogi.
- Zakończono budowę boisk sportowych przy Szkołach Podstawowych nr 1 i nr 2.
- Urząd Gminy usunął zapadliska na chodniku przy drodze gminnej na Piaskach.
- Pracownicy Urzędu Gminy przeprowadzili kapitalny remont małej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1. Wykonano szpachlowanie i malowanie ścian, cyklizowanie i lakierowanie parkietu. Zamontowano dwa kosze na śmieci przy bramie cementarnej.
- Pracownicy Urzędu Gminy w okresie wiosennym przeprowadzili sprzątanie rowów przydrożnych na terenie Bratkowic, jak również zostały wykoszone trawy w miejscach użyteczności publicznej.
- Wymieniono drogowe słupki ostrzegawcze na moście na Zastawiu II, dokonano również napraw znaków drogowych na terenie Bratkowic.
- Pracownicy Zarządu Dróg Powiatowych i Urzędu Gminy wykonali obustronne koszenie rowów przydrożnych i miejsc użyteczności publicznej w Bratkowicach.
- Wykonano także malowanie przejść dla pieszych i znaków poziomych na drogach w Bratkowicach.
- Urząd Gminy dokonał naprawy parkingu obok Domu Ludowego poprzez utwardzenie kamieniem. Czynimy starania, aby w roku 2020 położyć tam kostkę brukową lub masę asfaltową.
- W dniach 21 i 23 maja Urząd Gminy przeprowadził na terenie Bratkowic zbiórkę odpadów wielkogabarytowych.
- W Szkole Podstawowej nr 2 na Czekaju odmalowano stolówkę.
- Na placu targowym w Bratkowicach odmalowano „Miasteczko Ruchu Drogowego”.
- Wykonano klimatyzację w sali widowiskowej w Domu Ludowym w Bratkowicach.
- Zarząd Dróg Powiatowych dokonał podcinki gałęzi i konarów drzew rosnących przy drogach powiatowych.
- Na stadionie sportowym w Bratkowicach wymieniono krzeselka na trybunach na bardziej trwałe
- W miesiącu sierpniu rolnicy składali wnioski w UG o zwrot podatku akcyzowego na zakupiony olej napędowy służący do produkcji rolnej, kolejny termin składania wniosków to 1 – 29 luty 2020 r. Do wniosków załączamy faktury VAT wystawione od 1.08.2019 r. do 31.01.2020 r.
- Zarząd Dróg Powiatowych wykonał naprawę chodnika obok Domu Strażaka, wymieniono kolektor i przełożono kostkę brukową, a na Dąbrach Zarząd Dróg Powiatowych wykonał pogłębienie i udroźnienie rowów przydrożnych oraz dokonano napraw uszkodzonych wjazdów.
- na Zastawiu I wybudowano chodnik o dł. 230 mb, dokumentacja projektowa wykonana jest na 450 mb, dalsza budowa w 2020 roku.
- Zarząd Dróg Powiatowych utwardził kamieniem pobocza wzdłuż dróg powiatowych Trzciana – Bratkowice, Miłocin – Czarna Sędziszowska, dokonano również napraw studzienek drogowych, został wykonany przegląd drogi, zalano masą pęknięcia na drodze Miłocin – Czarna Sędziszowska.
- pracownicy UG w okresie letnim na bieżąco kosili place i miejsca użyteczności publicznej.
- na Zastawiu II UG zamontował próg zwalniający w rejonie posesji nr 82.
- pracownicy UG wykonali malowanie sali zabaw w Przedszkolu w Bratkowicach.
- 28 lipca w Woliczce odbył się „Gminny Turniej Sołectw”, w którym sołectwo Bratkowice wzięło czynny udział.
- 18 sierpnia odbyły się „Gminne Dożynki 2019” w Błędowej Zgłobieńskiej, Koło Gospodyń Wiejskich z Bratkowic zaprezentowało wieniec dożynkowy.
- pracownik Urzędu Gminy odmalował barierkę na parkingu naprzeciw kościoła.
- naprawiono zapadlisko na moście pomiędzy hotelem „Zacisze” a Zastawiem I.
- odczyszczono z trawy chodnik od skrzyżowania w centrum wioski w kierunku Trzciany po stronie zachodniej.
- Urząd Gminy zamontował dwie tablice ogłoszeniowe wraz z koszem na śmieci na Czekaju i Zastawiu I.
- dokonano napraw asfaltu wokół studzienek kanalizacji deszczowej wzdłuż drogi powiatowej Trzciana – Bratkowice.
- Urząd Gminy wykonał przebudowę ścieżki komunikacyjnej w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 2 na Czekaju.
- przed uroczystością Wszystkich Świętych, a pracownicy Urzędu Gminy uprzątnęli centrum wioski i teren przy-cmentarny.
- trwa budowa chodnika przy drodze powiatowej na Piaskach od Niepublicznej Szkoły Podstawowej w kierunku Bud Głogowskich dł. 200 mb.
- do końca roku 2019 na Dąbrach zostanie wybudowany kolejny odcinek chodnika o dł. 200 mb.
- w dniach 7 i 9 października Urząd Gminy przeprowadził na terenie sołectwa Bratkowice zbiórkę odpadów wielkogabarytowych.
- Urząd Gminy zamontował barierki ochronne na zjeździe z drogi powiatowej Bratkowice – Budy Głogowskie na drogę gminną na Skworca – Blich.

Ryszard Franczyk

Budowa chodnika na Piaskach od Niepublicznej Szkoły Podstawowej w kierunku Bud Głogowskich.

Boisko szkolne przy Szkole Podstawowej nr 2.

Rozbudowa sieci gazowej na Piaskach od Niepublicznej Szkoły Podstawowej w kierunku Bud Głogowskich.

Adaptacja mieszkania na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 2.

Fundusz sołecki na rok 2020

Zgodnie z uchwałą Zebrania Wiejskiego podjętą w dniu 8 września 2019 r. środki funduszu sołeckiego przypadające Sołectwu Bratkowice na rok 2020 w wysokości w wysokości **40 876,30 zł** przeznaczone zostaną następująco:

1. Kwotę 5 000 zł przeznaczyć na zakup strojów ludowych na wyposażenie Domu Ludowego w Bratkowicach (dla Chóru Męskiego Resonantae).
2. Kwotę 2 876,30 zł przeznaczyć na zakup sprzętu komputerowego na wyposażenie Domu Ludowego w Bratkowicach (dla Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej).
3. Kwotę 33 000 zł przeznaczyć na budowę placu zabaw na Dąbrach na działce gminnej o powierzchni 6 arów, koło Hydroforni.

W zebraniu uczestniczyło 55 osób, uchwała została podjęta jednogłośnie.

Z danych Urzędu Stanu Cywilnego w Świlczy w mijającym 2019 r. (stan na 10.12.2019 r.) w Bratkowicach:

urodziło się 44 dzieci

zmarło 36 osób

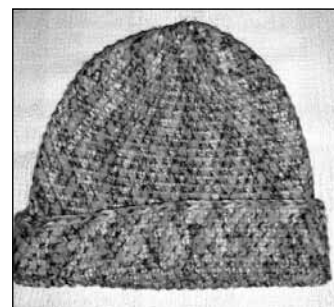
związek małżeński
zawarło 30 par

NAPISALI DO NAS

Szanowni Państwo!

W 1924 roku w Bratkowicach urodził się mój dziadek Jan Lis. Po wojenna historia przygnała go do Gdańska, skąd teraz piszę. Zawsze ciągnęło mnie w południowe regiony Polski, skąd pochodzi moja rodzina. Niestety do Bratkowic póki co nie dotarłem i nie wiem, czy będzie taka możliwość.

Jakiś czas temu nauczyłem się dziergać szydełkiem, obecnie z powodzeniem dziergam Czapki. Ponieważ nie wiem, czy kiedykolwiek dotrą do Bratkowic, chciałbym tam pozostawić po sobie jakiś ślad. Dlatego przesyłam Państwu jedną z moich czapek i proszę uprzejmie o dobre jej wykorzystanie. Być może jest w Bratkowicach ktoś, komu taka czapka przyda się na zimę.

Pozdrawiam serdecznie z Gdańska
Bogdan Suligowski

Inwestycje w Bratkowicach 2019

Rok 2019 to rok kolejnych inwestycji gminnych poprawiających jakość życia i bezpieczeństwo mieszkańców gminy Świlcza i naszej miejscowości.

W ramach współpracy z Zarządem Dróg Powiatowych w Rzeszowie realizowane są inwestycje związane z budową chodników i ciągów pieszo-rowerowych na terenie całej gminy (przekazane środki z budżetu Gminy w kwocie 500 000 zł w roku 2019, 600 000 zł zaplanowane na rok 2020); w Bratkowicach w bieżącym roku realizowane są chodniki przy drodze powiatowej nr 1381 R (w kier. Bud Głogowskich 0,250 km) oraz nr 1335 R (tzw. Dąbry 0,190 km.).

Wykonano chodnik w ramach przebudowy drogi gminnej nr 108752 R (Zastawie I) km 0+006 – km 0+431 Etap I km 0+006 – km 0+227 – kwota brutto: 153 516,56 zł, powierzchnia: 331,5 m² (221 szer. x 1,5 dł.); Etap II realizowany będzie w 2020 r., również dalszy odcinek chodnika w kierunku Zacisza zostanie zlecony do opracowania dokumentacji projektowej. Odcinek tej drogi (od Restolu do Zacisza, długość ok. 1,6 km) został zgłoszony do remontu z programu Fundusz Dróg Samorządowych, w styczniu 2020 r. ma być rozstrzygnięciem.

Wykonano remont odcinka drogi gminnej (dz. nr ew. 475/1) (po południowej stronie SP nr 2):

- przesunięto ogrodzenie 4 m w kierunku SP nr 2 celem poszerzenia przejazdu
- wycięto drzewa po północnej stronie drogi
- zniwelowano teren, usunięto warstwę humusu, wyprofilowano grunt pod ułożenie kruszywa
- wbudowano 30 ton kruszywa o frakcji 0–31,5 mm.

Opracowano dokumentację techniczno-prawną i rozbudowę oświetlenia drogi gminnej dz. nr 4121 (Bratkowice Skworcza).

W 2020 r. opracowana zostanie dokumentacja projektowa na budowę chodnika w ciągu drogi gminnej nr 137409 R (Bratkowice Koniec).

Wykonano oświetlenie uliczne drogi na istniejących słupach energetycznych (kwota 7380 zł), brakujące oświetlenie w Bratkowicach 32/1/4/A, 32/4/4 oraz projekt oświetlenia na słupie 14/7/B (kwota 3500). Łączna kwota przeznaczona na modernizację oświetlenia na terenie Gminy Świlcza – 611 248 zł.

Zamontowano próg zwalniający w ciągu drogi gminnej nr 108751 R (Zastawie II, obręb posesji Bratkowice 82) oraz lustro drogowe w obrębie posesji Bratkowice 84.

Rok 2019 to również rok wielu inwestycji związanych z oświatą.

1. Opracowanie dokumentacji dotyczącej robót budowlanych związanych z przebudową Przedszkola w Bratkowicach na dz. nr ew. 891 – 26 026,00
2. Przebudowa istniejącego przedszkola w Bratkowicach – 222 550,00
3. Przedszkole w Bratkowicach – 31 190,99
4. Przebudowa boiska na wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej nr 1w Bratkowicach – 309 398,11
5. Przebudowa boiska na wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej nr 2 w Bratkowicach – 205 139,84
6. Opracowanie dokumentacji projektowej na modernizację instalacji co. o. i kotłowni w budynku Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach – 5 781,00

7. Remont pomieszczeń budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach z przeznaczeniem na pok. higienistki i bibliotekę – 78 084,13

8. Wykonanie bramy wjazdowej przy budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach – 1599,00

9. Wykonanie renowacji posadzki parkietowej w małej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1 – 6 150
Gmina zapewnia bezpłatny dowóz dzieci do placówek oświatowych.

Z myślą o najmłodszych trwają prace związane z przebudową istniejącego placu zabaw w parku w Bratkowicach oraz montażem słupów do monitoringu (kwota 131 125,23).

Wykonano klimatyzację w Domu Ludowym filii GCKSiR w Bratkowicach – kwota 25 000 zł.

Opracowano dokumentację projektową na zagospodarowanie poddasza pawilonu sportowego w Bratkowicach (14 391 zł), przebudowę trybun, nawodnienie oraz piłkochwyty na stadionie (15 500 zł).

W trosce o starszych mieszkańców naszej miejscowości i gminy opracowano projekt koncepcyjnego Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Bratkowicach (kwota 12 760 zł); planowana lokalizacja – teren za parkiem w Bratkowicach.

W 2019 roku w ramach gospodarowania nieruchomościami przez Gminę:

- sprzedano działki nr 491/21079/7, 1079/18w Świlczy nr 918/2, 276/2, 276/4, 277/2, 281/5 w Trzcianie, 885/1 w Bratkowicach o łącznej powierzchni 1,0675 ha za kwotę 322 613,70 zł
- nabyto nieodpłatnie nieruchomość o powierzchni 17,8858 ha położoną w miejscowości Bratkowice Dąbry (grunty wspólnoty gruntowej okalające stację uzdatniania wody). Gmina Świlcza nabyła tę nieruchomość w oparciu o ustawę o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. O prawie własności nieruchomości na Dąbrach przysługującego Gminie Świlcza orzekł Minister Rolnictwa i Rozwoju wsi w decyzji z dnia 30 września 2019 r. znak GZ.sp.612.20.2019. Pomijając fakt, iż Gmina Świlcza nabyła do zasobu gminnego mienie o dużej powierzchni, oraz ogromnej wartości, to należy zaznaczyć, że zrobiła to w sposób prekursorski w skali województwa podkarpackiego.
- sprzedano, z zastosowaniem 99% bonifikaty, działkę na rzecz Parafii Rzymsko Katolickiej w Bratkowicach o pow. 0,1090 ha położoną przy cmentarzu.
- uzbrojono tereny przyległe do rzeki Czarna od drogi powiatowej (kwota 21 000zł).

Oprócz wielu inwestycji gmina organizuje w naszej miejscowości wiele imprez kulturalno-sportowych, spośród których, każdy mieszkaniec może znaleźć coś dla siebie, jak np. organizowane w parku uroczyste Złote Gody, otwarcie sezonu kąpielowego nad zalewem, zawody piłkarskie, strażackie i rowerowe w miasteczku ruchu drogowego.

Barbara Buda

Gminne rozpoczęcie roku szkolnego 2019/2020

w Szkole Podstawowej nr 2
im. Jana Pawła II w Bratkowicach

Fot. ze zbiorów SP nr 2 w Bratkowicach

Obchody Dnia Niepodległości

w Szkole Podstawowej nr 1
im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bratkowicach

Fot. ze zbiorów SP nr 1 w Bratkowicach

V Koncert Pieśni Patriotycznych w Bratkowicach

**Kościół
św. Jana Chrzciciela
17 listopada 2019 r.**

Chór CON ANIMA z Waśniowa (pow. ostrowiecki)

**Chór DEO CANTAMUS Z Tuczemp
(pow. jarosławski)**

Chór Męski Resonantae z Bratkowic (powiat rzeszowski)

**Dirigenci chórów
z pamiątkowymi statuetkami**

Wspólne wykonanie pieśni „Gaude Mater Polonia”

PHOTO
migawka

Chór RAXAVIA z Rakszawy (pow. łańcucki)

PHOTO
migawka

Przedstawiciele władz samorządowych

Fot. PHOTOmigawka

„SERCE od SERCA”

SERCE OD SERCA

Wspaniała akcja uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach, którzy we współpracy z nauczycielami, rodzicami oraz paniami z Koła Gospodyń Wiejskich wykonali ponad sto poduszek w kształcie serc. Te oryginalne i niecodzienne prezenty trafią przed świętami do pacjentek, które zmagają się z chorobą nowotworową. O tej wyjątkowej akcji informowała TVP oddział Rzeszów i ogólnopolski „Teleexpress”.

Żłobek Gminny w Bratkowicach

Żłobek Gminny w Bratkowicach – to już drugi rok funkcjonowania oddziału żłobkowego dla 20 najmniejszych mieszkańców naszej miejscowości, dzieci w wieku 1 i 2,5 lat.

Przygotowana przez Gminę Świlcza i zaakceptowana do dalszej realizacji oferta w konkursie na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 Maluch + 2018 i 2019, pozwoliła na utworzenie 20 miejsc żłobkowych, ale również wpłynęła na możliwość podjęcia aktywności zawodowej przez mieszkańców gminy – nowe miejsca pracy dla 5 osób: 4 opiekunek dziecięcych i 1 salowej.

Placówka cieszy się dużym zainteresowaniem, w chwili obecnej ponad 20 dzieci oczekuje na przyjęcie do żłobka na liście rezerwowej. Żłobek zapewnia maluszkom właściwą opiekę pielęgnacyjną, wychowawczą i edukacyjną odpowiednią do ich indywidualnych potrzeb, elementy edukacji wykorzystuje się w zajęciach zabawowych, dba o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci, prowadzi zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne umożliwiające rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwy do jego wieku, zapewnia dzieciom w czasie ich pobytu w żłobku odpowiednie do wieku dziecka wyżywienie. Żłobek jest miejscem współdziałania z rodzicami w wychowaniu dziecka. Tablica dla rodziców zawiera informacje o tym, kiedy udać się do logopedy, jak przebiega rozwój malucha w pierwszym i drugim roku jego życia, co niesie ze sobą nadmierne korzystanie przez dziecko z wysokich technologii, jak przygotować dziecko do kolejnego etapu w jego rozwoju – edukacji przedszkolnej. Współpraca z rodzicami obejmuje również przekazywanie informacji przez opiekunów o postępach bądź trudnościach w rozwoju psychofizycznym dziecka. Tutaj maluszki w miejscu zbliżonym do rodzinnego domu: bawią się, spożywają posiłki, odpoczywają, uczestniczą w zajęciach grupowych, wyjeżdżają na spacer w po-

bliżu żłobka. Zapewniamy im opiekę w godzinach od 6:30 do 16:30.

W listopadzie 2019 r. złożona została oferta na kolejną edycję programu Maluch+ 2020 na drugi oddział żłobkowy. Trwają rozmowy Wójta Gminy Świlcza Pana Adama Dziejca z rodzicami dzieci kl. „0” o przeniesienie oddziału „0” do Szkoły Podstawowej Nr 1 i 2 oraz rodzicami mający-

mi dzieci w wieku żłobkowym – zgodnie z potrzebami rodziców pracujących by objąć opieką większą liczbę dzieci do lat 3.

Placówka żłobkowa z pewnością będzie służyła wielu pokoleniom naszych pociech z Bratkowic i z terenu Gminy Świlcza.

Krystyna Kubas

STRAŻACY DBAJĄ O SWOJE WYSZKOLENIE

Odpowiedni poziom wykształcenia teoretycznego i praktycznego strażaków ochotników, decyduje często o skuteczności prowadzonych przez nich działań ratowniczo-gaśniczych. Rozwój cywilizacyjny i postęp techniczny spowodował, że strażacy nie tylko gaszą pożary, ale prowadzą również szeroki zakres dodatkowych działań ratujących życie ludzkie i mienie, jak: ratownictwo drogowe, wysokościowe, poszukiwawcze, wodne i inne.

Do wykonywania tego typu zadań, wymagana jest odpowiednia wiedza i umiejętności praktyczne tym bardziej, że strażacy ochotnicy, prowadzą niejednokrotnie wspólne akcje z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi Państwowej Straży Pożarnej. Od 1995 roku OSP w Bratkowicach włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, wykonując dodatkowe zadania z zakresu ratownictwa wodnego. Jednostka dysponuje obecnie nowoczesnym sprzętem ratowniczo-gaśniczym i specjalistycznym, w niczym nie ustępującym wyposażeniu jednostek PSP. Nasi strażacy posiadają dostateczną wiedzę pożarniczą, pozwalającą na skuteczne prowadzenie wszelkich działań ratowniczych. Mimo to, druhowie, chętnie podnoszą swoje umiejętności pożarnicze, uczestnicząc w różnego rodzaju manewrach, ćwiczeniach, kursach, szkoleniach i warsztatach o różnej tematyce, organizowanych dla członków OSP przez Państwową Straż Pożarną. Ponadto bratkowiczcy strażacy uczestniczą w różnego rodzaju szkoleniach i ćwiczeniach, organizowanych wewnątrz jednostki przez Zarząd OSP.

SZKOLENIA W OSP

Pierwsze w 2019 r. takie szkolenie odbyło się 9 marca. Uczestniczyło w nim kilkunastu z 27. druhow, odpowiednio wyszkolonych i uprawnionych do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych w ramach tzw. Jednostki Operacyjno-Technicznej. Szkolenie obejmowało min. obsługę detektora (przenośnego miernika tlenu węgla). Instruktażu w tym zakresie udzielali druhowie: **Mieczysław Leja** – prezes OSP i **Jan Górski** – naczelnik. Każdy z druhow zapoznał się dokładnie z działaniem i parametrami tego urządzenia, które znajduje się na wyposażeniu samochodu pożarniczego bratkowickiej jednostki.

Kolejnym tematem szkolenia było prawidłowe i bezpieczne gaszenie po-

żarów samochodów hybrydowych. Wiedzę teoretyczną w tym zakresie przekazał **dh Piotr Chmaj** – uczestnik szkolenia dla członków OSP, przeprowadzonego przez Komendę Miejską PSP w Rzeszowie. Również podczas tego szkolenia druhowie, zapoznali się z zasadami udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym i rannym w wypadkach drogowych i kolizjach. Instruktażu udzielał **dh Robert Kwas**, posiadający odpowiedni kurs i doświadcze-

nie w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Obecni na szkoleniu druhowie, zapoznali się z zasadami udzielania pomocy osobom nieprzytomnym, prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej, podawania tlenu oraz prawidłowego zabezpieczenia złamanych kończyn. Na zakończenie szkolenia druhowie, zapoznali się z zawartością poszczególnych skrytek w samochodzie gaśniczym oraz obsługi znajdującego się w nich sprzętu specjalistycz-

Szkolenie prowadził dh Krzysztof Plizga.

nego i urządzeń. Instruktażu udzielałi druhowie: **M. Leja** i **J. Górski**.

W dniach od 27 do 28 kwietnia 2019 r. w miejscowości Susz w województwie warmińsko-mazurskim, odbyły się V Warsztaty Ratownicze, w których uczestniczyło około 150 strażaków ochotników z różnych regionów

Podczas szkolenia. Od lewej – Krzysztof Kania, Grzegorz Pałka i Krzysztof Plizga.

kraju. Wśród nich był także **druh Krzysztof Plizga** – członek OSP w Bratkowicach od ponad 10 lat. Swoim dotychczasowym zaangażowaniem i ofiarnością udowodnił, że pożarnictwo jest jego pasją. Chętnie podnosi swoje kwalifikacje pożarnicze, uczestnicząc w różnego rodzaju kursach i szkoleniach, a zdobytą wiedzę i umiejętności, przekazuje kolegom strażakom ze swojej jednostki OSP.

Takie szkolenia zorganizowane przez Zarząd OSP z udziałem **dh. Krzysztofa Plizgi**, odbyły się trzykrotnie: 13 czerwca, 3 sierpnia i 5 października 2019 r. W ciekawy i umiejętny sposób omówił on temat dotyczący m.in. sposobu budowy linii gaśniczych, szybkiego zwijania i rozwijania węży pożarniczych, skutecznego operowania prądami gaśniczymi tak, by maksymalnie ograniczyć straty popożarowe itp. Strażacy uczestniczący w szkoleniu chętnie przystępowali do ćwiczeń praktycznych z zakresu omawianego tematu.

W drugim dniu szkolenia, które odbyło się 3 sierpnia 2019 r. na miejscowym stadionie, **dh K. Plizga**, zapoznał strażaków m.in. z taktyką bezpiecznego wejścia do wnętrza palącego się budynku (mieszkania) z efektywnym wykorzystaniem prądów gaśniczych, sposobem bezpiecznego otwierania drzwi, użyciem aparatów do ochrony dróg oddechowych i sposobami komunikowania się strażaków podczas akcji.

Również 5 października 2019 r. w naszej jednostce odbyło się szkolenie, które prowadził **dh Krzysztof Plizga**. Przekazał on strażakom swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną, zdobytą podczas kwietniowych warsztatów ratowniczych w Suszu. Tematem szkolenia było min. przygotowanie strażaków do wejścia w strefę dużego zadymienia pomieszczeń podczas pożaru, wyposaże-

Strażacy w pomieszczeniu zadymionym.

nie w sprzęt do ochrony dróg oddechowych oraz prawidłowe i bezpieczne jego użycie podczas akcji ratowniczo-gaśniczej. Strażacy z uwagą wysłuchali jego rad i wskazówek **dh. K. Plizgi** dotyczących omawianych tematów oraz chętnie uczestniczyli w ćwiczeniach praktycznych, które odbywały się w pomieszczeniach zaplecza garażowego w Domu Strażaka.

W szkoleniu brali udział strażacy, którzy często uczestniczą w akcjach ratowniczo-gaśniczych w ramach tzw. Jednostki Operacyjno-Technicznej oraz członkowie Zarządu OSP na czele z **dh. Mieczysławem Leją** – prezesem OSP i **dh. Janem Górskim** – naczelnikiem. Na zakończenie szkolenia prezes podziękował **dh. Krzysztofowi** za doskonałe przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia oraz przekazanie druhom maksimum swojej wiedzy, zdobytej podczas V Warsztatów Ratowniczych. Dodał, że takie szkolenia na pewno przyczynią się

Szkolenie z użyciem sprzętu do ochrony dróg oddechowych.

do bezpiecznego i skutecznego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych przez bratkowickich strażaków.

WARSZTATY RATOWNICZE W SUSZU

Zostały zorganizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną w Suszu przy współpracy OSP w Rożentalu i Komendy Powiatowej PSP w Iławie. Warsztaty prowadzone były przez doświadczoną grupę instruktorów w zakresie gaszenia pożarów wewnętrznych. W pierwszym dniu warsztatów instruktorzy zapoznali uczestników z charakterystyką pożarów wewnętrznych, działaniem wody i doborem jej wydajności do mocy pożaru, prowadzeniem rozpoznania podczas pożaru, zasadami organizacji kierowania działaniem podczas pożarów i innymi tematami. Po wykładach odbywały się ćwiczenia praktyczne w specjalnie wykonanych domkach ogniowych, a następnie na makietach ćwiczone takie elementy jak przeszukanie pomieszczenia, czy prawidłowe operowanie prądami gaśniczymi.

W drugim dniu warsztatów odbyły się ćwiczenia w specjalnie przygotowanym domku oraz mobilnej komorze ogniowej. Uczestnicy z zainteresowaniem obserwowali rozwój pożaru w kontenerze. Zaprezentowano również gaszenie pożaru sady w kominie za pomocą tzw. lancy na wodę. Uczestnicy wykonywali ćwiczenia pod baczny okiem instruktorów. Celem warsztatów było podniesienie skuteczności działań strażaków podczas gaszenia pożarów budynków, zwiększenie bezpieczeństwa, a także ograniczenie strat popożarowych.

Tekst i fot. Władysław Kwoczyński

Kontrole i inspekcje gotowości bojowej OSP Bratkowice

Inspekcje gotowości operacyjnej to bardzo ważny sposób sprawdzenia zdolności jednostki OSP do reagowania na nagłe zagrożenie oraz stopnia jej przygotowania do działań ratowniczych.

Zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej jednostki OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego corocznie poddawane są kontrolom Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie.

W dniu 2 października br. na taką kontrolę przybyli do naszej remizy mł.

w Rzeszowie. Na polecenie przewodniczącego zespołu inspekcyjnego już w trakcie dojazdu do naszej remizy drogą radiową włączona została syrena alarmowa i od chwili jej uruchomienia zespół inspekcyjny mierzył czas do momentu wyjazdu zadysponowanych sił i środków z miejsca ich stacjonowania przed garaż. Czas ten obejmuje: założenie

załogę, włączenie świateł mijania, włączenie sygnałów alarmowych świetlnych i akustycznych. Do remizy na sygnał syreny przybyli druhowie: **Krzysztof Pliżga, Józef Mazan, Robert Kwas, Mateusz Jucha, Grzegorz Pięta, Jan Górski** – Naczelnik i **Mieczysław Leja** – Prezes OSP. Następnie zespół inspekcyjny ocenił stan wyposażenia ratowników ubranych w ubrania specjalne, rękawice specjalne, kominiarki, buty strażackie, hełm, uzbrojenie osobiste, latarki maskę do aparatu ODO, sygnalizatory bezruchu oraz uprawnienia ratowników – kwalifikacje ratownicze, uprawnienia do obsługi sprzętu ratowniczego, aktualne badania lekarskie, certyfikaty z zakresu Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy.

Kolejnym etapem kontroli było sprawdzenie gotowości pojazdów, zestawu hydraulicznego do wypadków i katastrof, sprzętu silnikowego, pomp, piłarek, agregatów oświetleniowych oraz sprzętu łączności. Szczególnie zwracano uwagę na: kompletność wyposażenia i jego sprawność potwierdzoną odpowiednimi badaniami (technicznymi), dopuszczeniem do użytkowania, atesta-

5.10.2019 r. – Szkolenie prowadzi dh. Krzysztof Pliżga (w środku).

9.03.2019 r. – dh Robert Kwas prowadzi szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Obok dh Kamil Kula.

9.03.2019 r. – Szkolenie z zakresu obsługi detektora tlenku węgla.

bryg. **Bogdan Bar** i st. kpt. **Bartłomiej Bieniasz** – funkcjonariusze Wydziału Operacyjnego Komendy Miejskiej PSP

nie ubrań specjalnych i hełmów (oprócz kierowcy), zajęcie miejsc w samochodzie bojowym, zamknięcie drzwi przez

mi, sprawność sprzętu silnikowego i prawidłowość działania potwierdzona możliwością jego uruchomienia, moco-

Strażacy podczas szkolenia w dniu 3 sierpnia 2019 r. Pierwszy z prawej dh Grzegorz Pałka i dh Krzysztof Plizga.

wanie sprzętu gwarantujące jego stabilność podczas jazdy do zdarzenia. Podczas oceny dokumentacji operacyjnej jednostki zespół inspekcyjny sprawdził: druki dokumentowania działań ratowniczych (12 rodzajów formularzy), mapę terenu działania, ewidencję wyszkolenia, badania lekarskie strażaków, dane radiowe, instrukcję przyjęcia śmigłowca. Podczas inspekcji oprócz oceniania przebiegu alarmowania, stanu wyposażenia, dokumentów i uprawnień przeprowadzono również pisemny sprawdzian wiedzy kontrolowanych strażaków. Test składał się z 10 pytań niezbędnych do prowadzenia działań ratowniczych. Pytania są dostosowane poziomem wiedzy i zakresem do funkcji pełnionych przez poszczególnych strażaków inne dla DOWÓDCY, inna dla KIEROWCY, inne dla RATOWNIKA.

Oprócz wszystkich wyżej wymienionych elementów inspekcji druhowie wykonywali ćwiczenie, którego założeniem był pożar szatni w garażu budynku remizy OSP, do którego przyłączone są media (woda, prąd, gaz). Wewnątrz panowało silne zadymienie, a w środku budynku znajdowała się osoba poszkodowana. W ćwiczeniu uczestniczyło pięciu naszych ratowników, zaś ich działaniem kierował dh **Krzysztof Plizga**. Do garażu wprowadzono jeden prąd wody zasilany z samochodu GBA 2,5/16. Praca ratowników odbywała się w sprzęcie ochrony dróg oddechowych. Odnalezionej osobie poszkodowanej po wyniesieniu jej na zewnątrz obiektu druhowie **Robert Kwas** i **Mateusz Jucha** posiadający

uprawnienia do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy udzielili fachowej pomocy, a następnie przeka-

żaków oraz duże zaangażowanie przy realizacji zadań kontrolnych. Serdecznie gratulujemy.

Mieczysław Leja

Strażacy podczas szkolenia w dniu 13 czerwca 2019 r.

Strażacy zapoznali się z wyposażeniem skrytek w samochodzie gaśniczym.

zali ją do dalszego transportu ekipie pogotowia ratunkowego.

Inspekcja zakończyła się dla jednostki OSP Bratkowice uzyskaniem z poszczególnych tematów kontroli **94 pkt.** co przy skali punktacji stosowanej w inspekcjach: do 50 pkt. – niedostateczny, 50-65 – dopuszczający, 65-80 – dostateczny, 80-93 – dobry, 93-98 – bardzo dobry, 98-100 – celujący, dało ocenę **bardzo dobrą**. Przeprowadzający kontrolę pozytywnie ocenili naszą gotowość operacyjną, podkreślając wysoki stopień zdyscyplinowania i wyszkolenia stra-

Piknik Rodzinny 2019

2 czerwca 2019 r. w niedzielę odbył się 15 Piknik Rodzinny zorganizowany przez Niepubliczną Szkołę Podstawową w Bratkowicach. Piękna pogoda sprzyjała plenerowej imprezie.

Piknik Rodzinny 2019 zaszczyli swoją obecnością Wójt Gminy Świlcza Pan Adam Dziedzic, radny powiatu Pan Sławomir Miłek, radni z Bratkowic, przewodnicząca KGW Pani Maria Nowożeńska, emerytowani nauczyciele i pracownicy

szkoły oraz sponsorzy i przyjaciele szkoły. Na imprezę przybyli również licznie mieszkańcy Bratkowic i okolicznych miejscowości.

Po oficjalnym otwarciu Pikniku, rozpoczęły się występy artystyczne dzieci i młodzieży. Program artystyczny zainaugurował gościnny występ zespołu tanecznego KOLORET pod kierownictwem Pani Ewy Chmaj. Widzowie z zachwytem oglądali układy taneczne w wykonaniu różnych grup wiekowych od przedszkolaków po uczennice ze średnich szkół. W następnej kolejności z bogatym programem artystycznym zaprezentowali się uczniowie Niepublicznej Szkoły Podstawowej. Na program złożyły się przedstawienia o różnej tematyce: rodzinnej, szkolnej, obyczajowej. Nie brakowało humorystycznych scenek i układów tanecznych w wykonaniu uczniów poszczególnych klas. Dla dzieci i dorosłych przygotowano liczne konkurencje sportowo-zręcznościowe z nagrodami.

Najmłodszy uczestnicy mogli spędzić wesoło czas korzystając z atrakcji takich jak: zjeżdżalnie i trampoliny, popcorn, wata cukrowa. Organizatorzy przygotowali stoiska z bogatym bufetem. Była karkówka i kiełbasa z grilla, galaretki i ciasta, lody i napoje.

Zainteresowanie wszystkich wzbudził pokaz tresury w wykonaniu policyjnego psa Kraka, który wykonywał wszystkie polecenia swojego opiekuna Pana sierż. sztab. Bartłomieja Ciupaka.

Finałem imprezy była zabawa taneczna dla dzieci i młodzieży, którą prowadził Pan Krzysztof Mierzwa. Do tańców włączyli się także dorośli uczestnicy imprezy. Tańce trwały od 19.00 do 22.30.

Organizatorzy pikniku składają serdeczne podziękowania wszystkim, którzy udzielili szkole wsparcia przy organizowaniu imprezy a szczególnie Panu Adamowi Majce – Dyrektorowi GCKiS, Pani Ewie Chmaj i zespołowi Koloret, Panu Łukaszowi Rączemu, Panu Mateuszowi Ciszewskiemu oraz wszystkim sponsorom. Sponsorami tegorocznego Pikniku Rodzinnego byli: Delikatesy Centrum z Bratkowic, Pan Krzysztof i Mateusz Ciszewski – Restauracja „Zaciszcie” w Bratkowicach, Spółka Państwowa Bratkowice Koniec Piaski, Urząd Gminy Świlcza, Pan Adam Smajdor – Firma DREWEX Handel drewnem z Bratkowic 13A, BRATCAR

Na scenie uczniowie klasy I i II.

Program w wykonaniu klasy IV.

sp. z o.o. Bratkowice 401H wymiana opon samochodowych i nie tylko, Państwo Barbara i Maciej Buda, Pani Ewelina Leniart, Mobilny Salon Kosmetyczny „EL” Bratkowice 48, Pan Paweł Leniart, Mechanika Pojazdowa Bratkowice 48, DB SHENKER oddział Rzeszów, SZiK – części samochodowe oddział Lubelska, Państwo Bernadeta i Paweł Kwoka, Państwo Daniel i Wioletta Przywara, Sklep Empik w Galerii Rzeszów, Pani Alicja Jackowska, Państwo Elżbieta i Roman Witowie, Podkarpacka Grupa Produkcji Borówki Amerykańskiej „Elliot”, Państwo Bożena i Tomasz Lis Firma TOM-RES produkcja okien i drzwi z PCV, Państwo Joanna i Dawid Homa, Państwo Julita i Paweł Urban, Państwo Teresa i Grzegorz Przywara, Państwo Sylwia Tomasz

Tańczą Koloret.

Bachórz, Joanna i Krzysztof Bodzioch, Pan Sławomir Miłek – Radny Powiatu, Pan Tomasz Wojton – Radny Powiatu, Punkt Informacji Europejskiej Europ Direct – Rzeszów przy Wyższej Szkole informatyki i Zarządzania, IMPACT – Aneta Przywara, Bratkowice, MARK-BUD Usługi Budowlane i Brukarskie, Bank w Głogowie Małopolskim, Firma Donegal, Pan Bogdan Orzech Przedsiębiorstwo Budowlane „BOG BUD” Bratkowice, Pan Piotr Salach firma „Salach” Bratkowice – producent makaronów, Firma KORAL, Pan Paweł Wojturski „Pływalia Wodnik” w Głogowie Małopolski, Państwo Anna i Adam Bednarz, Uniwersytet Rzeszowski, Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, Państwo Małgorzata i Robert Dworak, Blue Diamond – Hotel Active SPA, SMAKOSZ S.C. Łuszczki Tomasz, Jodłowski Krzysztof –Górno, Zakład Mięsny Paško – Ropczyce, Pan Jan Wątopek Piekarnia z Raclawówki, Pani Cecylia Róg Piekarnia „Marzenie” z Trzciany, Pan Mariusz Cyzio i Zdzisław Cyzio Piekarnia z Kłęczan, Pan Witold Węgrzyn, Piekarnia „WM-ka” z Kol-

buszowej, Pan Robert Kopera – KRAF-Meble na wymiar, Gwarant BHP Rzeszów ul. Warszawska, Salon Optyczny „Kwaśniak”.

Serdecznie dziękujemy również osobom prywatnym i firmom, które sponsorowały imprezę, ale chciały zachować anonimowość. Gorące podziękowanie kierujemy do Pana Tadeusza Wąsika i Pani Marii Janusz za bezpłatne użyczenie placu na zorganizowanie pikniku.

Janina Gawel

Andrzej Dyczewski

Stół

I nie braknie w tym roku niczego,
ani białego opłatka, ani sianka pod stołem,
ani karpia w galarecie i ryby smażonej.
I nie braknie w tym roku niczego
choinka – zielona pani będzie stała pośrodku,
a pod nią żłóbek – jak u Świętego Franciszka.
I nie braknie w tym roku niczego,
świeca rozświetli naszą izbę całą,
któs przeczyta Ewangelię według Świętego Jana.
I nie braknie w tym roku niczego,
wszystko niby tak samo, te same symbole,
jednak Chrystus na nowo zasiadł z nami
przy białym wigilijnym stole.

Rodzicu:

Nasłuchujcie
świąteczne odgłosy:
ho, ho - Mikołaj,
puk, puk, pukanie
do drzwi, dzyń dzyń -
dzwoneczki, laaal -
zachwyty prezentami.
Rozbudzacie
w ten sposób uwagę
słuchową.

Podczas
wspólnego pieczenia
ciast pozwól dziecku
obizać łyżki, szpatułki,
mieszadła od miksera
- to ćwiczenia języka

Wspólne
śpiewanie kołęd
to także
świetny sposób
na ćwiczenia
narządów mowy
(na zmianę, raz cicho,
raz głośno).

Przyklej
dziecku opłatek
do podniebienia.
Zadaniem dziecka
jest odklejenie
opłatka językiem
- to ćwiczenie
pionizacji języka.

Podczas
składania życzeń
pozwól dziecku
rozsyłać buziaczki -
cmokanie -
to świetne
ćwiczenie warg.

Z pasków
papieru stwórzcie
lancuch choinkowy.
Na każdym pasku
zapiszcie wyraz
z ćwiczoną
głoską.

Milej zabawy!
Karolina Zabczyk
logopeda

**Świąteczna gimnastyka
buzi i języka :)**

WIELKIE SUKCESY NASZYCH PRZEDSZKOLAKÓW!

Dzieci z naszego przedszkola biorą udział w różnych konkursach plastycznych na szczeblu gminnym, wojewódzkim, ogólnopolskim oraz międzynarodowym.

Z ogromną dumą i radością dzielimy się wiadomością, że:

WIKTORIA BIEŃKOWSKA zajęła **II miejsce** w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Majowa łąka”, organizowanym przez Niepubliczne Przedszkole Językowo-Sportowe „Truskawkowe Pole”.

JAS ZĄBCZYK zajął **II miejsce** w Międzynarodowym Konkursie Plastycznym „Polska malowana wierszem” organizowanym w ramach projektu „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”.

„Wiosenna łąka” – Wiktoria Bieńkowska 5 lat.

„Smok Wawelski” – Jan Ząbczyk 4 lata.

„Wstańcie, chodźmy”

Jan Paweł II

W październiku 2019 roku Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Bratkowicach organizowała XIV edycję gminnego konkursu papieskiego „Z WADOWIC DO ŚWIĘTOŚCI” pod hasłem: „Wstańcie, chodźmy”.

Celem konkursu było ukazanie roli autorytetu w życiu człowieka, wskazanie osoby Jana Pawła II jako niepodważalnego wzoru dla młodego człowieka, rozwijanie zainteresowań literackich uczniów inspirowanych życiem i działalnością Jana Pawła II oraz integracja młodzieży ze szkół gminy.

Pierwszą kategorią konkursową był konkurs wiedzy o życiu i działalności Jana Pawła II. Uczniowie klas V i VI rozwiązywali w zespołach test na temat pierwszej pielgrzymki Papieża do Polski w 40. rocznicę tego wydarzenia. Startowało sześć zespołów 2-osobowych. I tak:

I miejsce zdobyli: Magdalena Charchut i Alicja Kuźniar z SP w Dąbrowie
II miejsce przypadło Katarzynie Bury i Emilii Hadyś z SP w Trzcanie;
III miejsce wywalczyli Miłosz Piątek i Karol Mytych z SP nr 2 w Bratkowicach,

natomiast wyróżnienie przypadło zespołowi w składzie **Karolina Dworak i Aleksandra Kwoka z Niepublicznej**

Szkoły Podstawowej w Bratkowicach.

Drugą kategorią konkursową była kategoria literacka przeznaczona dla najstarszej młodzieży. Uczniowie klas VII i VIII realizowali jeden z dwóch proponowanych tematów:

Temat 1. Młodych pociągają wymagania i wysokie ideały – pisał Jan Paweł II w książce: „Wstańcie, chodźmy”. Kto według ciebie może być autorytetem dla współczesnej młodzieży. Przedstaw charakterystykę postaci rzeczywistej.

Temat 2. Czy współczesny, młody człowiek potrzebuje autorytetów? Napisz rozprawkę sięgając do przykładów z literatury i życia codziennego.

Wpłynęło 18 prac, które odznaczały się dojrzałym, barwnym stylem i bogatą refleksją nad tymi niełatwymi zagadnieniami.

Nagrodzone prace wyróżniała nienaganna spójność wypowiedzi oraz bogactwo języka.

Uczniowie nagrodzeni:

I miejsce: Jakub Półtorak SP2 w Bratkowicach;

Miłosz Buda NSP w Bratkowicach;

II miejsce: Oliwia Dworak SP1 w Bratkowicach;

Jakub Micał – SP w Rudnej Wielkiej;

III miejsce: Bartosz Olbrot – NSP w Bratkowicach.

W dniu 23 października 2019 roku odbył się uroczysty Finał, w którym uczestniczyli: Sekretarz Gminy pan **Józef Wilga**, Dyrektor SP w Trzcianie pan **Artur Szary**, proboszcz parafii Bratkowice ks. Kanonik **Józef Książek**, sołtys wsi pan **Ryszard Franczyk**, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Trzcianie pani **Dorota Madej**, przewodnicząca KGW w Bratkowicach pani **Maria Nowożeńska** oraz nauczyciele i księża ze szkół w Bratkowicach, Dąbrowie, Rudnej Wielkiej i Trzcianie. Po programie artystycznym, który przygotowały **Bogumiła Majka** i **Elżbieta Borciuch** laureaci otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody ufundowane przez Gminne Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji z siedzibą w Trzcianie, współorganizatora konkursu. Oprawę plastyczną konkursu przygotowała pani **Aneta Susłinnikow**. Wszyscy uczestnicy i ich opiekunowie zostali zaproszeni na poczęstunek przygotowany przez **Agatę Cach** i **Ewę Kmieć**, nauczycieli szkoły. Dekorację stołu wykonała **Małgorzata Król**.

Opiekę merytoryczną sprawowały **Bogumiła Majka** i **Barbara Wasilewska-Naróg**. Dziękujemy młodzieży ze szkół w naszej gminie za udział i zaangażowanie w konkurs, który służy popularyzowaniu nauczania Jana Pawła II Naszego Wielkiego Rodaka, który jest niepodważalnym autorytetem naszych czasów.

Barbara Wasilewska-Naróg

Czy współczesny młody człowiek potrzebuje autorytetów?

Autorytet, to uznanie, jakim obdarzana jest dana osoba w jakiejś grupie lub też instytucja, pismo itp. Niektórzy mają swoje autorytety, a inni nie. Ja uważam, że są one nam potrzebne. W tym wypracowaniu postaram się uzasadnić swoje zdanie.

Po pierwsze, bohaterowie książek motywują nas. Przykładem takiej postaci jest Jan Bytnar z „Kamieni na Szaniec” Aleksandra Kamińskiego. To postać trudna do naśladowania, lecz może stanowić moralny wzór. Swoją odwagą i lojalnością zachęca wszystkich do brania z niego przykładu. Podczas przesłuchiwania, gdy został brutalnie i śmiertelnie pobity – miał ogoloną głowę, sine uszy, a każde dotknięcie powodowało ból, nie wydał swoich przyjaciół.

Kolejną postacią, która przekonuje nas do siebie jest Józef Skawiński z lektury „Latarnik” Henryka Sienkiewicza. Wykonywał on każdą czynność solidnie, a praca sprawiała mu przyjemność. Był dobrym człowiekiem i patriotą. Teraz możemy spotkać niewielu ludzi, którzy są zadowoleni ze swojej posady, wręcz przeciwnie, dużo osób narzeka na swoje stanowisko, spiera się o to, że np. mało zarabia lub w pracy atmosf-

ra jest niekorzystna. W Józefie urzeka nas też to, jak bardzo on oraz wielu innych emigrantów tęskniło za swoją Ojczyzną.

Po drugie, możemy się inspirować osobami, które stanowią dla nas autorytet. W rodzinie mobilizować mogą nas rodzice, którzy zapewniają nam dobry byt, pracując do późna, a nawet po ciężkim dniu są w stanie się nami opiekować. Niektórzy mogą zastanawiać się, skąd w nich tyle siły? Zapewne wynika ona z miłości do dzieci. Ogromnie ich za to podziwiamy i chcemy być tacy jak oni, gdy dorośniemy. Inspiracją dla nas mogą być też celebryci, za swoją wytrwałość i cierpliwość. Dzięki nim zwiększa się nasz upór w dążeniu do celu.

Kolejnym argumentem, którego użyję będzie fakt, że dzisiejszy świat oferuje różne style życia i wartości. Przez to młodzież jest „rozdarta”, ponieważ nie wie, za czym podążać, więc musi wybrać

sobie jakiś wzór do naśladowania, aby łatwiej było im funkcjonować.

Moim ostatnim argumentem jest przekonanie, że możemy się wzorować na autorytecie. Oczywiście przed wyborem ideału musimy upewnić się, czy jest on dla nas odpowiedni. Jeżeli nie posiada za grosz współczucia, to wtedy możemy go sobie „odpuścić”. Ważne jest, aby posiadał cechy, które nas czegoś nauczą. Tymi cechami mogą być np. pozytywne myślenie, wytrwałość, odwaga lub kultura osobista.

Dlatego sędzę i jestem przekonana, że każdy z nas potrzebuje autorytetu, aby móc się motywować oraz żeby nie popełniać błędów. Kiedy będziemy się na kimsz wzorować, sami możemy stać się godnymi naśladowania dla innych. Moje zdanie najlepiej potwierdzają słowa Michaela Jacksona „Najlepszą edukacją na świecie jest obserwacja mistrzów podczas ich pracy”.

Oliwia Dworak

Rozwijanie kreatywności u dzieci z Przedszkola Publicznego w Bratkowicach poprzez udział w projekcie ogólnopolskim

„Wszystkiego, co naprawdę trzeba wiedzieć nauczyłem się w przedszkolu – o tym jak żyć, co robić, jak postępować, współżyć z innymi, patrzeć, odczuwać, myśleć, marzyć i wyobrażać sobie lepszy świat”.

Robert Fulghum

Kreatywność jest bardzo przydatna w życiu, gdyż dzięki niej łatwiej rozwiązujemy problemy, zwiększamy swój potencjał twórczy i rozszerzamy pomysłowość. Umiejętność kreatywnego myślenia rozwija się całe życie, dlatego też warto już od najmłodszych lat zadbać o odpowiednie jej kształtowanie.

Kreatywność jest umiejętnością efektywnego rozwiązywania zadań oraz problemów. Objawia się poprzez elastyczne myślenie i gotowość podejmowania nowych wyzwań. Osoba myśląca w sposób kreatywny potrafi dostosować się do każdej sytuacji. Umiejętności twórczego myślenia można się nauczyć, bo wbrew niektórym opiniom kreatywność jest cechą nabytą, a nie wrodzoną. Za pomocą odpowiednich

technik oraz ćwiczeń możemy wykształcić w sobie własną kreatywność. Nawet osoby, które mają naturalne predyspozycje muszą wciąż rozwijać i ćwiczyć swoje umiejętności, aby nie zanikały. Abstrakcyjne myślenie to jedno z kluczowych zagadnień związanych z rozwojem umysłowym człowieka. Dlatego też warto już od najmłodszych lat zadbać o jego odpowiednie kształtowanie.

Dzieci są z natury bardzo dociekliwe, dlatego też warto wiedzieć w jaki sposób dobrze wykorzystać rodzący się potencjał. Nie ma konkretnego sposobu na to, aby rozwijać kreatywność u dzieci, jednak istnieje wiele metod, które z pewnością skutecznie w tym pomogą. Dzieci są skutecznie aktywizowane przez nauczycieli do kreatywnego działania. Za pomocą ciekawych ćwiczeń, dzieci wychodzą

poza ramowe myślenie i dzięki temu w ich głowach powstaje wiele inspirujących pomysłów.

Opracowany przez Gabrielę Fejkiel ogólnopolski projekt „Kreatywny Przedszkolak” realizowany jest w Przedszkolu Publicznym w Bratkowicach już od roku. W miesiącu października po raz drugi rozpoczęliśmy zmagania z kolejnymi zadaniami projektowymi. Harmonogram działań innowacyjnych zawiera jedynie temat wykonywanych prac, oraz materiał, z którego mają być wykonane. Pozostałe działania są dowolne, mają być kreatywne i twórcze, stąd nie mogą być odgórnie narzucone. Objęte zadaniami projektowymi zostały dzieci z trzech oddziałów przedszkolnych – grupy II, III oraz V. Kierunek i przebieg zajęć innowacyjnych nadzorować będą wychowawczynie grup uwzględniając możliwości rozwojowe oraz wiek dzieci. Projekt przewiduje wykorzystanie metod nastawionych na odkrywanie, poszukiwanie i działanie przez dziecko, a więc w jak najszerszym stopniu wykorzystanie metod aktywizujących. Głównym celem niniejszego projektu jest kreatywne i twórcze działania nauczycieli z przedszkolakami oraz uruchamianie twórczości dzieci, by potrafiły zrobić „coś z niczego”.

Istotne jest, aby nauczyciel prowadzący zajęcia w ramach projektu, pokazywał dzieciom, iż można tworzyć piękne dzieła niekoniecznie kupując gotowe produkty.

W tym roku działania przedszkolaków zostaną wykonane według następującego harmonogramu:

Październik – JESIENNE MANDALE
Listopad – Wykonanie z dziećmi jesiennego atlasu liści

Grudzień – OZDOBA CHOINKOWA WYKONANA Z TKANIN

Styczeń – PREZENT DLA BABCI I DZIADKA efektem kreatywnych warsztatów kulinarnych

Luty – Śnieżna Kraina – Wykonanie z dziećmi makiety 3 d

Marzec – Kreatywna pisanka

Kwiecień – Tworzymy przedszkolny ogródek – sadzimy zioła oraz inne rośliny jadalne i ozdobne

Maj – Majowa łąka – wykonanie z dziećmi makiety 3d

Pierwsze zadanie zostało już przez nas zrealizowane, teraz czekamy na kolejne.

Agnieszka Toton

Cyprian Kamil Norwid

Opłatek

Jest w moim kraju zwyczaj, że w dzień wigilijny,
Przy wzejściu pierwszej gwiazdy wieczornej na niebie,
Ludzie gniazda wspólnego łamią chleb biblijny.

Najtkliwsze przekazując uczucia w tym chlebie.
Ten biały kruchy opłatek, pszenna kruszyna chleba,
a symbol wielkich rzeczy, symbol pokoju i nieba.

Na ziemię w noc wtuloną, Bóg schodzi jak przed wiekami.
Braćmi się znowu poczyńmy, przebacmy krzywdy, gdy trzeba.
Podzielmy się opłatkiem, chlebem pokoju i nieba.

Śniadanie daje moc

Uczniowie klas I – III Szkoły Podstawowej Nr 2 w Bratkowicach, jak co roku, włączyli się 8 listopada do ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Śniadanie daje moc” organizowanej w ramach Europejskiego Dnia Zdrowego Jedzenia i Gotowania.

Dzieci najpierw przygotowały, a potem wspólnie spożywały drugie śniadanie. Na „stole śniadaniowym” znalazły się kolorowe kanapki, owoce i warzywa, woda i soki, zdrowe przekąski w postaci suszonych owoców, czy orzechów.

Przygotowanie przekąsek przez klasę I.

Przygotowanie zdrowych przysmaków przez klasę II.

Fantazyjne kanapki przygotowane przez uczniów klasy II.

Przeprowadzona została pogadanka na temat śniadania, jako najważniejszego posiłku w ciągu dnia. Dzięki niemu dzieci mają energię do nauki i zabawy, i lepiej koncentrują się na wykonywanych zadaniach.

Uczniowie przypomnieli sobie zasady zachowania się przy stole oraz 12 ważnych zasad zdrowego odżywiania. Dowiedzieli się, że zdrowe odżywianie to nie tylko zdrowa żywność.

Ważne jest, by jeść pięć posiłków w ciągu dnia o stałych porach i bez pośpiechu, systematycznie sięgać po nabiał, ryby, mięsa i pełnoziarniste pieczywo. Pić wodę czy soki, zamiast napojów gazowanych.

Mowa była o niezbędnej aktywności fizycznej, unikaniu słodyczy i chipsów. Uczniowie przy tej okazji zapoznali się z nową piramidą żywienia.

Małgorzata Król

Wspólne śniadanie klas I-III.

Dla każdego coś pysznego i zdrowego.

Kosz pełen witamin.

Półkolonia w Niepublicznej Szkole Podstawowej

W Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach od kilku lat, przez pierwsze dwa tygodnie, organizowana jest półkolonia dla uczniów NSP i sąsiednich szkół. W bieżącym roku szkolnym w pierwszym tygodniu wakacji w półkolonii uczestniczyło 20 dzieci, a w drugim 27. W każdym dniu półkolonii, oprócz zajęć opiekuńczo-światlicowych, były zorganizowane wycieczki rekreacyjno-edukacyjne.

Uczestnicy półkolonii zwiedzili zamek w Łańcucie, skansen w Kolbuszowej, lotnisko w Jasionce, Muzeum Techniki i Militariów, Trasę Podziemną, Muzeum Dobranocek i ZOO Market w Rzeszowie.

Oprócz zwiedzania dzieci korzystały z różnych form rekreacji takich jak pobyt w FLY PARKU, w Centrum Zabaw „Fantazja”, a w kinie Zorza obejrzały wzruszający film „Dziecko burzy”.

W czasie wycieczek do Rzeszowa dzieci spędziły także miłe chwile na rzeszowskim rynku, spacerując ulicami miasta, a szczególnie przy fontannie multimedialnej. Upalna pogoda sprzyjała wesołej zabawie wśród tryskającej wody.

Półkoloniści spędzili dwa dni w Bratkowicach w leśniczówce na Bugaju i na pobliskim, świetnie urządzonej placu zabaw. Oprócz gier i zabaw ruchowych, zarówno na placu jak i na posesji leśniczówki, było także wspólne grillowanie kiełbasek i pieczenie chleba oraz zabawa w podchody.

Zorganizowano także wyjazd do Stadniny Koni w Zabajce. Tam dzieci zwiedziły MINI-ZOO, zobaczyły boksy i przebywające w nich koniki. Później spędziły czas na terenie LKS ZABAJKA, bawiąc się i grając w piłkę. Rozegrany został mecz siatkówki, a w okolicznym lesie zorganizowano zabawę w podchody.

Wychowawcami i opiekunami półkolonii byli nauczyciele NSP w Bratkowicach. Każdego dnia uczestnicy półkolonii mieli zapewniony jednodaniowy ciepły posiłek. Półkolonia była dofinansowana przez Urząd Gminy Świlcza i Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka” w Bratkowicach, za co serdecznie dziękujemy.

Janina Gawel

FLY PARK w Rzeszowie.

Kolbuszowa – Skansen.

Na lotnisku w Jasionce.

W świecie książek

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania został ustanowiony z inicjatywy Polskiej Izby Książki w 2001 roku. Przypada on na 29 września – dzień urodzin Janiny Porazińskiej, autorki książek dla dzieci i młodzieży. Ponieważ tak naprawdę to dzieci są głównymi beneficjentami, dlatego też to święto co roku w naszej Bibliotece obchodzimy wspólnie z przedszkolakami i zacnymi gośćmi, których zapraszamy do wspólnego czytania. Mamy nadzieję, że każdy z nas zdaje sobie sprawę, jak ważne jest głośne czytanie, wielokrotnie o tym przypominamy i do którego niezmiennie namawiamy. W tym roku do wspólnego czytania zaprosiliśmy panią Agnieszkę Toton, wychowawczynię grupy „zerówkowej”. Pani Agnieszka przedszkolakom z tej grupy przeczytała piękną baśń „Brzydkie kaczątko”. Inną baśń H.Ch. Andersena „Słowik” przedszkolakom przeczytała pani bibliotekarka. Dzień Głośnego Czytania to jeden dzień w roku. Świadomi znaczenia głośnego czytania staramy się by odbywało się ono w naszej bibliotece jak najczęściej. Dlatego też organizowane są „Spotkania z bajką”, na które bardzo chętnie przychodzą wszystkie grupy przedszkolne a nawet maluszki ze żłobka.

Jeszcze raz mocno zachęcamy do czytania dzieciom. Może warto wygospodarować 15 minut dziennie na przeczytanie bajeczki naszemu maluszkowi. Będzie to dla nas chwila wytchnienia, a dla naszej pociechy czas, w którym bę-

dzie czuło się wyjątkowo bo ta chwila będzie zarezerwowana tylko dla niego.

Warsztaty plastyczne dla dzieci i dorosłych

Warsztaty plastyczne od lat cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno wśród dzieci jak i starszych naszych użytkowników. Z okazji Dnia Przedszkolaka dla najmłodszych przygotowaliśmy warsztaty tworzenia języków. Było to spotkanie połączone oczywiście z czytaniem bajek, a zakończone słodką niespodzianką z okazji ich święta. Natomiast „Kompozycje roślinne w szkle” to temat ostatnich warsztatów zaproponowanych dla Pań. Jak zawsze Panie wykonały piękne niepowtarzalne prace, każda z nich piękna i każda inna. Równoległe z działaniami prowadzonymi w naszej filii bibliotecznej, bibliotekarz, a jednocześnie instruktor Pani Sabina Wójcik organizuje warsztaty plastyczne w ramach zajęć pozaszkolnych w Szkole Podstawowej nr 1. Zajęcia te prowadzone są przez GBP w Świlczy z siedzibą w Trzcianie. Z okazji Dnia Nauczyciela dzieci wykonały piękne kwiaty z krepiny i wraz z życzeniami ofiarowały je wszystkim nauczycielom w szkole. Kolejną okazją do zaprezentowania zdolności manualnych dzieci był Dzień Chłopaka. Tym razem dziewczynki wykonały piękne goździki dla chłopców uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych. Dzieci na zajęciach wykonały również języki z kaszy gryczanej, kolorowy las w szkle, duszki z materiałów wtórnych. Dla uczczenia Rocznicy Odzyskania Niepodległości wykonały kotyliony oraz kwiaty w naszych narodowych barwach.

Spotkania edukacyjno-informacyjne

„O polityce spójności z PIEED – Rzeszów” to temat spotkania, w którym uczestniczyli uczniowie kl. 5 Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Przybyli do naszej biblioteki pod opieką Pani Bożeny Zwierzyńskiej – Kret i Pani Renaty Bać. PIEED-Rzeszów to Punkt Informacji Europejskiej EuropeDirect Rzeszów działający przy Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Przedstawicielka tej instytucji Pani Monika Lewicka-Bułatek przeprowadziła lekcję, podczas której uczniowie dowiedzieli się o polityce spójności UE. Rozmowa dotyczyła również pomagania, głównie tego mądrego pomagania, czym jest i jakie są jego efekty.

W bratkowskiej bibliotece odbywają się również dla dorosłych użytkowników spotkania o bardzo różnorodnej tematyce. W tym roku był to min. spotkanie na temat aranżacji i projektowania ogrodów przydomowych, które poprowadziła pani Anna Cieszyńska z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, a ostatnio pokaz kosmetyczny, który poprowadziły konsultantki Avon.

Warsztaty komiksu to kolejna z ofert spotkań edukacyjnych skierowana do młodszych naszych użytkowników. W ubiegłym roku były to warsztaty dziennikarskie, a w bieżącym warsztaty tworzenia komiksu. To forma spotkań wymagająca od uczestników zaangażowania oraz samodzielnej pracy. W tegorocznym spotkaniu uczestniczyli uczniowie kl. 6 Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach, którzy na zajęcia przybyli pod opieką wychowawczyni Pani Moniki Garbaczewskiej. Warsztaty poprowadzili znawcy i miłośnicy świata komiksów. Pan Michał Janowski – absolwent Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, pracownik dwóch krakowskich bibliotek publicznych. Pomysłodawca, współzałożyciel, a także koordynator Małopolskiego Studia Komiksu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie. Kolekcjoner i pasjonat komiksu Pan Jędrzej „Yen” Chojnacki – absolwent Policealnego Studium Plastycznego „Anima-Art.” w Krakowie. Od 2002 roku tworzy komiksy internetowe i krótkie formy do fanzinów komiksu japońskiego. Prowadzący bardzo szybko nawiązali świetny kontakt z uczestnikami, dzięki czemu uczniowie bardzo chętnie wykazywali się swoją wiedzą i bez skrupowania dopytywali o nieznane im szcze-

Dzień głośnego czytania.

Rozstrzygnięcie konkursu „Mój przyjaciel Miś”.

Dzień przedszkolaka.

góry dotyczące komiksów. Była to część teoretyczna naszych warsztatów. Drugą częścią była wspólna praca nad komiksem, która odbywała się pod czujnym okiem prowadzących. Mamy nadzieję, że uczestnicy poza dobrą zabawą, którą można było zaobserwować gołym okiem, utrwalili sobie podstawowe informacje o komiksie. Może narodzi się wśród nich kolejny twórca komiksów.

Konkursy

Z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia Biblioteka Publiczna w Bratkowicach zaprosiła dzieci w wieku od 3 do 6 lat do udziału w konkursie plastycznym „Mój przyjaciel Miś”. Uczestnicy mogli samodzielnie wybrać zarówno technikę jak i format swojej pracy. Przyniesione do biblioteki prace oceniała komisja konkursowa w skład, której weszły Panie mgr Dorota Madej – Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Świlczy z/s w Trzcianie, mgr Lucyna Trzeciak – reprezentująca Przedszkole Publiczne w Bratkowicach oraz mgr Sabina Wójcik – bibliotekarz. Na ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród zostali zaproszeni wszyscy uczestnicy. Po odbiór nagród i dyplomów przy-

Mądre pomaganie czyli o polityce spójności.

byli do naszej biblioteki z rodzicami, mamy nadzieję, że miło spędzili jeden z listopadowych wieczorów.

Nowości wydawnicze

Czyli to, co nasi czytelnicy i my bibliotekarze lubimy najbardziej. Biblioteka nasza wychodząc ze swej pierwotnej roli, poszerzając swoją ofertę, organizuje coraz więcej imprez i inicjatyw, ale nie możemy zapominać przy tym

oczywiście o naszej fundamentalnej roli. Dlatego dokładamy wszelkich starań by księgozbiór nasz był aktualny, ciekawy i odpowiadał na potrzeby i zainteresowania naszych czytelników. Cieszy nas, gdy znajdują oni w naszej bibliotece tytuły, które poszukują zarówno starsze jak i niedawno wydane.

Zapraszamy do korzystania z księgozbioru biblioteki oraz do udziału w szerokiej ofercie naszych działań.

Lidia Bułatek

Pokaz kosmetyczny.

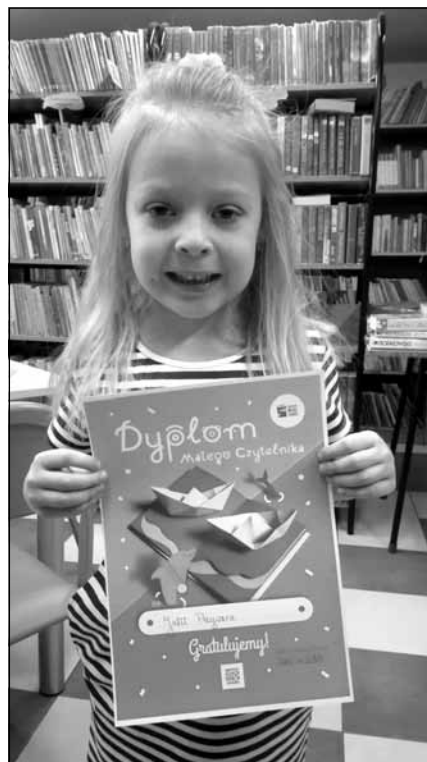
Warsztaty „Las w szkłe”.

„Dziecko musi mieć w otoczeniu ludzi czytających. Już maluchom należy pokazywać książki, to nie może być obcy przedmiot, a litery nie mogą być tajemniczymi znakami. Książka musi być w zasięgu wzroku, najlepiej jeśli jest w rękach rodzica”.

Wanda Chotomska

„PIERWSZE CZYTANKI DLA...” PRZEDSZKOLAKÓW

Gminna Biblioteka Publiczna w Świlczy z siedzibą w Trzcianie wraz z filiami od października tego roku dołączyła do kampanii czytelniczej **Mała Książka Wielki Człowiek**. To ogólnopolska inicjatywa Instytutu Książki, której celem jest zachęcenie rodziców do codziennego czytania z dzieckiem.

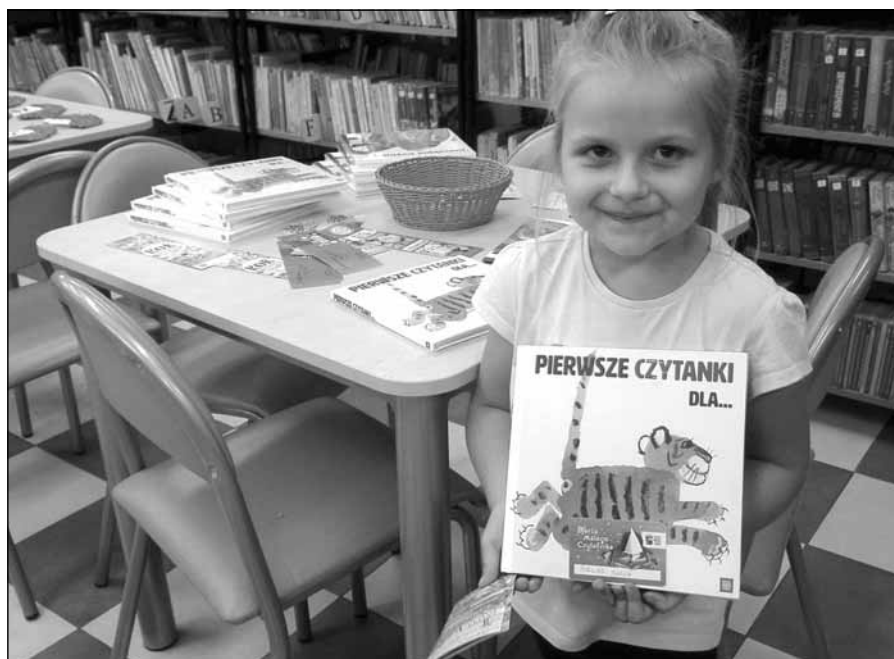

Tegoroczna edycja to kolejna odsłona kampanii **Mała Książka – Wielki Człowiek**. Zaproszenie przedszkolaków do bibliotek jest rozwinięciem programu prowadzonego od 2017 roku. Wówczas to Instytut Książki rozpoczął dystrybucję wyprawek czytelniczych dla noworodków w szpitalach.

Celem projektu „Mała książka – wielki człowiek” jest systemowa poprawa stanu czytelnictwa w Polsce poprzez skoordynowane, wieloletnie działania na rzecz promocji, edukacji czytelniczej oraz kształtowania nawyku obcowania z książką od najmłodszych lat. Projekt ma zachęcić rodziców do odwiedzania

Każdy przedszkolak z roczników 2013-2016, który przyszedł do biblioteki z rodzicem, otrzymał w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymywał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu został uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znalazł się również prezent dla rodziców „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze.

bibliotek, które dzisiaj, poza udostępnianiem księgozbiorów, pełnią również funkcję nowoczesnych centrów kultury. Dzieci natomiast, wyrabiając nawyk czytania, poznają bibliotekę jako miejsce będące ciekawą alternatywą dla telewizji i komputera.

W ramach kampanii w Filii Bibliotecznej w Bratkowicach zarejestrowano 50 młodych czytelników i czytelniczek w wieku 3-6 lat. Otrzymali oni Wyprawki oraz Karty Małego Czytelnika. Poprzez systematyczne wypożyczanie książek niektórzy bardzo szybko zgromadzili komplet 10 naklejek, dzięki czemu równie szybko mogliśmy im wręczyć Dyplomy Młodego Czytelnika. Pozostali może nie tak często, ale równie chętnie odwiedzają naszą bibliotekę, wypożyczają książeczki i gromadzą punkciki. Cieszy nas bardzo duże zainteresowanie tą akcją wśród najmłodszych i ich rodziców, którym w tym miejscu pragniemy gorąco podziękować. To tak naprawdę to na Was spada trud wypożyczania, a co najważniejsze czytania dzieciom. Wierzmy głęboko, że zaowocuje to w późniejszych latach. Warto w tym miejscu przypomnieć zalety czytania dzieciom, które potwierdzają liczne badania.

Głośne czytanie dziecku:

- buduje więź pomiędzy rodzicem i dzieckiem,
- zaspokaja potrzeby emocjonalne,
- wspiera rozwój psychiczny dziecka i wzmacnia jego poczucie własnej wartości,
- uczy języka, rozwija słownictwo, daje swobodę w mówieniu,
- przygotowuje i motywuje do samodzielnego czytania,
- uczy myślenia,
- rozwija wyobraźnię,
- poprawia koncentrację,
- ćwiczy pamięć,
- przynosi wiedzę ogólną,
- ułatwia naukę,
- uczy odróżniania dobra od zła, rozwija wrażliwość moralną,
- rozwija poczucie humoru,
- jest znakomitą rozrywką,
- zapobiega uzależnieniu od mediów,
- chroni przed kwestionowanymi wpływami ze strony otoczenia i kultury masowej,
- pomaga w rozwiązywaniu problemów,
- jest zdrową ucieczką od nudy,
- jest profilaktyką działań aspołecznych,
- kształtuje nawyk czytania i zdobywania wiedzy.

Dlatego apelujemy mocno do wszystkich rodziców, dziadków i innych członków rodzin. Czytajmy, czytajmy i jeszcze raz czytajmy naszym najmłodszym, to najlepsza inwestycja w ich przyszłość.

Lidia Bułatek

Warto przeczytać

Joanna Jax – Saga von Becków: Dziedzictwo i Piętno

„Dziedzictwo” to poruszająca opowieść o zawiłych losach polskiej nauczycielki i niemieckiego oficera SS oraz ich potomków. Pełna dramatycznych momentów historia rozgrywa się na przestrzeni niemal osiemdziesięciu lat, przenosząc

czytelnika z przedwojennego Wolnego Miasta Gdańsk i pruskiej arystokratycznej posiadłości w Szlezwiku-Holsztynie do wojennego Krakowa i Olkusza, powojennego Berlina Wschodniego i Warszawy, następnie do prowansalskiej wsi i Paryża lat sześćdziesiątych, aż wreszcie do Polski po roku 1989. Bohaterką „Piętna” jest prawnuczka Wenera von Becka, która postanawia prześledzić dzieje swoich przodków. Odkrywając historię swojej rodziny i osób z nią związanych, Julia wkracza na niebezpieczną ścieżkę, która może zakończyć się dla niej tragicznie.

Wojciech Chmielarz – Żmijowisko

Żmijowisko to opowieść o tragedii, która niszczy wszystkich dookoła. O rodzinie, która musi stawić czoło próbie przekraczającej ludzkie wyobrażenia. Uczuciach, które trwają pomimo mijających lat, a które niosą destrukcję zamiast pocieszenia. Zdradzie, bólu i miłości. Strachu, zbrodni i karze. To opowieść o tym, jak wiele jesteśmy w stanie zrobić dla naszych dzieci i jak wiele nas to kosztuje.

Marcel Moss – Nie odpisuj

Żałuję, że przeczytałam tę wiadomość... To okrutne, ale żywię się cierpieniem innych ludzi. Cudze nieszczęście dodaje mi otuchy i uzmysławia, że świat nie zmówił się przeciwko mnie. Nie tylko ja mam pod górkę.

Czy możesz wierzyć ludziom, których poznajesz w internecie?

Martyna prowadzi profil społecznościowy, na którym internauci anonimowo zdradzają swoje tajemnice. Pograżona w depresji kobieta zaczytuje się w problemach obcych ludzi, których cierpienie dodaje jej otuchy. Wydaje jej się nawet, że zna swoich czytelników lepiej niż oni sami.

Pewnego dnia dostaje jednak wiadomość, którą powinna była zignorować. Opróżniona butelka wina sprawia, że dziewczyna traci czujność i odpisuje. W jednej chwili Martyna przestaje być tylko powiernicą sekretów anonimowych internautów. Od teraz staje się częścią czyjegoś życia, które jest jeszcze bardziej przerażające niż to opisywane w zwierzeniach.

Gdyby tylko nie odpisała na tę wiadomość...

Oboje jesteśmy nierozumiani. Oboje tkwimy w próżni, gdzie nikt nie słyzy naszego wołania o pomoc.

Poleca czytelniczka Justyna

Kolejowe ABC w Przedszkolu Publicznym w Bratkowicach

5 listopada 2019 roku Zespół Kolejowego ABC odwiedził Przedszkole Publiczne im. Jana Pawła II w Bratkowicach. Zajęcia odbyły się w najstarszej grupie przedszkolnej, uczestniczyło w nich 25 dzieci wraz z wychowawczynią mgr Agnieszką Toton.

Kampania Kolejowa ABC realizowana przez Urząd Transportu Kolejowego to ogólnopolska kampania informacyjno-edukacyjna z zakresu bezpieczeństwa kolejowego skierowana do dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym oraz ich nauczycieli, wychowawców i rodziców. Kampania jest współfinansowana ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Honorowym patronatem kampanii Kolejowe AbC jest Minister Edukacji Narodowej oraz Rzecznik Praw Dziecka. Działania w ramach projektu realizowane są na dwóch etapach. Pierwszym rodzajem działań to zajęcia edukacyjne prowadzone w przedszkolach i szkołach podstawowych na terenie całej Polski. Drugi etap realizacji projektu to kampania w mediach o charakterze informacyjno-edukacyjnym, na rzecz poprawy szeroko rozumianego bezpieczeństwa pasażerów. Głównym celem kampanii jest promowanie zasad bezpieczeństwa związanego z prawidłowym korzystaniem z transportu kolejowego.

Podczas zajęć Kampanii Kolejowej ABC w przedszkolu dzieci zdobyły wiedzę na temat bezpiecznego zachowania na dworcu, na peronie czy w pociągu. Zostały zaznajomione z oznaczeniami na peronie. Dzieci dowiedziały się, gdzie można kupić bilet na pociąg, co zrobić, kiedy widzimy bagaż pozostawiony bez opieki. Przedszkolaki chętnie brały udział w zadaniach interaktywnych, podczas których poznały znaki drogowe stawiane przed przejazdami kolejowymi. Podczas doświadczenia z odbłaskami dzieci zrozumiały, dlaczego warto je nosić. Zostały zaznajomione z piosenką, którą odśpiewywały z bohaterem akcji „Rogatkiem”. Na zakończenie uczestnicy otrzymali od organizatorów zestaw bezpiecznego podróżnika, w którym można było znaleźć kamizelkę odbłaskową, książkę o tematyce kolejowej oraz bohatera akcji, pluszowego misia „Rogatka” oraz wiele innych gadżetów. Zajęcia w ramach kampanii bardzo spodobały się dzieciom, a szczególnie prezenty otrzymane w ramach projektu.

Anna Trawka

PROGRAMY I PROJEKTY OGÓLNOPOLSKIE I MIĘDZYNARODOWE REALIZOWANE W NASZYM PRZEDSZKOLU W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Wiek przedszkolny to wyjątkowy czas, kiedy dziecko zaczyna interesować się otaczającym go światem. Chce poznawać reguły, zasady i prawa w nim panujące. Najlepszym tego dowodem są jakże dobrze znane rodzicom niekończące się pytania: „A dlaczego?”, „A po co?”, „A czemu?”. Dlatego też rolą przedszkola jest nie tylko opieka i zorganizowanie zabawy dla dzieci, ale także wspieranie ich w poznawaniu świata i rozwijaniu ich zainteresowań. Nasze przedszkole wychodzi naprzeciw tym dziecięcym oczekiwaniom i między innymi poprzez udział w różnorodnych projektach i programach ogólnopolskich wspiera dzieci w ich prawidłowym rozwoju. Podejmowane działania wzbudzają poczucie własnej wartości, uczą empatii, uwrażliwiają na potrzeby innych, propagują czytelność, promują zdrowie oraz integrują środowisko.

W roku szkolnym 2019/2020 nasze przedszkole włączyło się w realizację następujących programów i projektów ogólnopolskich i międzynarodowych:

„Mały miś w świecie wielkiej literatury” – to międzynarodowy projekt edukacyjny, którego celem jest propagowanie czytelnictwa, a miłość do czytania jest przekazywana już najmłodszym w przedszkolach. W ramach projektu wychowawczynie, nauczycielki, rodzice oraz zaproszeni goście czytają dzieciom książki. Nieodłącznym motywem projektu jest pluszowy miś, który staje się przewodnikiem dzieci w wielkim świecie literatury.

„Mamo, Tato, wolę wodę” – to ogólnopolski program, którego głównym celem jest promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców, informowanie o korzyściach zdrowotnych wynikających z picia wody.

„Kreatywny Przedszkolak” – to ogólnopolski projekt edukacyjny, którego głównym celem są kreatywne i twórcze działania nauczycieli z przedszkolakami oraz uruchamianie twórczości dzieci tak, by potrafiły zrobić „coś z niczego”. Istotą projektu jest pokazanie dzieciom, że piękne dzieła można tworzyć nie tylko z kupionych gotowych produktów.

„Kids&Sport” – to akcja, której celem jest aktywizacja ruchu dzieci, szkolenie kadry pedagogicznej i przekazywanie rodzicom informacji z zakresu zdrowych nawyków, aktywnego trybu życia i harmonijnego rozwoju psychomotorycznego dziecka. Nadrzędnym celem akcji jest uświadamianie dzieci, jak przyjemna jest aktywność fizyczna.

Karolina Ząbczyk

Uzależnienia wśród dzieci młodzieży

Czym są uzależnienia?

Mianem uzależnienia określa się niekontrolowany stan zależności fizycznej, psychicznej i społecznej od środka uzależniającego. W przypadku zaprzestania brania tych środków odczuwa się przykre objawy fizyczne i psychiczne. Najczęściej występującymi uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży są **nikotynizm, narkomania, alkoholizm, siecioholizm, fonoholizm i uzależnienie od dopalaczy.**

Bardzo często pierwszy kontakt z uzależnieniami dzieci mają już w domu rodzinnym. Uzależnienia te nie dotyczą ich bezpośrednio, ale ich najbliższych: rodziców, starszego rodzeństwa, krewnych, sąsiadów. Młodzież najczęściej z problemem tym spotyka się na różnego rodzaju imprezach, prywatkach, dyskotekach. Niektórzy nie wyobrażają sobie jakiegokolwiek spotkania towarzyskiego bez alkoholu, papierosów czy narkotyków.

Zdecydowana większość młodzieży uważa siebie za osoby wolne od uzależnień. Nie widzą bowiem nic złego w tym, że palą papierosy, piją alkohol, czy zażywają narkotyki. Większość ich rówieśników robi to samo, w domu nie było imprezy bez alkoholu. Oni sami również na dyskotekach, prywatkach, koncertach i innych masowych imprezach mają kontakt z substancjami uzależniającymi. Przecież trudno odmówić, gdy koledzy namawiają i zachęcają.

Przyczyny uzależnień

Do podstawowych przyczyn uzależnień należy zaliczyć niedojrzałość emocjonalną, zaburzenia osobowości, poważne stresy i urazy, które istotnie naruszają równowagę psychiczną. Ryzyko uzależnień wzrasta wskutek negatywnego wpływu środowiska, np. grupy koleżeńskiej, szalenie trudno jest jednostce odmówić i przeciwstawić się pozostałym członkom grupy, gdyż można utracić tak ważną w tym wieku dla młodego człowieka pozycję w grupie.

Młodzieńcza potrzeba buntu jest także ważnym czynnikiem skłaniającym do sięgania po dopalacze, narkotyki czy alkohol.

Młodzież chce robić rzeczy, które spotykają się z aprobatą rówieśników, zwłaszcza, gdy jednocześnie doprowadza to rodziców do wściekłości. Ponadto używki zespalają środowisko młodych, często są jedynym spoiwem zapewniającym grupie rówieśniczej trwałość. Inna przyczyna to uwarunkowania genetyczne, jednak nie stwierdzono takich zaburzeń w organizmie, które zmuszałyby daną osobę do przyjmowania środków uzależniających, dlatego sferą odpowiedzialną za uzależnienie jest psychika. Dodać trzeba, że zjawisko uzależnień wiąże się z młodzieńczą fazą życia, kiedy psychika jest nieustabilizowana a osobowość nieukształtowana, kiedy prym wiedzie młodzieńczy bunt wobec świata.

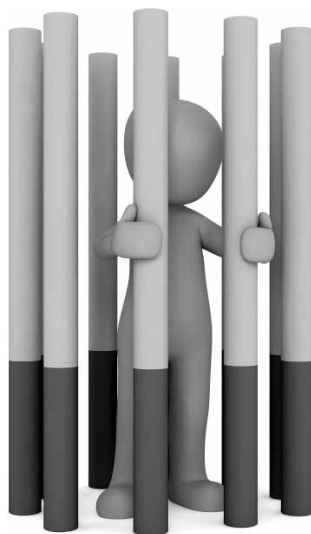
Młodzi ludzie sięgają po środki uzależniające z różnych przyczyn. Często uważają, że poprawiają one samopoczucie

oraz sprawność działania, ułatwiają kontakty, rozwiązują problemy. Próbuje w ten sposób zwrócić na siebie uwagę, na swoje kłopoty i problemy. Czasami jest to zwykła bezmyślność czy chęć dorównania kolegom. Oprócz wyżej wymienionych mówi się też o braku bliskich więzi z członkami rodziny oraz nudnym i mało radosnym życiu.

Nikotynizm

Jest najbardziej rozpowszechnionym nałogiem. Papierosy co roku zabijają na świecie ok 4 mln ludzi. Paląc papierosy wprowadzamy do swojego organizmu bardzo silnie działające trucizny. Najważniejszym składnikiem dymu tytoniowego jest nikotyna, należąca do grupy alkaloidów najsilniej trujących. **Dym papierosowy zawiera ponad 4000 substancji chemicznych, w tym aż 40 związków rakotwórczych.** Wdychanie dymu tytoniowego, czyli bierne palenie, jest równie niebezpieczne jak samo palenie. Boczny strumień dymu tytoniowego zawiera 35 razy więcej dwutlenku węgla i 4 razy więcej nikotyny niż dym wydychany przez aktywnych palaczy. Palenie powoduje nieżyt oskrzeli, zapalenie płuc, zapalenie migdałków podniebiennych, zapalenie zatok obocznych nosa, wysiękowe zapalenie ucha, obturacyjne zapalenie oskrzeli i astmę oskrze-

lową. Palenie tytoniu nie tylko naraża nas na utratę zdrowia, ale i pogarsza wygląd skóry. Wcześniej występują zmarszczki, opóźnia się gojenie ran, zaostrza stan wielu schorzeń skóry (np. trądzika czy łuszczycy). Nałogowi temu towarzyszy również żółty nalot na zębach i nieprzyjemny zapach z ust. Nikotynizm to wielkie przekleństwo, które przyciąga coraz to młodszą młodzież. Najczęściej swój pierwszy papieros wypalają uczniowie w szkole podstawowej. Według amerykańskich badaczy, palący uczniowie mają gorsze wyniki w nauce niż niepalący, są mniej pojętni, roztargnieni, bardziej nerwowi, wybuchowi i często nieposłuszni. Uzależnienie od papierosów rodzi się niepostrzeżenie. Najpierw wypala się pierwszego w swoim życiu papierosa, potem drugiego, aż wreszcie całą paczkę dziennie. W miarę upływu czasu pojawia się postępujące przyzwyczajanie i biologiczne uzależ-

nienie od tytoniu. Palenie papierosów od lat stanowi największe zagrożenie, jeśli chodzi o uzależnienia. Sprzyja temu stosunkowo niska ich cena, grupa rówieśnicza, która robi to samo, konsekwencje, które widoczne są dopiero po pewnym czasie, a także przykład dorosłych.

Narkomania

Jest jednym z najpoważniejszych zagrożeń społecznych w naszym kraju, rozwija się szczególnie wśród młodego pokolenia. Od kilku lat narkomania utraciła swój marginalny charakter, dotyczący jedynie wąskiego kręgu zbuntowanej młodzieży, stając się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym i obecnym. Wymienia się generalnie trzy grupy przyczyn: społeczne, psychologiczne i biologiczne. Najmłodszy narkomani to dzieci w wieku 12 lat, czyli problem narkomani istnieje już w szkołach podstawowych.

Do najczęściej używanych środków narkotycznych należą:

- Różnego rodzaju substancje chemiczne obecne w postaci lotnej w klejach, lakierach nitro, rozpuszczalnikach do farb i lakierów;
- Opium, morfina, heroina, które działają opóźniająco na ośrodkowy układ nerwowy;
- Środki halucynogenne – marihuana, haszysz, LSD;
- Środki pobudzające – kokaina, crack, amfetamina;
- Leki psychotropowe;

Wszystkie środki narkotyczne uszkadzają przede wszystkim komórki centralnego układu nerwowego. Komórki nerwowe nie posiadają zdolności regeneracyjnych i dlatego komórki uszkodzone przez narkotyki giną nieodwracalnie. Jednorazowy kontakt z narkotykiem może wywołać euforię, podniecenie, pewność siebie, brak potrzeby snu, rozszerzenie źrenic. Natomiast używanie narkotyków powoduje wystąpienie objawów zależności fizycznej i psychicznej, bezsenność, wychudzenie, drżenie kończyn, halucynacje, wymioty, paranoje, wybuchy agresji. Narkotyki, które się pali powodują zmiany chorobowe w nosie, gardle, przewlekle zapalenie krtani i oskrzeli. Długotrwałe branie może doprowadzić do całkowitej utraty łaknienia a w następstwie do osłabienia odporności organizmu.

Sygnaly mogące świadczyć, że dziecko może mieć kontakt ze środowiskiem narkotycznym to:

- Nagłe zmiany nastroju, zmęczenie, izolowanie i zamykanie się w sobie;
- Nagła zmiana grona dotychczasowych znajomych;
- Spadek zainteresowania szkołą, sportem i ulubionymi zajęciami;
- Kłamstwa i wykręty, wynoszenie z domu wartościowych przedmiotów, podkradanie pieniędzy;

- Nie wytłumaczalne spóźnienia do domu;
- Używanie tajemniczych określeń podczas rozmów np.: dragi, jarać, być na haju, być na głodzie, hasz, marycha, skręt, dżoint, amfa, koka, towar, diler;

Alkoholizm

Uważa się go za chorobę. Choroba ta rujnuje pijącego fizycznie, emocjonalnie, duchowo i intelektualnie. Uzależnienie psychiczne polega na potrzebie picia alkoholu dla poprawy samopoczucia. Alkohol jest przyczyną wielu różnorodnych problemów społecznych i zdrowotnych, których rozpowszechnienie jest ściśle związane z ilością spożytego alkoholu. Przyczyny alkoholizmu nie są znane, alkoholikiem może stać się każdy i to niezależnie od tego, ile i jak mocno pije. Alkoholikiem jest ktoś, u kogo odzywa się przymus picia i kto traci kontrolę nad ilością wypitego alkoholu. Alkoholik mówi najczęściej: „piję, bo nikt mnie nie rozumie”, „bo mam kłopoty”. Tymczasem prawda jest inna. Alkoholik zawsze pije z jednego powodu: bo jest uzależniony od alkoholu i musi pić.

Alkohol szczególnie jest niebezpieczny dla dzieci i młodzieży, która nie osiągnęła jeszcze dojrzałości biologicznej. Nadużywanie alkoholu przez młodzież często prowadzi do ciężkich zatruc, ponieważ tolerancja młodego organizmu na alkohol jest niewielka. Również tkanka mózgowa ulega znacznie szybszemu uszkodzeniu, niż u osoby dorosłej. Dziecko, które pije ma obniżoną sprawność intelektualną, mniejszą zdolność zapamiętywania, łatwo się męczy, jest drażliwe i nadpobudliwe. W ostatnich latach obserwujemy wzrost zagrożeń alkoholowych wśród dzieci i młodzieży. Wzrasta liczba młodych, którzy sięgają po napoje alkoholowe, a maleje liczba abstynentów. Jednocześnie obniża się wiek inicjacji alkoholowej – 13 rok życia. Niedopuszczalne jest picie alkoholu w czasie ciąży, gdyż może on znacząco wpływać na rozwijający się w łonie matki płód, powodując alkoholowy zespół płodowy (FAS). Charakteryzuje się on opóźnieniem rozwoju umysłowego dziecka i nadpobudliwością.

Sieciolizm i fonolizm

Człowiek współczesny stał się niemal synonimem kogoś uzależnionego. W naszych czasach poważnym zagrożeniem jest nie tylko nikotynizm, narkomania czy alkoholizm.

Problemy wychowawcze bywają związane także z innymi uzależnieniami, często lekceważonymi czy zupełnie niedostrzeganymi przez rodziców. Do tych zjawisk należy uzależnienie od komputera, telefonu oraz Internetu.

Coraz częściej zdarza się, że już nawet kilkuletnie dzieci spędzają kilka godzin dziennie przed komputerem, telefonem, a mimo to ich rodzice nie interweniują. Tymczasem wielogodzinne korzystanie z komputera, telefonu, podobnie jak długotrwałe oglądanie telewizji, przynosi bardzo negatywne konsekwencje. Po pierwsze powoduje stopniowy zanik więzi rodzinnych i możliwości oddziaływań wychowawczych ze strony rodziców. Po drugie szkodzi zdrowiu, gdyż z jednej strony oznacza wielogodzinne wystawianie na promieniowanie w zamkniętym pomieszczeniu, a z drugiej strony prowadzi do rezygnacji z ruchu i aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu. Po trzecie korzystając z komputera, telefonu bez obecności i kontroli rodziców młodzi są narażeni na szkodliwe bodźce psychiczne (przemoc, erotyka) zawarte w wielu programach komputerowych. Po czwarte długotrwałe przesiadywanie przy komputerze, telefonie, telewizji powoduje zmęczenie oraz zaniedbywanie obowiązków szkolnych i domowych. Wreszcie prowadzi do popadnięcia w uzależnienie, a w konsekwencji powoduje szkody zdrowotne, utrudnia rozwój intelektualny, osłabia siłę woli i osobowość, a także wrażliwość moralną oraz więzi rodzinne i religijne. Telefony komórkowe mają właściwie wszyscy. Malutkie dzieci słuchają z nich muzyki, większe oglądają bajki, osoby starsze korzystają z nich dla wygody i własnego bezpieczeństwa. Jak każde zdobycze techniki, telefon niesie ze sobą ogromne możliwości, ale i zagrożenia. Uzależnienie od komputera, telefonu przejawia się najczęściej w postaci uzależnienia od gier komputerowych (głównie dzieci) oraz od Internetu (głównie młodzież). Podobnie jak w przypadku uzależnienia od telewizji, dziecko czy nastolatek zwodzi rodziców, że za chwilę wyłączy komputer, odłoży telefon i zajmie się nauką czy innymi obowiązkami. W rzeczywistości ta „chwila” trwa zwykle kolejne godziny. Coraz częściej Internet oraz poczta elektroniczna, a także czaty i grupy dyskusyjne stają się dla nastolatków miejscem kontaktu z sektami, z dealerami narkotyków czy z pedofilami. Jeśli danemu dziecku czy nastolatkowi trudno obejść się bez telefonu, komputera czy Internetu, gdy zamiast odrabiać lekcje, uprawiać sport, rozmawiać z rodzicami, rodzeństwem myślą jedynie o tym, by jak najszybciej zasiaść do telefonu, komputera, jeśli niemożność ta rodzi u nich podrażnienie, a czasem nawet agresję to mamy do czynienia z uzależnieniem od mediów elektronicznych.

Uzależnienie od dopalaczy

Użytki i różnego rodzaju dopalacze działają negatywnie nie tylko na psychikę człowieka. Często prowadzą do depresji, a młodzi ludzie uzależnieni od nich często trafiają na odwyk. Nierzadko zaczyna się niewinnie – od jednego specyfiku, a finał jest druzgocący. Trucizny, które uzależniają często są dostępne w zwykłych sklepach. Zdarza się, że sami rodzice nie wiedząc, że kupują swoim pociechom środki uzależniające, tkwią w przekonaniu, że dostarczają dziecku potrzebnej energii. Dopalacze to substancje roślinne lub syntetyczne, produkowane jako substytuty narkotyków. Preparaty te mają działanie odurzające i psychoaktywne, a ich działanie podobnie jak w przypadku narkotyków wywołuje psychiczne i fizyczne uzależnienie. Skład dopalaczy jest nieustannie modyfikowany i przeważnie znany jedynie samemu producentowi. Reakcja organizmu na składniki tych środków zastępczych jest trudna do przewidzenia, a w wielu przypadkach ich zażycie kończy się śmiercią. Odtrucie i ratunek jest utrudniony ze względu na brak znajomości składu przez lekarzy.

Można wyróżnić trzy grupy dopalaczy:

- Party pills – czyli tabletki lub proszki których działanie jest zazwyczaj euforyzujące i stymulujące, a w przypadku opioidów również przeciwbólowe i uspokajające.
- Środki jednoskładnikowe – w formie znaczków do lizania lub tabletki zawierające tylko jedną substancję.
- Susze i kadzidełka – pochodzenia najczęściej roślinnego, ich działanie wywołuje skutki podobne do doświadczanych podczas palenia opium lub marihuany, a zażywa się je za pomocą spalania w fajkach, skrętach.

Dopalacze mogą wywołać w zależności od wrażliwości organizmu: nudności, biegunkę, nadmierną potliwość, wymioty, bóle i zawroty głowy, stany lękowe, bezsenność, drgawki, znużenie, urojenia, ataki szału, wysoką gorączkę, śpiączkę.

Należy pamiętać, że uzależnienie jakiegokolwiek by ono nie było to choroba jak każda inna, a osoba uzależniona nie powinna czuć się napiętnowana. Samotna walka z nałogiem jest często trudna i wielokrotnie kończy się niepowodzeniem. Dobrym rozwiązaniem jest zwrócenie się o pomoc do specjalisty. Każdy kto ma choć odrobinę chęci aby opuścić swój dramatyczny, zakłętą krąg powinien spróbować. Prowadzona w specjalistycznych placówkach długoterminowa terapia zmierza między innymi do ustalenia cech osobowości osoby uzależnionej, źródła jej problemów oraz do zrozumienia istoty uzależnienia. Psychoterapia, oprócz utrzymania abstynencji, ma również prowadzić do poprawy funkcjonowania psychicznego społecznego pacjentów.

Cecylia Homa

Szymon na tropie ŚMIECIARZA

Dawno, dawno temu... A może to czasy teraźniejsze. Kto to teraz pamięta... Przecież każda bajka tak się właśnie zaczyna. W małej wiosce pod lasem mieszkał sobie Szymon. Był to mały chłopiec, ale o bardzo dużym sercu, który kochał przyrodę. Interesowało go wszystko. Kwiaty, drzewa oraz zwierzęta. Ptaki czasem przylatywały do Niego i siadały mu na ramieniu. Był prawdziwym przyjacielem przyrody. Jednak najbardziej wrażliwy był na punkcie zaśmiecania lasu. Las był piękny. Była to część dawnej puszczy Sandomierskiej. Rosły tam wspaniałe i potężne drzewa, paprocie, pachnące kwiaty oraz wiele innych ciekawych roślin. Można tam było zobaczyć jelenie, sarny, dziki oraz mnóstwo małych zwierzątek. Las był duży, czysty i pachnący igliwiem. Chociaż zdarzało się, że podczas grzybobrania amatorzy grzybów zostawiali po sobie wiele brzydkich pamiątek, np. puste plastikowe i szklane butelki, opakowania foliowe oraz różne papierki po słodyczach. Ale na to zawsze Szymon był przygotowany. Kiedy szedł do lasu na spacer każdorazowo miał ze sobą worek foliowy, do którego pakował zostawione przez grzybiarzy pamiątki. Śmieci te później przynosił do domu. Pewnego dnia, a była to sobota, Szymon wstał wcześnie rano, bo chciał iść do lasu, aby zobaczyć jelenie na rykowisku. Szybko zjadł śniadanie, pożegnał się z rodzicami i wyruszył na poszukiwanie zwierzyny. Po drodze zobaczył stado bażantów oraz przebiegające przez drogę zajęce. Widział też wiewiórkę, która zwinnie wspięła się na drzewo, które właśnie Szymon mijał. Kiedy doszedł na miejsce jego oczom ukazał się straszny widok. Na skraju lasu ujrzał walające się śmieci. Kto to mógł zrobić? – zastanawiał się Szymon, – Dlaczego? Jak ktoś tak mógł potraktować nasz las?! – krzyknął chłopiec. Po namyśle zdecydował się, że nie pójdzie dalej na rykowisko. Postanowił się rozprawić się ze śmieciarzem (jak go w myślach nazwał). Chciał ukarać tego, który w taki sposób potraktował las. Wiedział już, że takie nielegalne wysypiska trzeba zgłaszać dorosłym. Wrócił do domu i z pomocą taty poinformowali pana leśniczego. Ten potraktował ich bardzo poważnie. Razem pojechali na skraj

lasu, gdzie były rozrzucone śmieci. Wspólnymi siłami posprząтали śmieci. Pan leśniczy ustawił też znak z zakazem wyrzucania śmieci do lasu. Znalazło się tam też ostrzeżenie o karze dla tego, kto nie zastosuje się do tych zasad. Ale to i tak było dla Szymona za mało. Bo przecież dalej nie było wiadomo, kto zrobił z lasu wysypisko śmieci. Postanowił na własną rękę sprawdzić, kto za tym stoi. Wziął sobie za punkt honoru dopilnować, aby więcej nie było takich sytuacji. Codziennie po szkole chodził do lasu i sprawdzał czy ktoś nie kręci się pod lasem, aby znowu zostawić tam swoje śmieci. Po kilku tygodniach Szymon zobaczył coś, co przykuło jego uwagę. Był to samochód zaparkowany na skraju lasu, wokół którego było dużo napełnionych worków na śmieci. Właściciel auta porozglądał się dookoła czy ktoś go nie widzi, wrzucił worki do rowu pod lasem i szybko odjechał. Jednak nie przewidział, że to miejsce jest obserwowane przez strażnika przyrody, którym był Szymon. Jednak zanim on dobiegł do tego miejsca, śmieciarz zdążył już odjechać. Zostały po nim tylko worki ze śmieciami oraz tuman kurzu na drodze. Znowu! Znowu mi się nie udało! – zapłakał Szymon nad całą sytuacją i usiadł na trawie. O nie! Ja tak tego nie zostawię! Złapię Cię śmieciarzu!!! Już w tym moja głowa, żeby nikt więcej nie zaśmiecał lasu!!! Gdy tak myślał, zobaczył że jeden worek jest rozerwany. Podniósł się i zobaczył, że pod workiem coś leży. Okazało się, że to portfel. Szy-

mon otworzył go i zobaczył dowód osobisty. Mam Cię! Krzyknął uradowany!!! Już nigdy nie wywieziesz śmieci do lasu!!! Szymon wziął go ze sobą i udał się znowu do pana leśniczego. Tam opowiedział mu, czego był świadkiem oraz o tym, co znalazł. Pan leśniczy razem z innymi leśnikami zebrali śmieci na przyczepkę samochodu i odwieźli zgubę śmieciarzowi. Jakie było jego zdziwienie, gdy zobaczył pod domem służbowy samochód leśniczego. Nie pomogły zaprzeczenia, że śmieci nie są jego, a portfel zgubił jak zbierał grzyby. Ale Szymon, który był świadkiem i wszystko widział z daleka, poświadczył, że to właśnie jest śmieciarz. W garażu stał też samochód, którym przywiózł do lasu śmieci. Były tam też takie same worki na śmieci jak te znalezione pod lasem. Śmieciarz został surowo ukarany mandatem. Jednak chyba największy był wstyd, którego się najadł, ponieważ cała wioska była świadkiem wizyty leśniczego oraz tego jak została mu oddana jego własność. Cała historia skończyła się dobrze. Szymon już nigdy nie znalazł w lesie nielegalnych wysypisk. A cała historia została opisana dla innych, aby była przykładem, że przyroda jest piękna i ma wielu strażników, którzy zawsze staną w jej obronie. Bo choć jest wielka nie zawsze sama się obroni. Musimy sami zadbać o nasze środowisko i przyrodę. Bo to od nas tylko zależy, jaka ona będzie. **Bądźmy strażnikami przyrody!!!**

Szymon Wdowik
ucz. kl. VI SP nr 1 w Bratkowicach

„Nie trzeba być wielkim, aby zacząć trenować, ale trzeba zacząć, aby być wielkim”

Październik to miesiąc, w którym najmłodszy zawodnicy Gminnego Uczniowskiego Klubu Lekkiej Atletyki rozpoczęli kolejny sezon treningowy.

Zajęcia lekkoatletyczne dla dzieci i młodzieży odbywają się w poniedziałki o godzinie 18.00 w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Grupę najmłodszych zawodników trenuje Natalia Kalina – absolwentka Uniwersytetu Rzeszowskiego Wydziału Wychowania Fizycznego. Na treningach dzieciaki doskonale poznane już wcześniej dyscypliny lekkoatletyczne jak również poznają nowe, dotąd nieznanne im dyscypliny. Dla większości zawodników jest to także czas do przygotowania się do startu na pierwszych zawodach sportowych.

Starsi zawodnicy trenujący pod czujnym okiem trenera Lesława Lassoty zakończyli już starty w sezonie letnim zdobywając wiele wspaniałych wyników na zawodach różnej rangi. Największym osiągnięciem w gronie zawodników GUKLA Bratkowice pochwalić się może nasza trenerka Natalia Kalina, która zajęła 5 miejsce na Mistrzostwach Polski w Radomiu pokonując dystans 5 km.

Dzięki uprzejmości i hojnemu datkowi Wójta Gminy Świlcza Pana Adama Dziejzica nasi podopieczni zyskali nowy sprzęt sportowy dopasowany do ich wieku (płotki, kule, oszczepy, piłki lekarskie, piłeczki palantowe), możliwość udziału w zawodach oraz koszulki, w których będą godnie reprezentować Gminę Świlcza.

Serdecznie zapraszamy do udziału w treningach lekkoatletycznych dzieci i młodzież z całej Gminy Świlcza. Gwarantujemy dobrą zabawę, dużo ruchu i mnóstwo wiedzy na temat dyscyplin lekkoatletycznych.

Bożena Gratkowska

Aktywność fizyczna zimą

Mam wrażenie, że wszelaka aktywność fizyczna jest najchętniej wykonywana w cieplejszych i bardziej słonecznych miesiącach całego roku kalendarzowego.

Kiedy budzi się wiosna i czuć w powietrzu taki świeży zapach natury, ludzie zaczynają wychodzić ze swoich „dziupli”, zaczynają bardziej dbać o siebie a tym samym zaczynają wprowadzać do swojego dnia codziennego różnego rodzaju aktywność, zaczynając od popularnego ostatnio biegania, po rower, chodzenie po górach czy nawet zwykłe spacerowanie z dziećmi. Wiosna, to chyba najbardziej odpowiednia pora roku do wszelakich zmian w życiu.

Ale jak już tak się wciągniemy w tą aktywność fizyczną, to po co przerywać ten cały skomplikowany dla niektórych proces dbania o siebie? W tej chwili aura na zewnątrz jest taka jaka jest i już praktycznie nikogo nie można spotkać na ścieżkach biegowych czy rowerowych. Większość z nas w chłodniejszych miesiącach najchętniej siedziałaby pod kocykiem z kubkiem gorącej herbaty albo czegoś mocniejszego. Dlaczego aktywność fizyczna jest równie ważna zimą jak i latem, i co możemy robić, żeby

dbać o swoją sylwetkę również w chłodniejsze dni miesiąca roku?

Zimą mamy gorszy nastrój, pogoda nie rozpieszcza, przez co czasami, a nawet bardzo często dopada nas depresja, czy przygnębienie i zmuszamy się wtedy do wykonywania wielu czynności, nawet takich jak... pójście do pracy. Tak! Wstajemy jest ciemno, wracamy – bardzo podobnie, najchętniej zostalibyśmy w domu – może jakiś dłuższy urlop? A może L4? Przyznajcie ile razy zastanawialiście się czy może dzisiaj by zo-

Bieganie zimą jest cudowne.

stać w domu. No jasne, każdy by tak chciał. Jeśli do tego jemy byle co i nie pilnujemy co wkładamy na talerz, tym bardziej spada nasza aktywność i niestety samoocena przygnębienie góruje.

Zima faktycznie może nie jest najlepszym okresem na to, aby zaczynać przygodę z aktywnością fizyczną, ale najważniejsze jest to, aby utrzymać tę aktywność, którą rozpoczęliśmy już dużo wcześniej. Cała forma, którą zbudowaliśmy jeszcze wtedy, kiedy nam się chciało, kiedy słońce nas budziło i w ciągu dnia aż grzechem było pozostanie w domu – musi być utrzymywana! To znaczy – wcale nie musi, ale powinna być. Czy chce się Wam w kółko zaczynać od nowa? Od poniedziałku? Od Nowego Roku? Po co zaczynać teraz jak już niedługo Święta? I tak w Święta nie będę trzymać diety, więc po co ćwiczenia... i co roku to samo, latka lecą, a forma dalej w polu... Czy nie lepiej regularnie ćwiczyć? Ja wiem, praca, obowiązki, dom, rodzina, dzieci. A gdzie w tym wszystkim my? Zadbajmy o siebie, bądźmy szczęśliwi, a wszyscy wokół nas również będą szczęśliwi. Aktywność fizyczna w bardzo dużym stopniu podnosi samoocenę, pozwala czuć się lepiej, dodaje energii, sprawia, że się częściej uśmiechamy, jesteśmy bardziej otwarci na innych. Przypomnij sobie tylko momenty, kiedy ta aktywność fizyczna miała krótki epizod w Twoim życiu i przypomnij sobie jak się wtedy czuleś? Zastanów się czy masz w gronie swoich znajomych takie osoby, które regularnie ćwiczą? Czyż nie wyglądają one na zdrowsze i pełniejsze życia niż te, które tego nigdy nie doświadczyły? Więc zastanów się teraz czy warto, a ja podpo-

wiem Ci jaką aktywność fizyczną można uprawiać zimą, może akurat dołączysz do grona osób, które są bardziej świadome swojego ciała i wyglądu.

Fitness – według mnie najlepsza forma ruchu dla osób, które nie mają pomysłu i chęci na zadbanie o siebie. Fitness są to ćwiczenia na całe ciało w grupie osób, którą kieruje Instruktor, do przygotowanej wcześniej muzyki. Ćwiczenia takie są odpowiednie dla każdego wieku oraz poprawiają kondycję całego ciała. Grupowe zajęcia Fitness motywują do pracy nad sobą i nie są drogie. Można wyrwać się z domu, zrelaksować, zapomnieć chociaż na chwilę o problemach. Przyjdź i przekonaj się, że warto.

Trening na siłowni.

Bieganie – to forma ruchu zupełnie bezpłatna i rewelacyjnie poprawiająca wydolność i wytrzymałość. Ciężko jest w zimie wyjść pobiegać, kiedy mróz za oknem, ale gwarantuję, że nawet półgodzinny marszobiegi rewelacyjnie wpłynę na wasze samopoczucie, ale również wzmocni waszą odporność. Zaproponuj ten rodzaj aktywności koleżance, może razem będzie raźniej. A może poproś bardziej doświadczoną osobę w tej dziedzinie o pomoc? Kilka udzielonych wskazówek przez profesjonalistę może sprawić, że bieganie zostanie u Was na dłużej.

Siłownia – tutaj już przyda się pomoc wykwalifikowanego Trenera, który może ułożyć dopasowany do Ciebie plan treningowy. Dzięki regularnym ćwiczeniom siłowym faktycznie można poprawić wygląd całej sylwetki i wyrzeźbić

ciało, ale oczywiście potrzeba na to czasu. O tej porze roku na siłowniach jest mnóstwo osób, dlatego jeśli nie lubisz dużych tłumów, to może to nie być odpowiednie dla Ciebie. W klubach Fitness również jest szeroki wybór różnego rodzaju zajęć Fitness, które można dopasować do siebie nie tylko pod kątem ćwiczeń, ale również pod kątem dyspozycyjności, ponieważ kluby Fitness i siłownie oferują szeroką gamę godzin.

Basen – nawet jeśli nie potrafisz pływać, to faktycznie na basenie można spędzić aktywnie czas. Niektóre baseny oferują również trening w wodzie, czyli tak zwany Aqua Aerobik. Instruktor prowadzi odpowiednie ćwiczenia, które poprzez opór wody nie są tak łatwe jakby się wydawało. Na basenie można skorzystać również z różnego rodzaju saun czy jacuzzi, co również świetnie wpłynie na nasze samopoczucie oraz sprawi, że będziemy bardziej zrelaksowanie i rozluźnieni.

Treningi personalne – są odpowiednie dla osób, które potrzebują ciszy i dokładnego skupienia na wykonywanym przez siebie ćwiczeniu. Trener dopasowuje odpowiedni plan treningowy oraz krok po kroku pokazuje jak wykonywać dane ćwiczenie. Fajne jest tutaj również to, że Trener dopasuje się do Ciebie idealnie wtedy, kiedy Tobie to odpowiada. Minusem treningów personalnych jest niestety ich cena, ponieważ treningi takie są drogie i nie każdy może sobie na nie pozwolić.

Szczerze mówiąc ja sama korzystam z wszystkich opcji podanych powyżej, bądź sama udzielam pomocy w tego rodzaju aktywnościach fizycznych. Każda forma ruchu jest mi bardzo bliska i każdą z tych form ruchu polecam wprowadzić Wam do swojego dnia codziennego. Wybierz sobie na początek coś, co najbardziej do Ciebie pasuje, co najbardziej sprawi Ci przyjemność i nie zastanawiaj się, tylko działaj. Nie ważne ile masz lat i czym się zajmujesz, jeśli tylko chcesz – możesz wszystko. Dla zdrowia i samopoczucia warto byłoby wprowadzić wszelaką aktywność przynajmniej dwa, trzy razy w tygodniu. Daj sobie trochę czasu, a zobaczysz, że było warto.

Jeśli szukasz pomocy związanej z treningami – odezwij się do mnie.

Sabina

Nowe boisko wielofunkcyjne

Z dniem rozpoczęcia roku szkolnego 2019/2020 przy naszej szkole zostało otwarte nowe boisko wielofunkcyjne.

Wykonanie obiektu nastąpiło w ramach projektu „Rozbudowa stadionu sportowego w Świlczy o boisko piłkarskie treningowe oraz wielofunkcyjne, przebudowa boiska na boisko wielofunkcyjne oraz budowa terenowych urządzeń sportowych przy SP nr 2 i ZS w Bratkowicach oraz ZS w Trzcanie, rozbudowa kompleksu sportowego przy Sp w Mrowli o boisko wielofunkcyjne, skocznię do skoku w dal i terenowe urządzenia sportowe” realizowanego przez Gminę Świlcza i finansowanego przez Gminę Świlcza i Ministerstwo Sportu i Turystyki.

W ramach tych działań wykonano modernizację istniejącego boiska na boisko wielofunkcyjne o wymiarach 41 m x 20 m. Uczniowie i uczennice naszej szkoły aktywnie i chętnie korzystają ze zmodernizowanego boiska. Największym zainteresowaniem wśród dzieci cieszy się gra w piłkę nożną, piłkę koszykową, piłkę siatkową, a także gry i zabawy na świeżym powietrzu.

Piękne słowa śp. Arkadiusza Gołasia, wybitnego reprezentanta Polski w siatkówce: „Każdy rodzaj sportu niesie ze sobą bogaty skarb wartości. Ćwiczenie uwagi, kształtowanie woli, wytrwałości, odpowiedzialności, znoszenie trudu i niewygód, duch wyrzeczenia i solidarności, wierność obowiązkom – to wszystko należy do cnót sportowca”. Te właśnie wartości będą starać się przekazywać swoim podopiecznym nauczyciele wychowania fizycznego na nowym, zmodernizowanym boisku szkolnym.

Cieszymy się z naszego boiska i mamy nadzieję, że nie tylko uatrakcyjni lekcje wychowania fizycznego, ale także podniesie edukacyjną i wychowawczą rolę sportu w życiu uczniów i mieszkańców naszej miejscowości.

Życzymy wszystkim uczniom, aby rozwijali na nowym obiekcie swoje pasje i realizowali marzenia. Aby wolny czas spędzali aktywnie korzystając z boiska szkolnego.

Anna Bogaczewicz

Z życia Akademii Piłkarskiej „Bratek” Bratkowice

Sezon 2018/2019

W sezonie 2018/2019 drużyna Orlika Starszego E1 prowadzona przez Andrzeja Bielendę brała udział w rozgrywkach ligowych prowadzonych przez Podkarpacki Związek Piłki Nożnej, gdzie w całej lidze zajęła 1 miejsce! Gratulujemy! Chłopcy po raz drugi z rzędu wygrywają zmagania w lidze Orlika. Wyniki świadczą o sporych umiejętnościach i potencjale jaki drzemie w zawodnikach. Za swoje poświęcenie i ciężkie treningi otrzymali pamiątkowe statuetki i dyplomy.

W okresie zimowo-wiosennym grupa 2010-2011, brała udział w rozgrywkach Mini Ligi Futsal organizowanej przez Heiro Rzeszów. Dzieci rywalizowały ze swoimi rówieśnikami z pięciu innych zespołów. Zawodnicy rozgrywali swoje spotkania bezpośrednio przed meczami I ligi Futsal w Hali Sportowej w Rzeszowie przy ul. Miłocińskiej. Ponadto dzieci miały możliwość wyprowadzania zawodników pierwszej drużyny do prezentacji. W całym rozgrywkach zespół prowadzony przez trenera Krzysztofa Chorzępe zajął dobre 5 miejsce! Chłopcy zostali nagrodzeni pucharem dla drużyny oraz indywidualnie statuetkami i dyplomami.

Wiosną tego roku najmłodszy zawodnik z roczników 2012 i 2013, pod wodzą trenera Dawida Homy, brał udział w Minimistrzostwach Deichmann 2019, które odbywały się na boisku w Trzebownisku. Łącznie w kategorii Bambini rozegrano 5 turniejów, w których wzięło udział 16 drużyn z całego Podkarpacia. Łącznie chłopcy rozegrali 15 meczy z rówieśnikami. Zespół rozgrywał spotkania pod szyldem reprezentacji CHIN. Klasyfikacja w tej kategorii nie była prowadzona. Każdy zawodnik otrzymał komplet stroi meczowych, dyplom oraz medal. Dodatkowo drużyna otrzymała okolicznościowy puchar.

W dniu 29.06.2019 roku odbyło się, jak co roku, „zakończenie sezonu” w Akademii Piłkarskiej Bratek Bratkowice. Tym razem zawodnicy wraz z opiekunami udali się do Przeworska na przejazd Kolejką Wąskotorową „Po-

górzanin” do Dynowa. Przez blisko 3,5 godziny uczestnicy mogli podziwiać przepiękny krajobraz Pogorza Dynowskiego. Sporą atrakcją był przejazd jedynym tunelem na kolejach wąskotorowych w Polsce w Szklarach o długości 602 m. Po dotarciu do Dynowa uczestnicy mieli zapewniony posiłek,

grill i napoje. Dzieci mogły korzystać z placu zabaw oraz zakupić pamiątki. Wycieczka była bardzo udana. Pogoda dopisała, uśmiechu na ustach nie brakowało!

Nadszedł czas na wakacyjny odpoczynek tak by od września wrócić do regularnych treningów...

I liga Futsal

Minimistrzostwa Deichmann 2019

Sezon 2019/2020

W sezonie 2019/2020 Akademia Piłkarska „Bratek” Bratkowice prowadzi szkolenie w trzech grupach wiekowych: U12 (roczniki 2007-2009), U10 (2010-2011) i U8 (2012 i młodsi). Treningi prowadzą: Krzysztof Niedbala – U12, Krzysztof Chorzępa – U10 oraz Dawid Homa – U8.

Harmonogram:

- wtorek, czwartek 16:00 – 17:30 – rocznik 2012 i młodsi,
- wtorek, piątek 17:30 – 19:00 – rocznik 2010 i 2011,
- środa, czwartek 17:30 – 19:00 – rocznik 2007-2009.

Treningi w zależności od panujących warunków atmosferycznych odbywają się na stadionie w Bratkowicach, sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach oraz Hali Sportowej w Świlczy. Dzieci mają zapewniony

dostęp do niezbędnego sprzętu sportowego.

Jak i w latach ubiegłych zawodnicy mają zapewniony udział w treningach, festiwalach i turniejach m.in. rozgrywkach o Puchar Tymbarka, Mini Lidze Futballu, Resovia Winter Cup czy GAF Cup.

Cieszy fakt, że dzieci i młodzież chętnie uczestniczą w zajęciach treningowych. Rywalizacja z rówieśnikami pozytywnie wpływa na rozwój umiejętności, uczy samodzielności oraz dodatkowo motywuje do propagowania aktywności fizycznej.

Zapraszamy serdecznie wszystkie dzieci z Bratkowic i okolic do podjęcia regularnych treningów w Akademii Piłkarskiej „Bratek” Bratkowice.

Szczegóły pod adresem: www.apbratek.futbolowo.pl

Nabory trwają cały rok!

Dawid Homa

Dekanalny Turniej Halowej Piłki Nożnej

30 listopada 2019 roku, o godz. 9.00 w Szkole Podstawowej Nr 1 rozegrał się Dekanalny Turniej Halowej Piłki Nożnej w ramach eliminacji do Mistrzostw Polski LSO 2020. Delegacja ministrantów parafii pw. Jana Chrzciciela w Bratkowicach zajęła II miejsce. Gratulujemy.

Redakcja

ACH, WITAJŹE POŻĄDANA, PERŁO DROGA Z NIEBA

Ach witajże pożądana perło
droga z nieba,
Gdy cały świat upragniony
anielskiego chleba:
W ciele ludzkim Bóg jest skryty,
Na pokarm ludziom obfity;

Ciałem karmi, krwią napoi,
By człowieka w chwale swojej
Między wybranymi policzył.

Niedoścże to Boskie dziecko
żeś na świecie z nami?

Ale jeszcze zimno cierpisz
między bydłętami:

Malusieńki Jezu w żłobie,
Co za wielka miłość w tobie!
Czyliż nie są wielkie dziwy,
W ludzkim ciele Bóg prawdziwy
Przyszedł na zbawienie człowieka.

O miłości niepojęta
jakżeś wielka była!
Lżeś się tu z niebieskiego
tronu sprowadziła,
A to do pustej szopy,
O niesłychane nowiny!
Ach pokorny baraneczku,
Twój odpoczynek w żłobeczku,
Z dalekiej podróży niebieskiej.

Panna czysta gdy powiła,
całuje członeczki,
Nakarmiwszy go piersiami,
przywiera powieczki;
Józef go siankiem okrywa,
Maryja kołysząc śpiewa:
Lulaj o moje kochanie,
Synu mój, Stwórcu i Panie,
Lulajcie pieścizoty serdeczne.

Dla czegoż tak ostre życie
Zbawiciel zaczyna?
Złości nasze zawiniły,
cóż winna dziecina?

Uważ przeto każdy wierny,
Jak wielce Bóg miłosierny!
Odżałował Syna swego,
By krew przelał dla grzesznego
Człowieka, by wiecznie nie zginął.

Niech ci Jezu będą dzięki
za twe narodzenie,
Bo przez nie zacząłeś
nasze sprawować zbawienie:
Miłość która to sprawiła,
Iż cię do nas sprowadziła,
Niech swą iskrą nas zapali,
Abyśmy cię miłowali,
Teraz i bez końca w wieczności.

UBEZPIECZENIA
Małgorzata Homa
tel 604 255 619
ubezpieczenia24@onet.pl

wszystkie firmy w jednym miejscu
PODRÓŻ, SAMOCHÓD, DOM

JAK WYBRAĆ KORZYSTNĄ OFERTĘ I OD CZEGO ZALEŻY WYSOKOŚĆ SKŁADKI OC/AC?

OC – ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej – to ubezpieczenie obowiązkowe. Musimy je wykupić dla każdego pojazdu, który jest zarejestrowany w wydziale komunikacji i którym chcemy poruszać się po polskich drogach.

Ubezpieczenie zawieramy zawsze zgodnie z dowodem rejestracyjnym bądź umową zakupu, wpisując dokładnie dane właścicieli i pojazdu.

Zniżki 60% możemy wypracować już po 3 latach bezszkodowej historii ubezpieczeniowej. Na różnice w składkach wpływa jednak wiele czynników: wiek kierowcy, doświadczenie, stan cywilny, kod pocztowy oraz dane samochodu-marka, model, pojemność, przebieg, rodzaj paliwa, liczba rat i inne.

Jeżeli chcemy, aby młody kierowca nabywał zniżki to możemy uniknąć wysokiej składki i zarejestrować samochód na dwóch właścicieli, gdzie jeden z nich posiada już zniżki.

Jeśli użytkownikiem samochodu będzie młody kierowca a nie wpisujemy go do dowodu rejestracyjnego to zawierając ubezpieczenie należy poinformować agenta, iż taki kierowca będzie użytkownikiem. Przy zatajeniu tych danych możemy przy spowodowaniu szkody przez niego mieć udział własny w szkodzie. Jednak są TU, które nie biorą pod uwagę kierowcy tylko właściciela i ten wówczas traci zniżki. Możemy się również zabezpieczyć przed zwiększeniem składki po szkodzie i wykupić ochronę zniżki w OC i ochronę zniżki w AC.

Niezależnie od tego, w jakim towarzystwie wykupimy polisę, to sumy gwarancyjne są ustawowo takie same, ale zakres ochrony podobny. Są ubezpieczy-

ciela, w których wykupienie OC daje nam możliwość jako poszkodowanemu, naprawy samochodu w tym Towarzystwie, a to regresuje do sprawcy. Jeżeli zależy nam jedynie na ubezpieczeniu OC, a dodatkowy zakres ochrony i ewentualne korzyści nie mają dla nas znaczenia, to możemy spokojnie kierować się wyłącznie ceną i wybrać najtańszą ofertę z dostępnych.

Z OC nie sfinansujemy natomiast naprawy własnego samochodu. Dużo więcej uwagi będziemy musieli poświęcić wtedy, gdy oprócz obowiązkowego OC będziemy zainteresowani również dodatkową ochroną w postaci AC – **Auto Casco pojazdu.**

Auto Casco to dobrowolne ubezpieczenie od uszkodzenia, zniszczenia lub kradzieży pojazdu bądź jego części/wyposażenia, które mogą powstać w wyniku różnych zdarzeń.

Kiedy warto podjąć decyzję o wykupieniu AC?

Jeśli nasz pojazd ma dużą wartość – i chcemy go chronić przed nagłą utratą. Wtedy, gdy samochód jest nam niezbędny w życiu codziennym czy prowadzeniu działalności, gdy nie mamy oszczędności odłożonych na kolejny samochód, a także gdy kupujemy samochód na kredyt lub bierzemy go w leasing (wtedy wymóg AC). Ubezpieczenie AC może wówczas okazać się koniecznym zabezpieczeniem.

Podczas ustalania warunków polisy autocasco warto zwrócić uwagę na kilka kwestii, a mianowicie na **udział własny, franszyzę integralną, amortyzację części oraz konsumpcję sumy ubezpieczenia.**

Obecnie w większości towarzystwach ubezpieczeniowych **udział własny** jest dobrowolny – oznacza to, że można zredukować go do zera przez tzw. wykupienie. Składka za ubezpieczenie jest wtedy wyższa, ale nie pokrywamy wtedy części szkody z własnych środków. Szczególnie dotkliwe jest to w przypadku kradzieży auta.

Z kolei **franszyza integralna** to wartość, do wysokości której ubezpieczyciel nie wypłaca odszkodowania np. franszyza 500zł oznacza, że dopiero szkoda powyżej tej kwoty będzie wypłacona. **Konsumpcja** natomiast informuje, iż po wypłacie odszkodowania należy do ubezpieczyciela samochód o kwotę wypłaconego odszkodowania. Warto również zwrócić uwagę na uznawany przez ubezpieczyciela sposób rozliczenia szkody.

Wariant pierwszy polega na naprawie samochodu w serwisach na oryginalnych częściach tzw. **ASO**. Druga opcja to wycena dokonywana przez ubezpieczyciela-**kosztorysowa**, tańsza i opłacalna dla właścicieli starszych pojazdów popularnych marek. W wariantcie tym to ubezpieczyciel ustala wartość odszkodowania w oparciu o różne parametry (na przykład koszt roboczogodziny, koszt części zamiennych). To, czy się w tym kosztorysie zmieścimy czy nie, zależy już tylko od nas. Polecaną kolejną opcją, często wybieraną jest **sieć partnerska**, gdzie w warsztacie wskazanym przez ubezpieczyciela możemy naprawić auto na zamiennikach, bezgotówkowo (tu ubezpieczyciel rozlicza się z warsztatem) otrzymując na cały czas naprawy samochód zastępczy.

Zakupu ubezpieczenia warto dokonać świadomie, tak aby cena którą zapłacimy zapewniała ochronę jakiej oczekujemy.

Zapraszam do biura ubezpieczeń w Bratkowicach w Domu Strażaka.

Tu każdy może porównać ofertę ubezpieczenia samochodu, domu we wszystkich Towarzystwach, wybrać korzystną opcję i załatwić wszystkie formalności u jednego agenta.

Wszystkim mieszkańcom życzę zdrowych, wesółych Świąt Bożego Narodzenia, serdecznych spotkań w gronie najbliższych i szczęśliwego Nowego Roku.

Małgorzata Homa

KULINARIA

Piernik Jakuba

Składniki:

- 25 dkg margaryny
- 6 jaj
- 15 dkg cukru kryształu
- 10 dkg cukru kryształu na karmel (ok. 1/4 szklanki)
- 15 dkg miodu płynnego
- 100 g mąki pszennej
- 1/2 szklanki gęstej kwaśnej śmietany
- 1/2 kieliszka rumu
- 1 łyżeczka sody
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia
- 1 przyprawa do piernika
- bakalie

Wykonanie:

Margarynę utrzeć z cukrem, stopniowo dodając żółtka i pozostałe składniki. Na końcu wymieszać ubitą na sztywno pianę z białek. Ciasto przełożyć do 2 wąskich foremek i piec w temp. 180°C przez ok. 1 godzinę. Po upieczeniu polać polewą.

Pierniczki świąteczne

Składniki:

- 30 dkg miodu
- (około) 1 kg mąki
- 2 jaja
- 2 żółtka
- 15 dkg cukru kryształu
- 15 dkg cukru na karmel (1/4 szklanki)
- 10 dkg masła
- 10 dkg margaryny
- 10 dkg smalcu
- 1 łyżeczka sody
- 1 przyprawa do piernika

Wykonanie:

Miód zagotować z przyprawą. Dodać gorący do mąki i wymieszać. Po przestygnięciu dodać ubite jaja z cukrem,

karmel, sodę i całość dobrze wyrobić. Na końcu dodać stopiony letni tłuszcz.

Wyrobić ciasto i pozostawić na noc w lodówce. Schłodzone rozwałkować i wycinać foremką różne kształty pierniczków. Piec w dobrze nagrzanym piekarniku przez ok. 10 minut. Po upieczeniu każde ciastko polukrować.

Salatka jaglana z papryką i ziołami

Składniki:

- 400 g kaszy jaglanej
- 1 czerwona papryka
- 1 żółta papryka
- 1 czerwona cebula
- 1 pęczek dymki
- 2 ząbki czosnku
- 2 pęczki natki pietruszki
- 1/2 pęczka mięty
- 1/2 pęczka melisy
- 1/2 pęczka dymki
- 1 cytryna
- 6 łyżek oleju rzepakowego
- 1 łyżeczka pieprzu i soli do smaku

Wykonanie:

Zalej kaszę jaglaną wrzątkiem, a potem zimną wodą. Potwórz tą czynność dwukrotnie, by pozbyć się goryczy. Gotuj kaszę przez 11 minut w osolonej wodzie, po czym przestudź. Mocno rozgrzej suchą patelnię. Grilluj na niej obie papryki do momentu, aż warzywa będą miękkie. Przekrój cebulę i dymkę na pół. Również zgrilluj je na patelni. Posiekaj czosnek w plasterki. Zdejmij patelnię z gazu i wrzuć na nią czosnek póki jest jeszcze ciepła. Przemieszaj i zdejmij, kiedy czosnek nabierze złotego koloru.

Wytnij z papryki gniazdo nasiennej i pokrój papryki w duże kawałki. Warstwy cebuli oddziel od siebie tak, żeby tworzyły łódeczki. Wszystkie składniki wymieszaj z kaszą. Posiekaj wszystkie zioła i dodaj je do salátky. Otrzyj skórkę z całej cytryny i wyciśnij sok z połowy cytryny. Skórkę i sok dodaj do salátky. Dolej olej. Dopraw pieprzem i solą. Wszystko dokładnie wymieszaj.

Salatka jarzynowa z kiszonym burakiem

Składniki:

- 2 marchewki
- 2 duże pietruszki
- 1 seler
- 3 kiszone buraki
- 1/2 puszki groszku
- 1 szklanka majonezu domowego lub roślinnego
- sól, pieprz do smaku

Wykonanie:

Obierz marchew, pietruszki, seler i ugotuj. Odsącz groszek na sitku. Pokrój warzywa w kostkę. Pokrój buraki kiszone na taką samą kostkę.

Dodaj do miski buraki i groszek z puszki. Całość wymieszaj z majonezem roślinnym; dopraw solą i pieprzem.

Zebrała Zdzisława Lesiak

Dożynki parafialne (Bratkowice, 15 sierpnia 2019 r.) i diecezjalne (Rzeszów, 25 sierpnia 2019 r.)

Fot. A. Bednarz

Turniej Sołectw Gminy Świlcza Woliczka, 28.07.2019 r.

Fot. ze zbiorów UG Świlcza

Piknik Rodzinny, 21.07.2019 r.

Fot. ze zbiorów TMZB

Pożegnanie wakacji, 31 sierpnia 2019 r.

Fot. ze zbiorów TMZB